

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 30.11.2011
KOM(2011) 779 lopullinen
2011/0359 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista
erityisvaatimuksista**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SEK(2011) 1384 lopullinen }
{ SEK(2011) 1385 lopullinen }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Heti finanssikriisin jälkeen niin Euroopassa kuin muuallakin toteutetuilla toimenpiteillä pyrittiin lähinnä vastaamaan rahoitusjärjestelmän vakauttamisen kiireelliseen tarpeeseen. Pankkien, hedgerahastojen, luottoluokituslaitosten, valvontaviranomaisten ja keskuspankkien merkitystä on tutkittu ja analysoitu usein hyvinkin perusteellisesti, mutta vähemmän tai ei lainkaan huomiota on saanut tilintarkastajien rooli kriisin aikana – tai itse asiassa se rooli, joka heillä olisi pitänyt olla. Koska monien pankkien vuosien 2007 ja 2009 välillä ilmoittamat tappiot olivat suunnattomat sekä taseeseen sisältyvissä että taseen ulkopuolisissa erissä, kansalaisten ja sijoittajien on usein vaikea ymmärtää, kuinka tilintarkastajat ovat voineet antaa asiakkailleen (eritoten pankeille) puhtaat paperit kyseisiltä ajanjaksoilta laatimissaan tilintarkastuskertomuksissa.

On tärkeää todeta, että koska kriisin seurauksena käytettiin 4 588,9 miljardia euroa veronmaksajien varoja pankkien tukemiseen lokakuusta 2008 lokakuuhun 2009 eli 39 prosenttia suhteessa EU27:n BKT:hen vuonna 2009¹, rahoitusjärjestelmän kaikkia osatekijöitä on parannettava.

Luotettavalla tilintarkastuksella on keskeinen asema yleisen luottamuksen ja markkinoiden luottamuksen palauttamisessa. Se parantaa sijoittajansuojaa, kun yritysten tilinpäätöksistä saadaan helposti saatavilla olevaa, kustannustehokasta ja luotettavaa tietoa. Se saattaa myös vähentää tarkastettavien yritysten pääomakustannuksia parantamalla tilinpäätösten avoimuutta ja luotettavuutta.

On myös tärkeää korostaa, että tilintarkastajilla on lakisääteinen tehtävä tarkastaa sellaisten yhtiöiden tilit, jotka ovat osakeyhtiöitä ja/tai joilla on lupa tarjota palveluja finanssialalla. Tehtävän yhteiskunnalliseen rooliin liittyvät vaatimukset täytetään, kun tilintarkastajat antavat lausunnon näiden yhtiöiden tilinpäätösten totuudenmukaisuudesta ja oikeellisuudesta.

Lakisääteistä tilintarkastusta on säännelty osittain EU:n säännöillä vuodesta 1984, jolloin tilintarkastajien hyväksymismenettelyt yhdenmukaistettiin direktiivillä 1984/253/ETY. Tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta 17 päivänä toukokuuta 2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2006/43/EY, jäljempänä 'direktiivi 2006/43/EY', laajennettiin tuntuvasti aiemman direktiivin soveltamisalaa.

Finanssikriisi on tuonut esille heikkouksia lakisääteisessä tilintarkastuksessa erityisesti yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen osalta. Näillä yhteisöillä on yleisen edun kannalta huomattava merkitys liiketoimintansa, kokonsa tai työntekijämääränsä vuoksi tai sen vuoksi,

¹ Ohjelmien puitteissa hyväksytyjen tukien suuri määrä selittyy sillä, että eräät jäsenvaltiot ottivat käyttöön yleisiä takausohjelmia, jotka kattoivat kaikkien niiden pankkien velat. Jäsenvaltiot turvautuivat enimmäkseen takaustoimenpiteisiin. Pääomapohjan vahvistamistoimenpiteitä hyväksyttiin 546,08 miljardin (4,5 % suhteessa BKT:hen) euron edestä. Tästä jäsenvaltiot käyttivät tosiasiallisesti noin 141,5 miljardia euroa vuonna 2009. Lokakuun 2008 ja lokakuun 2010 välisellä ajanjaksolla komissio hyväksyi finanssikriisiin liittyviä toimenpiteitä valtiontukialalla 22 jäsenvaltiossa eli kaikissa muissa jäsenvaltioissa paitsi Bulgariassa, Tšekissä, Virossa, Maltassa ja Romaniassa.

että niillä on asemansa vuoksi paljon sidosryhmiä. Tämän vuoksi tässä ehdotuksessa vahvistetaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilinpäätösten lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisedellytykset.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMISEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSET

Komissio järjesti kuulemisen 13.10.–8.12.2010².

Kuulemiseen saatiin kaiken kaikkiaan lähes 700 vastausta eri sidosryhmiltä, muun muassa ammattikunnan jäseniltä, valvontaviranomaisilta, sijoittajilta, tiedeyhteisön edustajilta, yhtiöiltä, valtion viranomaisilta, ammatillisilta järjestöiltä ja yksityishenkilöiltä.

Kuuleminen osoitti sekä muutoshalua että muutosten vastustusta. Muutoksia vastustivat erityisesti ne sidosryhmät, joiden asema on nykyisin hyvin vakiintunut. Toisaalta erityisesti pienet ja keskisuuret ammatinharjoittajat sekä sijoittajat totesivat, että hiljattainen finanssikriisi oli tuonut esille vakavia puutteita. Saaduista julkisista kommenteista esitetään tiivistelmä seuraavassa osoitteessa:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/audit/summary_responses_en.pdf

Näkemyksen vaihtoa jatkettiin lisäksi tilintarkastusta käsitelleessä korkean tason konferenssissa, jonka komissio järjesti 10. helmikuuta 2011³.

Euroopan parlamentti antoi asiasta valiokunta-aloitteisen mietinnön 13. syyskuuta 2011 vastauksena komission vihreään kirjaan ja kehotti komissiota varmistamaan avoimuuden ja kilpailun paranemisen tilintarkastusmarkkinoilla⁴. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi samankaltaisen lausunnon 16. kesäkuuta 2011⁵.

Jäsenvaltioiden huomio kiinnitettiin näihin seikkoihin rahoituspalvelukomitean kokouksessa 16. toukokuuta 2011 ja tilintarkastusalan sääntelykomitean kokouksessa 24. kesäkuuta 2011.

Parempaa sääntelyä koskevien periaatteiden mukaisesti vaikutusten arvioinnissa yksilöidään erilaisia ongelma-alueita, jotka saattavat edellyttää sääntelytoimia:

- Sidosryhmillä tilintarkastuksesta olevat odotukset poikkeavat siitä, mitä tilintarkastajat todellisuudessa tekevät.
- Riippumattomuutta ei pystytty varmistamaan eikä osoittamaan mallissa, jossa tilintarkastuksesta on tullut vain yksi palvelu lukuisien kaupallisten palvelujen joukossa. Koska tilintarkastuspalveluja ei kilpailuteta säännöllisesti eikä tilintarkastusyhteisöjä vaihdeta ajoittain, tilintarkastustoiminta on menettänyt olennaisen ominaisuutensa eli ammatillisen skeptisyyden.

² Euroopan komission vihreä kirja ”Tilintarkastuspolitiikka: kriisin opetukset”, KOM(2010) 561, 13.10.2010.

³ http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/conferenc_20110209_en.htm

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=INI/2011/2037>

⁵ KOM(2010) 561 lopullinen, EUVL C 248, 25.8.2011, s. 92.

- Markkinoiden keskittyminen ja valinnanvaran puute: Markkinat ovat nykyään niin polarisoituneet, että yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tilintarkastajana on harvoin jokin muu kuin yksi neljästä suurimmasta tilintarkastusyhteisöstä. Suurimmassa osassa jäsenvaltioita neljä suurinta tilintarkastusyhteisöä tilintarkastavat yli 85 prosenttia suurista listayhtiöistä.

Vaikutusten arvioinnissa pidettiin seuraavia vaihtoehtoja parhaimpina:

- Lakisääteisen tilintarkastuksen soveltamisalaa olisi selkeytettävä ja täsmennettävä ja tietoja, jotka tilintarkastaja toimittaa käyttäjille, tarkastetuille yhteisöille, tarkastusvaliokunnille ja valvontaviranomaisille, olisi parannettava.
- Jos tilintarkastuksen oheispalvelujen tarjoaminen tarkastettaville yhteisöille kiellettäisiin ja jos tilintarkastuksen oheispalvelujen tarjoaminen kiellettäisiin jopa kokonaan, pystyttäisiin tehokkaasti puuttumaan tarpeeseen lisätä riippumattomuutta ja ammatillista skeptisyyttä. Lisäksi tilintarkastusten laatua saataisiin parannettua tilintarkastajien nimeämismenettelyä koskevilla tiukemmilla säännöillä ja velvoittamalla tilintarkastusyhteisöjen säännölliseen vaihtamiseen eli rotaatioon.
- Jotta helpotettaisiin tilintarkastuspalveluiden tarjoajan objektiivista valintaa, olisi kiellettävä tilintarkastusyhteisön valintaa rajoittavat sopimuslausekkeet, lisättävä tilintarkastusten laatuun ja tilintarkastusyhteisöihin liittyvää avoimuutta sekä säädettävä tilintarkastusten laatutodistusten myöntämisestä.
- Jotta voitaisiin lisätä valinnanvaraa tilintarkastuspalveluiden tarjoajien suhteen, olisi poistettava omistajuutta koskevat rajoitukset.
- Tilintarkastustoimintaa valvovien kansallisten viranomaisten asemaa olisi vahvistettava ja olisi säädettävä EU:n laajuudesta yhteistyöstä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (EAMV) välityksellä.

Tähän ehdotukseen liittyvä vaikutustenarviointiraportti on internetsivustolla

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/index_en.htm

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

3.1 Oikeusperusta

Voimassa oleva direktiivi 2006/43/EY perustuu SEUT-sopimuksen 50 artiklaan. Sijoittautumiseen liittyvät vaatimukset (esimerkiksi tilintarkastajien hyväksymistä/rekisteröimistä koskevat vaatimukset) ja niiden muutokset jäävät edelleen mainitun direktiivin soveltamisalaan⁶.

Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevat erityiset lisävaatimukset vahvistetaan tässä asetuksessa SEUT-sopimuksen 114 artiklan nojalla.

⁶ Ks. direktiivin 2006/43/EY muutosehdotuksen perusteluosan 4.3 kohta, jossa selitetään tarkemmin kunkin ehdotuksen soveltamisalaa.

3.2. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate

Tähän saakka EU:n säännöillä on jätetty jäsenvaltioille paljon harkintavaltaa, ja jäsenvaltiot ovat puolestaan paljolti luottaneet ammattialan itsesääntelyyn. Kriisi on osoittanut, ettei itsesääntely riitä tulevaisuutta ajatellen. Vaikutusten arvioinnissa esille tuotuja ongelmia ei myöskään voida ratkaista kansallisella tasolla, sillä sääntelykehykseen muodostuisi huomattavia eroja, mikä puolestaan heikentäisi sisämarkkinoita tuntuvasti.

Koska arvopaperimarkkinoiden ja finanssialan toimijat ovat kytköksissä keskenään, tilintarkastukset olisi tehtävä kaikkialla unionissa yhdenmukaista kehystä noudattaen. On ensiarvoisen tärkeää, että tilintarkastajien roolia ja riippumattomuutta sekä markkinarakennetta käsitellään unionin tasolla, sillä yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt toimivat Euroopassa usein yli rajojen. On syytä panna merkille, että sijoittajansuojaa ja finanssilaitoksia koskeva lainsäädäntö on jo annettu unionin tasolla.

Unionin tasolla yhteensovitettu lähestymistapa, jota täydennettäisiin kansainvälisillä toimilla, pienentäisi lisäksi sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön riskiä.

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, eikä siinä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3.3. Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut

Direktiivin 2006/43/EY 39–43 artiklassa käsitellään jo tiettyjä vaatimuksia, joita sovelletaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteiseen tilintarkastukseen. Kyseiset vaatimukset eivät vastedes enää kuulu direktiivin soveltamisalaan, vaan ne sisällytetään (parannellussa muodossa) tähän asetukseen.

Asetus on sopiva ja oikeasuhteinen oikeudellinen väline varmistamaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen korkealaatuisuus. Asetuksen suora soveltaminen tuo huomattavaa oikeusvarmuutta. Lainsäädäntöä myös sovellettaisiin samasta päivä määrästä alkaen kaikkialla unionissa, millä vältettäisiin ongelmat, joita aiheutuisi, jos jäsenvaltiot saattaisivat direktiivin myöhässä osaksi kansallista lainsäädäntöä⁷. Lisäksi asetuksella saavutetaan korkea yhdenmukaistamisaste: lakisääteiset tilintarkastukset tehtäisiin olennaisilta osiltaan samanlaisin säännöin kaikissa jäsenvaltioissa.

3.3.1. I osasto (Kohde, soveltamisala ja määritelmät)

Asetusta sovelletaan tilintarkastajiin, jotka tekevät yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, ja tarkastettaviin yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin (esimerkiksi säännöt tarkastusvaliokunnasta, joka yleisen edun kannalta merkittävällä yhteisöllä on oltava).

Asetuksessa olisi sovellettava määritelmiä, jotka vahvistetaan muutetussa direktiivissä 2006/43/EY. Finanssialan kehittymisen myötä unionin lainsäädäntöön luodaan uusia finanssilaitosten kategorioita, joten on tarkoituksenmukaista, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen määritelmä sisältää myös sijoituspalveluyritykset, maksulaitokset, siirtokelpoiseen arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset eli

⁷ Tarvittaessa sovelletaan asianmukaisia siirtymäjärjestelyjä.

yhteissijoitusyritykset, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitokset ja vaihtoehtoiset sijoitusrahastot.

3.3.2. II osasto (Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamista koskevat edellytykset)

I luku (Riippumattomuus ja eturistiriitojen välttäminen)

Tilintarkastajan olisi otettava käyttöön riittävät toimintaperiaatteet ja menettelytavat sen varmistamiseksi, että riippumattomuutta, sisäisiä laadunvalvontajärjestelmiä ja työntekijöiden valvontaa koskevia tämän asetuksen velvoitteita noudatetaan.

Aiempien tilintarkastajien, avainpartnereiden tai heidän työntekijöidensä ei sallita ottaa vastaa johtoon kuuluvan avainhenkilön tehtäviä tarkastetussa yhteisössä, ryhtyä tarkastetun yhteisön tarkastusvaliokunnan jäseneksi, ryhtyä tarkastetun yhteisön toimivaan johtoon kuulumattomaksi hallintoelimen jäseneksi eikä liittyä tarkastetun yhteisön valvontaelimeen kahden vuoden kuluessa tilintarkastustoimeksiannon päättymisestä.

Palkkioiden, jotka peritään tilintarkastuksen liitännäispalvelujen tarjoamisesta tarkastettavalle yhteisölle, olisi rajoitettava 10 prosenttiin kyseisen yhteisön maksamista tilintarkastuspalkkioista. Jos lisäksi kokonaispalkkiot, jotka tilintarkastaja vastaanottaa yleisen edun kannalta merkittävältä yhteisöltä tilintarkastuksesta ja tilintarkastuksen liitännäispalveluista, muodostavat merkittävän prosenttiosuuden tilintarkastajan vuotuisista kokonaispalkkioista, olisi sovellettava tarkoituksenmukaisia varotoimia.

Lakisääteinen tilintarkastaja, tilintarkastusyhteisö tai sellaisen ketjun jäsen, johon tilintarkastusyhteisö kuuluu, ei saa missään tilanteessa tarjota tarkastamilleen yhteisöille tiettyjä tilintarkastuksen oheispalveluja, jotka ovat perusluonteisessa ristiriidassa tilintarkastuksen riippumattoman, julkisen edun mukaisen tehtävän kanssa. Kun kyseessä ovat muut tilintarkastuksen oheispalvelut, jotka eivät ole perusluonteisessa ristiriidassa tilintarkastuspalvelujen kanssa, tarkastusvaliokunnalla tai toimivaltaisella viranomaisella on valtuudet arvioida konkreettisista olosuhteista riippuen, voidaanko tällaisia palveluja tarjota tarkastettavalle yhteisölle. Tilintarkastuksen liitännäispalveluja saadaan kuitenkin tarjota. Komissiolle siirretään valta mukauttaa luetteloita palveluista, jotka joko sallitaan tai kielletään, VI osastossa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Laajamittaista toimintaa harjoittavien tilintarkastusyhteisöjen olisi lisäksi keskityttävä ammattitoiminnassaan lakisääteisten tilintarkastusten suorittamiseen, eivätkä ne saisi tarjota tilintarkastuksen oheispalveluja.

Ennen kuin tilintarkastaja hyväksyy toimeksiannon tai jatkaa sitä, hänen olisi arvioitava kaikki riippumattomuuteensa kohdistuvat uhat ja vahvistettava tarkastusvaliokunnalle riippumattomuutensa.

II luku (Luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus)

Tilintarkastajat eivät saisi vedota salassapitovelvollisuutta koskeviin sääntöihin estääkseen tässä ehdotetun asetuksen säännösten soveltamisen.

Ehdotetun asetuksen 13 artiklassa varmistetaan, että tilintarkastuksen aikana voidaan vaihtaa tarvittavat tiedot. Tällaiset säännöt eivät kuitenkaan sallisi tilintarkastajan tekemän yhteistyötä kolmannen maan viranomaisten kanssa direktiivin 2006/43/EY XI luvussa säädettyjen yhteistyökanavien ulkopuolella.

III luku (Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaminen)

Asetuksessa säädetään, että tilintarkastajan on toteutettava tarvittavat toimet esittääkseen lausunnon siitä, annetaanko tilinpäätöksessä oikea ja riittävä kuva ja onko tilinpäätös laadittu asianomaisen tilinpäätössäännösten mukaisesti. Lausunto ei sisällä varmennusta tarkastetun yhteisön tulevasta kannattavuudesta eikä siitä, miten tehokkaasti tai tuloksellisesti toimiva johto tai hallintoelin on hoitanut tai hoitaa vastaisuudessa yhteisön asioita. Tämän seikan ei kuitenkaan pitäisi vähentää niiden tehtävien merkitystä, jotka tilintarkastajan on suoritettava tehdäkseen tilintarkastuksen asianmukaisesti, eikä heikentää raportointivaatimuksia.

Ammatillista skeptisyyttä vahvistetaan. Tilintarkastajan olisi aina pystyteltävä valppaana havaitakseen mahdolliset väärinkäytökset tai virheistä johtuvat olennaiset virheellisyysdet huolimatta siitä, millaiset tilintarkastajan aiemmat kokemukset yhteisöstä ovat.

Asetuksessa vahvistetaan lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen liittyvät perusvaatimukset. Tilintarkastusyhteisön olisi nimettävä vähintään yksi avainpartneri, jonka olisi oltava aktiivisesti mukana lakisääteisen tilintarkastuksen tekemisessä. Myös riittävät resurssit olisi varmistettava. Olisi pidettävä asiakasrekisteriä ja luotava tilintarkastuskansio. Lisäksi tilintarkastajan olisi varmistettava, että kaikkia organisatorisia vaatimuksia sovelletaan asianmukaisesti.

Jos ilmenee tapahtuma, jolla on tai voi olla vakavia seurauksia lakisääteisen tilintarkastuksen luotettavuuteen, tilintarkastajan olisi toteutettava tarkoituksenmukaiset toimenpiteet tapahtuman seurausten hallitsemiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Kun kyseessä on konsolidoitujen tilinpäätösten tilintarkastus ja konsernin tilintarkastaja ei ole tilanteessa, jossa hän pystyisi dokumentoimaan kolmansien maiden tilintarkastajan/tilintarkastajien suorittaman tilintarkastustyön, hänen on toteutettava tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä, mukaan lukien täydentävät tilintarkastustoimet, ja ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tilintarkastajan/tilintarkastusyhteisön olisi suoritettava oma sisäinen laadunvalvontatarkastus ennen tilintarkastuskertomuksen esittämistä. Tarkastuksen olisi oltava sellaisen tilintarkastajan vastuulla, joka ei ole mukana suorittamassa sisäisen laadunvalvontatarkastuksen kohteena olevaa lakisääteistä tilintarkastusta.

IV luku (Tilintarkastusraportointi)

Julkaistavan tilintarkastuskertomuksen sisältöä laajennetaan niin, että siinä selitetään käytetyt menetelmät, erityisesti, missä määrin tase on tarkastettu suoraan ja missä määrin järjestelmätarkastuksen ja vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen perusteella, millaisia olennaisuustasoja tilintarkastuksen suorittamisessa on käytetty, millä keskeisillä aloilla tilinpäätöksessä on olennaisen virheellisuuden riski, onko lakisääteinen tilintarkastus suunniteltu väärinkäytösten paljastamiseksi ja, jos annetaan ehdollinen tai kielteinen lausunto taikka lausunto jätetään antamatta, syyt tällaiseen ratkaisuun. Siinä olisi myös selitettävä erot aineistolähtöisen tarkastuksen ja vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen painottamisessa edellisvuoteen verrattuna.

Lisäksi tilintarkastajan olisi myös laadittava pidempi ja yksityiskohtaisempi kertomus tarkastusvaliokunnalle. Kyseisessä kertomuksessa esitettäisiin yksityiskohtaisempaa tietoa suoritetusta tilintarkastuksesta, yhteisön tilanteesta (esimerkiksi toiminnan jatkuvuus) sekä

tilintarkastuksen tulokset yhdessä tarpeellisten selitysten kanssa. Tässä täydentävässä kertomuksessa myös esiteltäisiin (ja perusteltaisiin) suoritettu tilintarkastustyö tarkastusvaliokunnalle. Tämä pidempi kertomus esitettäisiin tarkastetun yhteisön tarkastusvaliokunnalle ja toimivalle johdolle muttei suurelle yleisölle (koska se saattaisi sisältää liiketoimintasalaisuuksia ja mahdollisesti hintaherkkää tietoa). Tilintarkastajan olisi kuitenkin pyynnöstä asetettava kyseinen kertomus toimivaltaisen viranomaisen saataville.

Useimmissa finanssipalveludirektiiveissä tilintarkastajan edellytetään jo nykyisin ilmoittavan yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä valvoville toimivaltaisille viranomaisille mahdollisista kyseisiä yhteisöjä koskevista tosiseikoista tai päätöksistä. Kyseinen velvoite ulotetaan nyt koskemaan kaikkia yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä. Luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä valvovien toimivaltaisten viranomaisten olisi lisäksi käytävä tilintarkastajien kanssa säännöllisiä keskusteluja.

V luku (Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen avoimuusraportointi ja tietojen säilyttäminen)

Tilintarkastajia vaaditaan esittämään taloudelliset tiedot, joista erityisesti ilmenee niiden kokonaisliikevaihto eriteltynä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen maksamiin tilintarkastuspalkkioihin, muiden yhteisöjen maksamiin tilintarkastuspalkkioihin sekä muista palveluista saatuihin palkkioihin. Niiden olisi myös esitettävä taloudelliset tiedot sen ketjun tasolla, johon ne kuuluvat.

Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastajien avoimuusraportteja olisi täydennettävä tilintarkastusyhteisöjen omasta hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annettavalla selvityksellä. Toimivaltaisille viranomaisille olisi toimitettava täydentäviä lisätietoja tilintarkastuspalkkioista näiden viranomaisten valvontatehtävien helpottamiseksi.

Tilintarkastajan olisi säilytettävä tietyt asiakirjat ja tiedot viiden vuoden ajan.

3.3.3. III osasto (Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen suorittama lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen nimeäminen)

Jotta tarkastusvaliokunnan riippumattomuutta ja valmiuksia voitaisiin vahvistaa, tarkastusvaliokunnan olisi koostuttava toimivaan johtoon kuulumattomista jäsenistä, vähintään yhdellä jäsenellä olisi oltava kokemusta ja tietämystä tilintarkastuksesta ja yhdellä laskentatoimesta ja/tai tilintarkastuksesta.

Tilintarkastajan nimeämistä koskevan, yhtiökokoukselle tehtävän ehdotuksen olisi perustuttava tarkastusvaliokunnan suositukseen. Suosituksessa olisi aina perusteltava ehdotettu valinta. Jollei kyseessä ole tilintarkastustoimeksiannon uusiminen, suosituksessa olisi lisäksi oltava vähintään kaksi vaihtoehtoa (nykyinen tilintarkastaja poislukien) ja tarkastusvaliokunnan olisi perusteltava asianmukaisesti, mitä vaihtoehtoa se pitää parhaimpana. Tarkastusvaliokunnan suositus olisi annettava vasta sen jälkeen, kun on järjestetty asianmukainen tarjouskilpailu. Jos kyseessä on luottolaitos tai vakuutusyhtiö, tarkastusvaliokunnan olisi esitettävä suosituksensa vakavaraisuuden valvontaviranomaiselle, jolla olisi oltava veto-oikeus ehdotettuun valintaan.

Kolmansien osapuolten kanssa tehtävät sopimuslausekkeet, joilla rajoitetaan tarkastettavan yhteisön mahdollisuuksia valita tilintarkastaja, olisi kielletävä.

Jotta voitaisiin poistaa läheisyyden uhka, joka aiheutuu siitä, että tarkastettava yhteisö monesti nimeää saman tilintarkastusyhteisön yhä uudelleen vuosikymmenten ajan, asetuksessa otetaan käyttöön pakollinen vaatimus vaihtaa tilintarkastusyhteisöä kuuden vuoden enimmäisajanjakson jälkeen (pakollinen rotaatio). Kyseinen ajanjakso voidaan poikkeuksellisesti pidentää kahdeksaan vuoteen. Jos yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö on nimennyt kaksi tai useamman lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön, tilintarkastustoimeksiannon enimmäispituus on yhdeksän vuotta. Toimeksianto voidaan poikkeuksellisesti pidentää 12 vuoteen. Asetuksessa säädetään myös karenssiajasta, jonka aikana tilintarkastusyhteisö ei saa suorittaa saman yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta uudelleen. Jotta siirtymä tapahtuisi sujuvasti, aiempaa tilintarkastajaa vaaditaan toimittamaan relevantit tiedot sisältävä tehtävien luovutuskansio seuraavalle tilintarkastajalle.

Tarkastusvaliokunnalle, yhdelle tai useammalle osakkeenomistajalle ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisille annetaan valtuudet nostaa kanne kansallisessa tuomioistuimessa tilintarkastajan erottamiseksi, kun siihen on asianmukaiset perusteet.

3.3.4. IV osasto (Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittavien tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toimintojen valvonta)

I luku (Toimivaltaiset viranomaiset)

Kunkin jäsenvaltion olisi nimettävä toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä tarkastavien tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valvonnasta. Näillä viranomaisilla olisi oltava riittävä henkilöstö, ja niiden olisi oltava tilintarkastajista riippumattomia. Toimivaltaisten viranomaisten työntekijöihin sovelletaan salassapitovelvollisuutta.

Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava kaikki valvonta- ja tutkintavaltuudet, jotka ne tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseksi, mutta ne eivät saisi puuttua tilintarkastuskertomuksen sisältöön.

Toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä kansallisella tasolla yhteistyötä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksynnästä ja rekisteröinnistä (direktiivi 2006/43/EY) vastaavan viranomaisen kanssa ja muiden yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä valvovien viranomaisten kanssa (esimerkiksi pankki- tai vakuutusalan valvontaviranomainen).

II luku (Laadunvarmistus, tutkinta, markkinoiden seuranta, valmiussuunnitelmat ja toimivaltaisten viranomaisten toiminnan avoimuus)

Toimivaltaisten viranomaisten tehtäviin kuuluvat seuraavat:

- Suoritettujen lakisääteisten tilintarkastusten laaduntarkastukset. Tarkastusten olisi oltava oikeassa suhteessa tarkastettavan tilintarkastajan toiminnan laajuuteen ja ulottuvuuteen.
- Tutkinta, jolla pyritään havaitsemaan, oikaisemaan ja ehkäisemään yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen puutteelliset lakisääteiset tilintarkastukset.

- Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten markkinakehityksen seuraaminen.
- Suurten tilintarkastusyhteisöjen toiminnan jatkuvuuteen kohdistuvien mahdollisten uhkien, mukaan lukien voimakkaasta keskittymisestä aiheutuvat riskit, seuraaminen ja sen edellyttäminen, että suuret tilintarkastusyhteisöt laativat valmiussuunnitelmat tällaisten uhkien poistamiseksi.
- Toiminnan avoimuuden varmistaminen, mukaan lukien yksittäisten laaduntarkastusraporttien julkistaminen.

III luku (Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö ja suhteet Euroopan valvontaviranomaisiin)

Asetuksessa edellytetään, että toimivaltaisten viranomaisten EU:n laajuinen yhteistyö toteutetaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (EAMV) välityksellä. Tällä tavoin korvataan nykyinen EU:n laajuinen yhteistyömekanismi, joka toimii Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten asiantuntijaryhmän (EGAOB) (jonka puheenjohtajana on Euroopan komissio) alaisuudessa. EAMV tekee jo tilintarkastuksen (ja tilinpäätösten) alalla yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin liittyvää työtä, ja oikeudellisessa kehityksessä säädetään EAMV:n sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EVLEV) välisestä tilintarkastusalan yhteistyöstä niiden yhteisessä komiteassa. EAMV:n on perustettava pysyvä sisäinen komitea, jonka olisi koostuttava ainakin kansallisista toimivaltaisista viranomaisista.

EAMV:n olisi annettava ohjeistusta useista aiheista, esimerkiksi tilintarkastuskertomuksen ja tarkastusvaliokunnalle annettavan täydentävän kertomuksen sisällöstä ja esittämisestä, tarkastusvaliokunnan valvontatoiminnasta ja laaduntarkastusten tekemisestä.

Asetuksessa säädetään vapaaehtoisesta yleiseurooppalaisesta tilintarkastuksen laatutodistusten myöntämisestä. Tavoitteena on lisätä kaikkien sellaisten tilintarkastusyhteisöjen näkyvyyttä, tunnettuutta ja mainetta, joilla on valmiudet suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen korkealaatuisia tilintarkastuksia. EAMV:n olisi julkaistava todistukseen saamiseen liittyvät vaatimukset, mukaan lukien mahdolliset hallinnolliset näkökohdat sekä maksut. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten olisi oltava mukana todistushakemuksen tarkastelussa. Suorittaessaan tutkintaa ja paikalla tehtäviä tarkastuksia toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmoitettava kyseessä olevan toisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jos ne tulevat siihen tulokseen, että tämän asetuksen säännösten vastaista toimintaa on harjoitettu tai harjoitetaan. Lisäksi jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää, että toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen suorittaa alueellaan tutkinnan.

EAMV voi lisäksi perustaa toimivaltaisten viranomaisten kollegioita yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä helpottamaan tiettyjen tehtävien hoitamista.

IV luku (Yhteistyö kolmansien maiden tilintarkastajien sekä kansainvälisten organisaatioiden ja laitosten kanssa)

Toimivaltaiset viranomaiset ja EAMV voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa vain, jos ilmaistavien tietojen salassapito taataan ja annettuja tietosuojasääntöjä noudatetaan.

3.3.5. V osasto (Valvontatoimenpiteet ja seuraamukset)

Jotta tehostetaan tämän asetuksen vaatimusten noudattamista ja ottaen huomioon, että komissio antoi 9. joulukuuta 2010 tiedonannon ”Seuraamusjärjestelmien lujittaminen finanssipalvelujen alalla”⁸, lujitetaan valvontatoimenpiteiden hyväksymisvaltuuksia ja toimivaltaisten viranomaisten seuraamusvaltuuksia. Lisäksi säädetään hallinnollisista taloudellisista seuraamuksista, joita määrätään lakisääteisille tilintarkastajille ja yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille, jos rikkomuksia havaitaan. Viranomaisten olisi oltava avoimia soveltamiensa seuraamusten ja toimenpiteiden osalta.

3.3.6. VI osasto (Raportointi-, siirtymä- ja loppusäännökset)

Käyttöön otetaan siirtymäjärjestelmä, joka koskee tilintarkastusyhteisöjen vaihtovelvoitteen voimaantuloa, velvoitetta järjestää tilintarkastusyhteisön valintamenettely sekä tilintarkastusyhteisöjen muuttamista yhteisöiksi, jotka tarjoavat ainoastaan tilintarkastuspalveluja.

3.3.7. Tekniset sääntelystandardit ja SEUT-sopimuksen 290 artiklan noudattaminen

Jotta voidaan ottaa huomioon tilintarkastustoiminnan ja -markkinoiden kehittyminen, EAMV:ta pyydetään esittämään komissiolle tekniset sääntelystandardit. Tavoitteena on määrittää tekniset vaatimukset, jotka koskevat uudelle tilintarkastajalle toimitettavan tehtävien luovutuskansion sisältöä ja eurooppalaisen laatutodistuksen käyttöönottoa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavia tilintarkastajia varten. Komissiolle siirretään valta hyväksyä kyseiset tekniset standardit delegoituina säädöksinä.

Komissio antoi 23. syyskuuta 2009 ehdotukset asetuksiksi, joilla perustetaan Euroopan pankkiviranomainen (EPV), Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EVLEV) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (EAMV)⁹. Tässä yhteydessä komissio haluaa muistuttaa mieliin SEUT-sopimuksen 290 ja 291 artiklaa koskevat lausunnot, jotka se antoi, kun Euroopan valvontaviranomaisten perustamisasetukset hyväksyttiin: ”Sääntelystandardien hyväksymisprosessin osalta komissio korostaa finanssipalvelualan ainutlaatuista luonnetta, joka johtuu Lamfalussy-rakenteesta ja joka on nimenomaisesti tunnustettu SEUT-sopimukseen liitettyssä julistuksessa 39. Komissio epäilee kuitenkin vahvasti, ovatko rajoitukset, jotka koskevat sen asemaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanotoimenpiteitä hyväksyttäessä, SEUT 290 ja 291 artiklan mukaisia.”

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Komission ehdotus ei vaikuta suoraan eikä välillisesti Euroopan unionin talousarvioon. Erityisesti tehtävät, jotka uskottaisiin EU:n valvontaelimille asetuksessa esitetyllä tavalla, eivät aiheuttaisi EU:lle lisäkustannuksia.

⁸ KOM(2010) 716 lopullinen.

⁹ KOM(2009) 501 lopullinen, KOM(2009) 502 lopullinen, KOM(2009) 503 lopullinen.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹⁰,

ovat kuulleet Euroopan tietosuojavaltuutettua¹¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen tehtäväksi on lainsäädännön nojalla annettu yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten suorittaminen tavoitteena parantaa suuren yleisön luottamusta kyseisten yhteisöjen vuositilinpäätöksiin ja konsolidoituihin tilinpäätöksiin. Lakisääteisen tilintarkastuksen yleisen edun mukainen tehtävä tarkoittaa sitä, että henkilöiden ja laitosten on yleisesti voitava luottaa lakisääteisten tilintarkastajien työn laatuun. Korkeatasoinen tilintarkastus edistää markkinoiden sääntöjenmukaista toimintaa parantamalla tilinpäätösten oikeellisuutta ja tehokkuutta. Tilintarkastajilla on sen vuoksi erityisen tärkeä yhteiskunnallinen rooli.
- (2) Unionin lainsäädännössä edellytetään, että yhden tai useamman henkilön, joka on hyväksytty tekemään tilintarkastuksia, on tarkastettava luottolaitosten, vakuutusyhtiöiden, liikkeeseenlaskijoiden, joiden osakkeet otetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla, maksulaitosten, yhteissijoitusyritysten, sähköisen

¹⁰ EUVL C, s. .

¹¹ Date of the opinion of the EDPS.

rahan liikkeeseenlaskijalaitosten ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen vuositilinpäätökset ja konsolidoidut tilinpäätökset noudattaen unionin lainsäädäntöä eli seuraavia säännöksiä: pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä 8 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/635/ETY¹² 1 artiklan 1 kohta; vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä 19 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/674/ETY¹³ 1 artiklan 1 kohta; säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 15 päivänä joulukuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY¹⁴ 4 artiklan 4 kohta; maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta 13 päivänä marraskuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY¹⁵ 15 artiklan 2 kohta; siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY¹⁶ 73 artikla; sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta 16 päivänä syyskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY¹⁷ 3 artiklan 1 kohta sekä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta 8 päivänä kesäkuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EY¹⁸ 22 artiklan 3 kohta. Lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/¹⁹ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa edellytetään, että sijoituspalveluyritysten vuositilinpäätökset on tarkastettava, jos yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annettua neljättä neuvoston direktiiviä 78/660/ETY²⁰ tai konsolidoiduista tilinpäätöksistä 13 päivänä kesäkuuta 1983 annettua seitsemättä neuvoston direktiiviä 83/349/ETY²¹ ei sovelleta.

- (3) Lakisääteisistä tilintarkastuksista vastaavien henkilöiden hyväksymisedellytyksistä ja tällaisten lakisääteisten tilintarkastusten suorittamiseen liittyvistä vähimmäisvaatimuksista säädetään tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta 17 päivänä

¹² EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1.

¹³ EYVL L 374, 31.12.1991, s. 7.

¹⁴ EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38.

¹⁵ EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1.

¹⁶ EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32.

¹⁷ EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7.

¹⁸ EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1.

¹⁹ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

²⁰ EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11.

²¹ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1.

toukokuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/43/EY²².

- (4) Hiljattaisen finanssikriisin yhteydessä monet pankit ilmoittivat vuosien 2007 ja 2009 välillä suunnattomista tappioista sekä taseeseen sisältyvissä että taseen ulkopuolisissa erissä. Tämä herätti kysymyksen, kuinka tilintarkastajat olivat voineet antaa asiakkailleen vakimuotoisen tilintarkastuslausunnon kyseisiltä ajanjaksoilta. Lisäksi kyseenalaistettiin nykyisen lainsäädännön tarkoituksenmukaisuus ja riittävyys. Komissio julkaisi 13 päivänä lokakuuta 2010 vihreän kirjan ”Tilintarkastuspolitiikka: kriisin opetukset”²³, jolla käynnistettiin finanssimarkkinoiden sääntelyuudistukseen liittyvä laaja julkinen kuuleminen tilintarkastuksen merkityksestä ja laajuudesta sekä siitä, miten tilintarkastustoimintoa voitaisiin kehittää rahoitusvakauden lisäämiseksi. Julkinen kuuleminen osoitti, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteistä tilintarkastusta koskevia direktiivin 2006/43/EY säännöksiä voitaisiin kehittää merkittävästi. Euroopan parlamentti antoi vihreästä kirjasta valiokunta-aloitteisen mietinnön 13 päivänä syyskuuta 2011. Myös Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi vihreästä kirjasta kertomuksen 16 päivänä kesäkuuta 2011.
- (5) On tärkeää säätää yksityiskohtaisista säännöistä sen varmistamiseksi, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteiset tilintarkastukset ovat riittävän laadukkaita, niiden suorittajat ovat lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä ja näihin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin sovelletaan tiukkoja vaatimuksia. Yhteisellä sääntelyä koskevalla lähestymistavalla olisi lisättävä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen rehellisyyttä, riippumattomuutta, objektiivisuutta, vastuullisuutta, avoimuutta ja luotettavuutta. Tällä tavoin parannettaisiin unionissa suoritettavien lakisääteisten tilintarkastusten laatua sekä edistettäisiin sen myötä sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavutettaisiin korkeatasoinen kuluttajan- ja sijoittajansuoja. Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä koskevalla erillisellä säädöksellä olisi myös tarkoitus varmistaa jatkuva yhdenmukaistaminen ja yhtenäinen soveltaminen sekä edistää siten sisämarkkinoiden tehokkaampaa toimintaa.
- (6) Finanssiala kehittyy koko ajan, ja unionin lainsäädännöllä luodaan uusia finanssilaitosten ryhmiä. Tavanomaisen pankkijärjestelmän ulkopuolisten uusien yksiköiden ja toimintojen merkitys kasvaa jatkuvasti, ja niiden vaikutus rahoitusvakauteen on lisääntynyt. Sen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen määritelmä sisältää myös muita rahoituslaitoksia ja -yhteisöjä, kuten sijoituspalveluyritykset, maksulaitokset, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset eli yhteissijoitusyritykset, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitokset ja vaihtoehtoiset sijoitusrahastot.
- (7) Vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten tilintarkastus on tarkoitettu lakisääteiseksi suojaksi sijoittajille, luotonantajille ja yritysten vastapuolille, joilla on sijoituksia yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisöissä tai niihin kohdistuvia

²² EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87.

²³ KOM(2010) 561 lopullinen.

liiketoimintaetuja. Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen olisi näin ollen oltava täysin riippumattomia tällaisten yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittaessaan, ja eturistiriitoja olisi vältettävä. Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuuden määrittäminen edellyttää, että otetaan huomioon käsite ketjusta, jossa tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt toimivat.

- (8) Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riittävällä sisäisellä organisoinnilla olisi tarkoitus estää riippumattomuuteen kohdistuvat uhat. Tilintarkastusyhteisön omistajat, osakkeenomistajat tai sen johtoon kuuluvat jäsenet eivät saisi näin ollen osallistua lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen tavalla, joka vaarantaa tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan riippumattomuuden ja objektiivisuuden. Lakisääteisillä tilintarkastajilla ja tilintarkastusyhteisöillä olisi lisäksi oltava asianmukaiset sisäiset toimintaperiaatteet ja menettelytavat lakisääteiseen tilintarkastustoimintaan niiden organisaatiossa osallistuvien työntekijöiden ja muiden henkilöiden suhteen, jotta näille asetettujen lakisääteisten velvollisuuksien noudattaminen voidaan varmistaa. Näillä toimintaperiaatteilla ja menettelytavoilla olisi erityisesti pyrittävä estämään ja poistamaan riippumattomuuteen kohdistuvat uhat ja varmistamaan lakisääteisen tilintarkastuksen laatu, luotettavuus ja perusteellisuus. Toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen olisi oltava oikeassa suhteessa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön liiketoiminnan laajuuteen ja monimutkaisuuteen.
- (9) Tilintarkastajien, tilintarkastusyhteisöjen ja niiden työntekijöiden olisi erityisesti pidätyttävä suorittamasta jonkin yhteisön lakisääteinen tilintarkastus, jos niillä on siinä liiketoiminnallinen tai taloudellinen etu, ja pidätyttävä ryhtymästä kaupankäyntiin tarkastetun yhteisön liikkeeseenlaskemilla, takaamalla tai muutoin tukemilla rahoitusvälineillä, lukuun ottamatta hajauttamiseen perustuvien yhteissijoitusjärjestelmien osuuksia. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi pidätyttävä tarkastettavan yhteisön sisäisistä päätöksentekoprosesseista. Lakisääteisiä tilintarkastajia ja niiden työntekijöitä olisi estettävä ottamasta vastaan tehtäviä tarkastettavan yhteisön toimivassa johdossa tai hallinto- tai valvontaelimessä, kunnes tilintarkastustoimeksiannon päättymisestä on kulunut tarkoituksenmukainen ajanjakso.
- (10) Yksittäiseltä tarkastettavalta yhteisöltä vastaanotettujen palkkioiden määrä ja palkkiorakenne voivat myös uhata lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa, etteivät tilintarkastuspalkkiot perustu minkäänlaiseen ehdollisuuteen ja että silloin kun yhdeltä ja samalta asiakkaalta saatavat tilintarkastuspalkkiot ovat huomattavia, käytössä on erityinen menettely tilintarkastuksen laadun varmistamiseksi. Jos riippuvuus yhdestä ja samasta asiakkaasta on liiallista, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi pidätyttävä kyseisen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisesta.
- (11) Jos lakisääteiset tilintarkastajat, tilintarkastusyhteisöt tai niiden ketjuihin kuuluvat jäsenet tarjoavat muita palveluja kuin lakisääteistä tilintarkastusta tarkastettaville yhteisöille, niiden riippumattomuus saattaa vaarantua. Sen vuoksi on aiheellista edellyttää, etteivät lakisääteiset tilintarkastajat, tilintarkastusyhteisöt tai niiden ketjuihin kuuluvat jäsenet tarjoa tilintarkastuksen oheispalveluja tarkastettaville yhteisöille. Jos tilintarkastusyhteisö tarjoaa tilintarkastuksen oheispalveluja jollekin

yriykselle, tämä estää kyseistä tilintarkastusyhteisöä suorittamasta asianomaisen yrityksen lakisääteisen tilintarkastuksen, mikä vähentää niiden tilintarkastusyhteisöjen määrää, jotka voivat tarjota lakisääteisiä tilintarkastuksia. Erityisesti tämä koskee suurten yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastusta, sillä markkinat ovat tältä osin keskittyneet. Tämän seurauksena ja jotta varmistettaisiin, että käytettävissä on vähimmäismäärä tilintarkastusyhteisöjä, jotka voivat tarjota tilintarkastuspalveluja suurille yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille, on tarkoituksenmukaista edellyttää, että laajamittaista toimintaa harjoittavat tilintarkastusyhteisöt keskittyvät ammattitoiminnassaan lakisääteisten tilintarkastusten suorittamiseen, eikä niiden sallita suorittavan lakisääteisen tilintarkastuksen toimintoonsa liittymättömiä muita palveluja, kuten konsultointi- tai neuvontapalveluja.

- (12) Eturistiriitojen välttämiseksi on tärkeää, että ennen kuin lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ottaa vastaan yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta koskevan toimeksiannon tai jatkaa sen suorittamista, se arvioi, täyttyvätkö riippumattomuutta koskevat vaatimukset, ja erityisesti, aiheutuuko suhteesta kyseiseen yhteisöön mahdollisia riippumattomuuteen kohdistuvia uhkia. Riippumattomuuden säilyttämiseksi on myös tärkeää, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö säilyttää tiedot kaikista riippumattomuuttaan ja lakisääteistä tilintarkastusta koskevaan prosessiin osallistuvien työntekijöidensä ja muiden henkilöiden riippumattomuutta uhkaavista tekijöistä sekä varotoimista, joilla kyseisiä uhkia vähennetään. Lisäksi, jos lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuteen kohdistuvat uhat ovat kyseisten uhkien lieventämiseksi toteutettujen varotoimien jälkeenkin liian merkittäviä, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi luovuttava tai pidätyttävä tilintarkastustoimeksiannosta. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi vuosittain vahvistettava tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnalle riippumattomuutensa ja keskusteltava sen kanssa riippumattomuutensa kohdistuvista uhista ja kyseisten uhkien lieventämiseksi toteutetuista varotoimista.
- (13) Jäsenvaltioissa tämän asetuksen mukaisesti ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, erityisesti jäsenvaltioiden nimeämien riippumattomien viranomaisten, valvonnassa suoritettavaa henkilötietojen käsittelyä säännellään yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/46/EY²⁴. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen tämän asetuksen mukaisesti ja Euroopan tietosuojavaltuutetun valvonnassa suorittamaa henkilötietojen käsittelyä säännellään yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 45/2001²⁵. Toimivaltaisten viranomaisten toteuttaman tietojen vaihdon tai toimittamisen olisi tapahduttava direktiivissä 95/46/EY säädettyjen, henkilötietojen toimittamista koskevien sääntöjen mukaisesti, ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen toteuttaman tietojen vaihdon tai toimittamisen olisi tapahduttava asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjen, henkilötietojen toimittamista koskevien sääntöjen mukaisesti.

²⁴ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

²⁵ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

- (14) On tärkeää, että lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt kunnioittavat asiakkaidensa oikeutta yksityisyyteen ja tietosuojaan. Niiden pitäisi sen vuoksi noudattaa luottamuksellisuutta ja salassapitovelvollisuutta koskevia tiukkoja sääntöjä, mikä ei kuitenkaan saisi haitata tämän asetuksen asianmukaista täytäntöönpanoa tai yhteistyötä konsernin tilintarkastajan kanssa suoritettaessa konsolidoitujen tilinpäätösten tilintarkastusta silloin kun emoyhtiö on kolmannessa maassa, edellyttäen, että direktiiviä 95/46/EY noudatetaan. Tällaiset säännöt eivät kuitenkaan sallisi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tekevän yhteistyötä kolmannen maan viranomaisten kanssa direktiivin 2006/43/EY XI luvussa säädettyjen yhteistyökanavien ulkopuolella. Luottamuksellisuutta koskevia sääntöjä olisi sovellettava myös lakisääteisiin tilintarkastajiin tai tilintarkastusyhteisöihin, jotka eivät enää osallistu tietyn tilintarkastustoimeksiannon suorittamiseen.
- (15) Lakisääteisen tilintarkastuksen päätteeksi annetaan lausunto tarkastetun yhteisön tilinpäätöksen totuudenmukaisuudesta ja oikeellisuudesta. Sidosryhmät eivät kuitenkaan välttämättä tunne tilintarkastuksen rajoituksia (olennaisuus, tarkastusotantamenetelmät, tilintarkastajan merkitys väärinkäytösten havaitsemisessa ja johdon vastuu), mikä voi aiheuttaa vääriä odotuksia. Tällaisen kuilun kaventamiseksi on tärkeää lisätä selkeyttä siitä, mitä lakisääteinen tilintarkastus kattaa.
- (16) Vaikka ensisijaisen vastuun taloudellisten tietojen toimittamisesta olisikin oltava tarkastettavan yhteisön toimivalla johdolla, tilintarkastajilla on tärkeä tehtävä, kun he haastavat toimivan johdon aktiivisesti käyttäjän näkökulmasta. Sen vuoksi tilintarkastuksen laadun parantamiseksi on tärkeää, että tilintarkastajien ammatillista skeptisyyttä tarkastettavaa yhteisöä kohtaan lujitetaan. Tilintarkastajien olisi tiedostettava väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden mahdollisuus huolimatta aikaisemmasta kokemuksestaan tarkastettavan yhteisön toimivan johdon rehellisyydestä ja vilpittömyydestä. Tilintarkastuksen laadun varmistamisen olisi oltava tärkein kriteeri tilintarkastustyön organisoinnissa ja tarvittavien resurssien osoittamisessa tehtäviin. Lakisääteisen tilintarkastajan, tilintarkastusyhteisön ja niiden henkilöstön rehellisyys on olennaisen tärkeää, jotta varmistettaisiin suuren yleisön luottamus lakisääteisiin tilintarkastuksiin ja finanssimarkkinoihin. Sen vuoksi olisi tarkoituksenmukaisella tavalla hallittava kaikki tapahtumat, joilla voi olla vakavia seurauksia lakisääteisen tilintarkastuksen luotettavuuteen. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi dokumentoitava tilintarkastustyö tarkoituksenmukaisella tavalla.
- (17) Konsolidoitujen tilinpäätösten osalta olisi selvästi määriteltävä konserniin kuuluvia eri yhteisöjä tarkastavien lakisääteisten tilintarkastajien vastualueet. Tätä varten konsernin tilintarkastajan olisi oltava kokonaisvastuussa tilintarkastuskertomuksesta.
- (18) Jos kunkin lakisääteisen tilintarkastustoimeksiannon yhteydessä tehtäisiin asianmukainen sisäinen laadunvalvontatarkastus, tilintarkastusten laatua saataisiin parannettua. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ei sen vuoksi pitäisi antaa tilintarkastuskertomustaan ennen kuin tällainen sisäinen laadunvalvontatarkastus on tehty.
- (19) Tilintarkastuskertomuksessa olisi esitettävä lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset sidosryhmille. Jotta lisättäisiin sidosryhmien luottamusta tarkastetun yhteisön tilinpäätökseen, on erityisen tärkeää, että tilintarkastuskertomus on hyvin perusteltu, että se pohjautuu asianmukaisiin todisteisiin ja että sen sisältöä laajennetaan niin, että

se sisältää tehtyyn tilintarkastukseen liittyvät lisätiedot. Tilintarkastuskertomuksen olisi erityisesti sisällettävä riittävät tiedot tilintarkastuksessa käytetyistä menetelmistä, erityisesti siitä, missä määrin tase on tarkastettu suoraan ja missä määrin järjestelmätarkastuksen ja vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen perusteella, millaisia olennaisuustasoja tilintarkastuksen suorittamisessa on käytetty, millä keskeisillä aloilla vuositilinpäätöksissä ja konsolidoiduissa tilinpäätöksissä on olennaisen virheellisuuden riski, onko lakisääteinen tilintarkastus suunniteltu väärinkäytösten paljastamiseksi ja, jos annetaan ehdollinen tai kielteinen lausunto taikka lausunto jätetään antamatta, syyt tällaiseen ratkaisuun.

- (20) Lakisääteisen tilintarkastuksen arvo tarkastetun yhteisön kannalta lisääntyisi erityisesti, jos viestintää lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sekä tarkastusvaliokunnan välillä lisättäisiin. Sen lisäksi, että lakisääteisen tilintarkastuksen aikana käydään säännöllisiä keskusteluja, on tärkeää, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö toimittaa tarkastusvaliokunnalle yksityiskohtaisemman täydentävän kertomuksen lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksista. Näiden yksityiskohtaisten täydentävien kertomusten olisi oltava yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisten muttei suuren yleisön saatavilla.
- (21) Lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt toimittavat jo nykyisin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisille tiedot tosiseikoista tai päätöksistä, jotka voivat merkitä tarkastetun yhteisön toimintaa koskevien sääntöjen rikkomista tai tarkastetun yhteisön jatkuvan toiminnan heikentymistä. Valvontatehtävät myös helpottuisivat, jos luotto- ja finanssilaitosten valvontaviranomaisia vaadittaisiin käymään säännöllisiä keskusteluja näiden yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen kanssa.
- (22) Jotta voitaisiin lisätä luottamusta yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin sekä tällaisten lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen vastuuta, on tärkeää lisätä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen avoimuusraportointia. Lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä olisi sen vuoksi vaadittava esittämään tarkastetut taloudelliset tiedot, joista erityisesti ilmenee niiden kokonaisliikevaihto eriteltynä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen maksamiin tilintarkastuspalkkioihin, muiden yhteisöjen maksamiin tilintarkastuspalkkioihin sekä muista palveluista saatuihin palkkioihin. Niiden olisi myös esitettävä taloudelliset tiedot sen ketjun tasolla, johon ne kuuluvat. Tilintarkastusyhteisöjen avoimuusraportteja olisi täydennettävä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annettavalla selvityksellä sen osoittamiseksi, noudattaako tilintarkastusyhteisö tehokkaan hallinnoinnin ja ohjauksen periaatteita. Toimivaltaisille viranomaisille olisi toimitettava täydentäviä lisätietoja tilintarkastuspalkkioista näiden viranomaisten valvontatehtävien helpottamiseksi.
- (23) Tarkastusvaliokunnilla tai elimillä, joilla on vastaava tehtävä tarkastettavassa yhteisössä, on ratkaiseva asema korkealaatuisen lakisääteisen tilintarkastuksen varmistamisessa. On erityisen tärkeää lujittaa tarkastusvaliokunnan riippumattomuutta ja teknistä osaamista edellyttämällä, että valtaosa sen jäsenistä on riippumattomia ja että ainakin yhdellä valiokunnan jäsenellä on asiantuntemusta tilintarkastuksen ja yhdellä tilintarkastuksen ja/tai laskentatoimen alalla. Helmikuun 15 päivänä 2005 annetussa komission suosituksessa julkisesti noteerattujen yhtiöiden toimivaan johtoon kuulumattomien tai valvovien hallinto- tai valvontaelimen jäsenten tehtävistä sekä

hallinto- tai valvontaelimen komiteoista²⁶ esitetään, miten tarkastusvaliokunnat olisi perustettava ja miten niiden olisi toimittava. Kun kuitenkin otetaan huomioon hallinto- tai valvontaelinten koko sellaisissa yrityksissä, joilla on vähäinen markkina-arvo, ja yleisen edun kannalta merkittävässä pienissä ja keskisuurissa yhteisöissä, olisi tarkoituksenmukaista, että valvonta- tai hallintoelin kokonaisuudessaan voi hoitaa tehtävät, jotka on osoitettu kyseisten yhteisöjen tarkastusvaliokunnalle tai tarkastettavassa yhteisössä vastaavia tehtäviä hoitavalle elimelle. Yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt, jotka ovat yhteissijoitusyrityksiä tai vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja, olisi myös vapautettava velvoitteesta perustaa tarkastusvaliokunta. Tässä vapautuksessa otetaan huomioon se, että jos kyseiset yritykset tai rahastot toimivat pelkästään varojen keskitettyä hankintaa varten, tarkastusvaliokunnan käyttö ei ole tarkoituksenmukaista. Yhteissijoitusyritykset ja vaihtoehtoiset sijoitusrahastot sekä niiden rahastoyhtiöt toimivat tiukasti määritellyssä sääntely-ympäristössä, ja niihin sovelletaan erityisiä hallinnointimekanismeja, kuten niiden säilytysyhteisön harjoittamaa valvontaa.

- (24) On myös tärkeää, että tarkastusvaliokunnan roolia uuden lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valinnassa vahvistetaan, jotta tarkastettavan yhteisön yhtiökokouksessa tai sen jäsenten kokouksessa voidaan tehdä perustellumpi päätös. Yhtiökokoukselle ehdotusta tehdessään yhtiön johto- tai hallintoelimen olisi näin ollen selitettävä, noudattaako se tarkastusvaliokunnan suositusta, ja jollei se näin tee, esitettävä syyt tähän. Tarkastusvaliokunnan suosituksen olisi sisällettävä vähintään kaksi mahdollista tilintarkastustoimeksiannon suorittajaa ja asianmukaiset perustelut sille, miksi yhtä niistä pidetään parempana, jotta yhtiökokous voisi tehdä todellisen valinnan. Jotta tarkastusvaliokunta voisi esittää suosituksessaan oikeudenmukaiset ja asianmukaiset perustelut, sen olisi hyödynnettävä sellaisen pakollisen valintamenettelyn tuloksia, jonka tarkastettava yhteisö järjestää tarkastusvaliokunnan vastuulla. Tarkastettavan yhteisön olisi tällaisessa valintamenettelyssä pyydettävä lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä, myös pieniä, tekemään ehdotus tilintarkastustoimeksiannosta. Tarjouskilpailuasiakirjojen olisi sisällettävä avoimet ja syrjimättömät valintaperusteet, joita käytetään ehdotusten arvioinnissa. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että tällaisesta valintamenettelystä saattaisi aiheutua suhteettoman suuria kustannuksia sellaisille yrityksille, joilla on vähäinen markkina-arvo, tai yleisen edun kannalta merkittävälle pienille ja keskisuurille yhteisöille niiden kokoa ajatellen, on tarkoituksenmukaista vapauttaa tällaiset yhteisöt kyseisestä velvollisuudesta.
- (25) Tarkastettavan yhteisön yhtiökokouksen tai sen jäsenten kokouksen oikeudella valita lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei olisi arvoa, jos tarkastettava yhteisö tekisi jonkin kolmannen osapuolen kanssa sopimuksen, joka rajoittaisi tällaista valinnanmahdollisuutta. Sen vuoksi tarkastettavan yhteisön jonkin kolmannen osapuolen kanssa tekemä sopimuslauseke, joka koskee tietyn tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön nimeämistä tai valinnan rajoittamista, olisi katsottava mitättömäksi.
- (26) Se, että yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt nimeäisivät useamman kuin yhden lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön, lisäisi ammatillista skeptisyyttä ja parantaisi tilintarkastuksen laatua. Tämä yhdessä sen seikan kanssa, että markkinoilla on pieniä tilintarkastusyhteisöjä, edistäisi tällaisten

²⁶

EUVL L 52, 25.2.2005, s. 51.

tilintarkastusyhteisöjen valmiuksien kehittymistä, mikä omalta osaltaan toisi yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille enemmän valinnanvaraa niiden valitessa lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä. Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä olisi sen vuoksi rohkaistava ja kannustettava nimeämään useampi kuin yksi lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö suorittamaan lakisääteisen tilintarkastuksen.

- (27) Jotta poistettaisiin läheisyyden uhka ja sen myötä lisättäisiin lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta, on tärkeää säätää lakisääteinen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tietyssä tarkastettavassa yhteisössä suorittaman tilintarkastustoimeksiannon enimmäispituudesta. Olisi myös perustettava asianmukainen vaihteellinen kiertojärjestelmä lakisääteiseen tilintarkastukseen osallistuvalla kaikkein vastuullisemmassa asemassa olevalla henkilöstölle, mukaan lukien tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavat avainpartnerit. On myös tärkeää säätää tarkoituksenmukaisesta ajanjaksosta, jonka aikana tällainen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa suorittaa saman yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta. Jotta siirtymä tapahtuisi sujuvasti, aiemman tilintarkastajan olisi toimitettava relevantit tiedot sisältävä tehtävien luovutuskansio seuraavalle tilintarkastajalle.
- (28) Tilintarkastajan riippumattomuuden turvaamiseksi erottamisen pitäisi olla mahdollista ainoastaan siinä tapauksessa, että erottamiseen on asianmukaiset perusteet ja että ne ilmoitetaan valvonnasta vastaavalle viranomaiselle tai vastaaville viranomaisille. Jos asianmukaiset perusteet ovat olemassa mutta tarkastettava yhteisö ei toteuta toimia, tarkastusvaliokunnalla, osakkeenomistajilla, tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valvonnasta vastaavilla toimivaltaisilla viranomaisilla tai yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön valvonnasta vastaavilla toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava valtuudet viedä asia kansalliseen tuomioistuimeen tilintarkastajan erottamiseksi.
- (29) Jotta varmistettaisiin sijoittajien ja kuluttajien vahva luottamus sisämarkkinoihin välttämällä eturistiriidat, toimivaltaisten viranomaisten, jotka ovat tilintarkastajien ammattialasta riippumattomia ja joilla on riittävät valmiudet, asiantuntemus ja resurssit, olisi tarkoituksenmukaisella tavalla valvottava lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä. Kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava tarvittavat valtuudet valvontatehtäviensä hoitamiseksi, mukaan lukien mahdollisuus tutustua asiakirjoihin, vaatia keneltä tahansa tietoja ja tehdä tutkimuksia. Niiden olisi erikoistuttava finanssimarkkinoiden valvontaan, tilinpäätösraportointia koskevien velvoitteiden noudattamisen valvontaan tai lakisääteisten tilintarkastusten valvontaan. Olisi kuitenkin oltava mahdollista, että yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille asetettujen velvoitteiden noudattamista valvovat ne toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat kyseisten yhteisöjen valvonnasta. Lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt eivät saisi millään lailla vaikuttaa toimivaltaisten viranomaisten rahoitukseen.
- (30) Valvonnan laatu paranee, jos eri tehtäviä kansallisella tasolla hoitavat viranomaiset tekevät tehokasta yhteistyötä. Niiden viranomaisten, jotka ovat toimivaltaisia valvomaan yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille asetettujen lakisääteistä tilintarkastusta koskevien velvoitteiden noudattamista, olisi sen vuoksi tehtävä yhteistyötä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksynnästä ja rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten kanssa, yleisen edun kannalta merkittävien

yhteisöjen valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa sekä rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/60/EY²⁷ tarkoitettujen rahanpesun selvittelykeskusten kanssa.

- (31) Lakisääteisen tilintarkastuksen ulkoinen laadunvarmistus on keskeisen tärkeää korkealaatuisten tilintarkastusten kannalta. Se lisää julkaistujen taloudellisten tietojen uskottavuutta ja suojaa paremmin osakkeenomistajia, sijoittajia, velkojia ja muita asianomaisia. Lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin olisi sen vuoksi sovellettava laadunvarmistusjärjestelmää, joka toimii toimivaltaisten viranomaisten vastuulla ja jolla näin ollen varmistetaan tilintarkastajien ammattialan objektiivisuus ja riippumattomuus. Laaduntarkastukset olisi järjestettävä siten, että kullekin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastuksia suorittavalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle tehdään laaduntarkastus vähintään joka kolmas vuosi. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastuksia tekeviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin sovellettavasta ulkoisesta laadunvarmistuksesta 6 päivänä toukokuuta 2008 annetussa komission suosituksessa²⁸ annetaan tietoja siitä, kuinka tällaiset tarkastukset olisi tehtävä. Laaduntarkastusten olisi oltava oikeassa suhteessa niiden kohteena olevan tilintarkastusyhteisön tai lakisääteisen tilintarkastajan liiketoiminnan laajuuteen ja monimutkaisuuteen.
- (32) Tutkimuksilla autetaan havaitsemaan, ehkäisemään ja oikaisemaan tapauksia, joissa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteinen tilintarkastus on puutteellista. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi sen vuoksi oltava valtuudet suorittaa lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen tutkimuksia.
- (33) Markkinat, joilla lakisääteisiin tilintarkastuksiin liittyviä palveluja tarjotaan yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä, kehittyvät ajan myötä. Sen vuoksi on tarpeen, että toimivaltaiset viranomaiset seuraavat markkinoiden kehitystä, erityisesti siltä osin, rajoittaako markkinoiden voimakas keskittyminen tilintarkastajan suhteen olevaa valinnanvaraa ja aiheutuuko siitä riskejä.
- (34) Merkittävien tilintarkastusyhteisöjen kaatuminen saattaa häiritä tilintarkastuspalvelujen tarjontaa markkinoilla ja johtaa riskien entistä suurempaan rakenteelliseen kasaantumiseen markkinoilla. Toimivaltaisten viranomaisten olisi sen vuoksi ennalta ehkäisevänä toimenpiteenä edellytettävä, että kunkin jäsenvaltion suurimmat tilintarkastusyhteisöt laativat valmiussuunnitelmat, joilla pyritään poistamaan kyseisten yhteisöjen toiminnan jatkuvuuden vaarantavat mahdolliset uhat. Tällaisissa suunnitelmissa voidaan yksilöidä toimenpiteitä, joilla valmistellaan tällaisten yhteisöjen hallittua konkurssia.
- (35) Toimivaltaisten viranomaisten toiminnan avoimuus vahvistaa sijoittajien ja kuluttajien luottamusta sisämarkkinoihin. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi sen vuoksi vaadittava raporttoimaan säännöllisesti toiminnastaan ja julkaisemaan yksittäisiä tarkastusraportteja.

²⁷ EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

²⁸ EUVL L 120, 7.5.2008, s. 20.

- (36) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö on tärkeää pyrittäessä varmistamaan lakisääteisten tilintarkastusten yhdenmukainen korkea laatu unionissa. Suorittaessaan lakisääteisten tilintarkastusten valvontatehtäviään jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi sen vuoksi toimittava yhteistyössä aina kun se on tarpeen. Niiden olisi noudatettava kotivaltion periaatetta, jonka mukaan sääntelystä ja valvonnasta vastaa jäsenvaltio, joka on hyväksynyt lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ja jonka alueella tarkastettavalla yhteisöllä on sääntömääräinen kotipaikkansa. Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö erityisesti tehostuisi, jos se järjestettäisiin Euroopan valvontaviranomaisten sekakomiteassa Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010²⁹ perustetun Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (EAMV) johdolla. EAMV:n olisi Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010³⁰ perustetun Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010³¹ perustetun Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EVLEV) avustuksella myötävaikutettava tähän yhteistyöhön tarjoamalla neuvoja ja ohjeita kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.
- (37) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyöhön olisi sisällyttävä tiedonvaihto, laaduntarkastuksiin liittyvä yhteistyö, avustaminen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiin tilintarkastuksiin liittyvissä tutkimuksissa, myös tapauksissa, joissa tutkittavana oleva toiminta ei riko mitään asianomaisessa jäsenvaltiossa voimassa olevaa lainsäädäntöä tai viranomaismääräyksiä, sekä valmiussuunnitelmat. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyötä koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin voi sisältyä toimivaltaisten viranomaisten kollegioiden perustaminen ja niiden välinen tehtävänjako. Käsite ketjusta, jossa tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt toimivat, olisi otettava huomioon tällaisessa yhteistyössä. Toimivaltaisten viranomaisten ja Euroopan valvontaviranomaisten olisi noudatettava tarkoituksenmukaisia luottamuksellisuutta ja salassapitovelvollisuutta koskevia sääntöjä.
- (38) Se, että tunnustetaan lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen soveltuvuus yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten tekemiseen, auttaisi tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä saamaan muita asiakkaita. Sen vuoksi on tärkeää säätää laatutodistuksesta, jolla on Euroopan laajuinen ulottuvuus ja jonka kehittämisestä vastaisi EAMV. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten olisi oltava mukana todistushakemusten tarkastelussa.
- (39) Pääomamarkkinoiden keskinäinen riippuvuus edellyttää, että toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisilla on valtuudet tehdä yhteistyötä kolmansien maiden valvontaviranomaisten ja -laitosten kanssa tiedonvaihdon tai laaduntarkastusten aloilla. Jos kolmansien maiden viranomaisten

²⁹ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84.

³⁰ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12.

³¹ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48.

kanssa tehtävä yhteistyö liittyy lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa oleviin, tilintarkastukseen liittyviin työpapereihin ja muihin asiakirjoihin, olisi sovellettava direktiivissä 2006/43/EY säädettyjä menettelyjä.

- (40) Jotta pääomamarkkinat toimisivat joustavasti, tarvitaan kestävää tilintarkastuskapasiteettia sekä lakisääteisiin tilintarkastuksiin liittyvien palvelujen kilpailukykyiset markkinat, joilla on riittävästi tarjolla sellaisia tilintarkastusyhteisöjä, jotka ovat kykeneviä suorittamaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia. EAMV:n olisi annettava selvityksiä muutoksista, joita tämä asetus aiheuttaa tilintarkastusmarkkinoiden rakenteeseen. Tällaisia selvityksiä tehdessään EAMV:n olisi otettava huomioon, millainen vaikutus lakisääteisten tilintarkastajien siviilioikeudellista vastuuta koskevilla kansallisilla säännöillä on tilintarkastusmarkkinoiden rakenteeseen. Tällaisten selvitysten ja muiden tarkoituksenmukaisten todisteiden perusteella komission olisi annettava kertomus lakisääteisten tilintarkastajien siviilioikeudellista vastuuta koskevien kansallisten sääntöjen vaikutuksesta tilintarkastusmarkkinoiden rakenteeseen sekä toteutettava toimet, jotka se katsoo aiheellisiksi havaintojensa perusteella.
- (41) Jotta tehostetaan tämän asetuksen vaatimusten noudattamista ja ottaen huomioon, että komissio antoi 9 päivänä joulukuuta 2010 tiedonannon ”Seuraamusjärjestelmien lujittaminen finanssipalvelujen alalla”³², olisi lujitettava valvontatoimenpiteiden hyväksymisvaltuuksia ja toimivaltaisten viranomaisten seuraamusvaltuuksia. Olisi säädettävä hallinnollisista taloudellisista seuraamuksista, joita määrätään lakisääteisille tilintarkastajille, tilintarkastusyhteisöille ja yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä, jos rikkomuksia havaitaan. Toimivaltaisten viranomaisten olisi oltava avoimia soveltamiensa seuraamusten ja toimenpiteiden osalta. Seuraamusten hyväksymisessä ja julkistamisessa olisi noudatettava Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia, erityisesti oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen (7 artikla), oikeutta henkilötietojen suojaan (8 artikla) ja oikeutta tehokkaiseen oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen (47 artikla).
- (42) Ilmiantajat voivat antaa toimivaltaisille viranomaisille uutta tietoa, josta on näille apua sääntöjenvastaisuuksien, myös väärinkäytösten, selvittämisessä ja sääntöjenvastaisuuksista aiheutuvien seuraamusten määräämisessä. Ilmiantajat voivat kuitenkin jättää ilmiannot tekemättä kostotoimien pelosta tai kannustimien puutteen vuoksi. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että käytössä on riittävät järjestelyt, joilla ilmiantajia kannustetaan ilmoittamaan niille tämän asetuksen mahdollisista rikkomisista ja suojataan kostotoimilta. Jäsenvaltioiden olisi myös tarjottava ilmiantajille kannustimia ilmiantojen tekemiseksi. Tällaisia kannustimia olisi kuitenkin sovellettava ilmiantajiin ainoastaan, jos he tuovat esille uutta tietoa, jota heitä ei lakisääteisesti jo velvoiteta ilmoittamaan, ja jos nämä tiedot johtavat tämän asetuksen rikkomisesta määrättävään seuraamukseen. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että niiden soveltamat ilmiantojärjestelmät sisältävät mekanismeja, joilla suojataan ilmoitettujen tietojen kohteena olevaa henkilöä asianmukaisesti, erityisesti tämän oikeutta henkilötietojensa suojaan, ja menettelyjä, joilla varmistetaan kyseisen henkilön puolustautumisoikeus ja oikeus tulla kuulluksi ennen häntä

³²

KOM(2010) 716 lopullinen.

koskevan päätöksen tekemistä sekä oikeus hakea tuomioistuimessa muutosta häntä koskevaan päätökseen.

- (43) Jotta voidaan ottaa huomioon tilintarkastustoiminnan ja -markkinoiden kehittyminen, komissiolle olisi siirrettävä valta määrittää tekniset vaatimukset, jotka koskevat uudelle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle toimitettavan tehtävien luovutuskansion sisältöä ja eurooppalaisen laatutodistuksen käyttöönottoa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavia lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä varten.
- (44) Jotta voidaan ottaa huomioon tekninen kehitys finanssimarkkinoilla, tilintarkastuksessa ja tilintarkastajien ammattialalla sekä tarkentaa tässä asetuksessa säädetty vaatimukset, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti. Delegoituja säädöksiä tarvitaan erityisesti, jotta voidaan mukauttaa tilintarkastuksen liitännäispalveluista ja tilintarkastuksen oheispalveluista laadittuja luetteloita sekä vahvistaa niiden maksujen taso, jotka EAMV voi periä eurooppalaisen laatutodistuksen myöntämisestä lakisääteisille tilintarkastajille ja tilintarkastusyhteisöille. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (45) Jotta varmistetaan oikeusvarmuus ja sujuva siirtyminen tällä asetuksella käyttöönotettuun järjestelmään, on tärkeä ottaa käyttöön siirtymäjärjestelmä, joka koskee tilintarkastusyhteisöjen vaihto- eli rotaatiovelvoitteen voimaantuloa, velvoitetta järjestää tilintarkastusyhteisön valintamenettely sekä tilintarkastusyhteisöjen muuttamista yhteisöiksi, jotka tarjoavat ainoastaan tilintarkastuspalveluja.
- (46) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan niiden laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Näitä tavoitteita ovat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen aseman selkeyttäminen ja parempi määrittely, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tarkastettavalle yhteisölle, sijoittajille ja muille sidosryhmille antamien tietojen parantaminen, tilintarkastajien ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisten välisten viestintäkanavien parantaminen, yleisen edun kannalta merkittäville yhteisöille tarjottavien tilintarkastuksen oheispalvelujen tarjonnasta aiheutuvien eturistiriitojen ehkäiseminen, nykyisestä ”tarkastettava yhteisö valitsee ja maksaa tilintarkastajan” -järjestelmästä tai läheisyyden uhasta aiheutuvan mahdollisen eturistiriitariskin lieventäminen, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön vaihtamisen helpottaminen, yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä tilintarkastuspalveluiden tarjoajien suhteen olevan valinnanvaran helpottaminen ja lisääminen sekä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia tekevien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen sääntelyn ja valvonnan tehokkuuden, riippumattomuuden ja johdonmukaisuuden parantaminen, mukaan lukien unionin tasolla tehtävä yhteistyö. Edellä mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (47) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka tunnustetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, eritoten oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen (7 artikla), oikeutta henkilötietojen suojaan (8 artikla), elinkeinovapautta (16 artikla), oikeutta tehokkaihin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen (47 artikla), syyttömyysolettamaa ja oikeutta puolustukseen (48 artikla), laillisuusperiaatetta ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaatetta (49 artikla) sekä kieltoa syyttää ja rangaista oikeudenkäynnissä kahdesti samasta rikoksesta (50 artikla), ja asetusta on sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan vaatimukset, jotka koskevat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamista, säännöt, jotka koskevat lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen organisoitumista ja sitä, miten yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt toteuttavat lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valinnan, ja joilla edistetään lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta ja eturistiriitojen välttämistä, sekä säännöt, jotka koskevat sen valvontaa, miten lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt noudattavat näitä vaatimuksia.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin:
 - a) lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt, jotka suorittavat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia;
 - b) yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt.
2. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta direktiivin 2006/43/EY soveltamista.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan määritelmiä, lukuun ottamatta 'tilintarkastuskertomuksen' ja 'toimivaltaisen viranomaisen' määritelmiä.

4 artikla

Suuret yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt

Tässä asetuksessa 'suurilla yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä' tarkoitetaan seuraavia:

- a) direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 13 kohdan a alakohdassa määriteltyjen yhteisöjen osalta kymmentä suurinta osakkeiden liikkeeseenlaskijaa kussakin jäsenvaltiossa laskettuna osakkeen vuoden lopun kurssiin perustuvalla markkina-arvolla ja joka tapauksessa kaikkia osakkeiden liikkeeseenlaskijoita, joiden keskimääräinen markkina-arvo oli yli 1 000 000 000 euroa laskettuna osakkeen kurssin perusteella kolmen edellisen kalenterivuoden lopussa;
- b) direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 13 kohdan b–f alakohdassa määriteltyjen yhteisöjen osalta kaikkia yhteisöjä, joiden taseen loppusumma ylittää 1 000 000 000 euroa;
- c) direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 13 kohdan g ja h alakohdassa määriteltyjen yhteisöjen osalta kaikkia yhteisöjä, joiden hoidettavana olevat kokonaisvarat ylittävät taseessa 1 000 000 000 euroa.

II OSASTO

YLEISEN EDUN KANNALTA MERKITTÄVIEN YHTEISÖJEN LAKISÄÄTEISEN TILINTARKASTUKSEN SUORITTAMISTA KOSKEVAT EDELLYTYKSET

I LUKU

RIIPPUMATTOMUUS JA ETURISTIRIITOJEN VÄLTÄMINEN

5 artikla

Riippumattomuus ja objektiivisuus

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen ei vaikuta mikään olemassa oleva tai mahdollinen eturistiriita, liikesuhde tai muu suhde, joka liittyy lakisääteisen tilintarkastuksen

suorittavaan lakisääteiseen tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön ja tapauksen mukaan ketjuun, johon tämä kuuluu, tai tämän johtajiin, tilintarkastajiin, työntekijöihin tai muihin luonnollisiin henkilöihin, joiden tarjoamat palvelut ovat lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön käytettävissä tai määräysvallassa, taikka yhteenkään lakisääteiseen tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön määräysvallan kautta suoraan tai välillisesti sidoksissa olevaan henkilöön.

6 artikla

Tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toiminnan sisäinen organisointi

1. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on noudatettava seuraavia toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia:

- a) tilintarkastusyhteisön on otettava käyttöön riittävät toimintaperiaatteet ja menettelytavat sen varmistamiseksi, että sen tai sen sidosyrityksen omistajat, osakkeenomistajat tai hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenet eivät puutu lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen tavalla, joka vaarantaa tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan riippumattomuuden ja objektiivisuuden;
- b) lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä on oltava moitteettomat hallinto- ja kirjanpitomenettelyt, sisäisen valvonnan mekanismit, tehokkaat riskinarviointimenettelyt sekä tehokkaat valvonta- ja turvajärjestelyt tiedonkäsittelyjärjestelmiä varten.

Sisäisen valvonnan mekanismit on suunniteltava niin, että päätösten ja menettelyjen noudattaminen taataan kaikilla tilintarkastusyhteisön tasoilla tai kaikilla lakisääteisen tilintarkastajan työskentelyrakenteen tasoilla.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on sovellettava ja ylläpidettävä päätöksentekomenettelyjä ja organisaatorakennetta, joista käyvät selvästi ja todennetusti ilmi raportointisuhteet sekä tehtävienjako ja vastuualueet;

- c) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on otettava käyttöön riittävät toimintaperiaatteet ja menettelytavat sen varmistamiseksi, että sen työntekijöillä ja muilla luonnollisilla henkilöillä, joiden tarjoamat palvelut ovat sen käytettävissä tai määräysvallassa ja jotka suoraan osallistuvat lakisääteisiin tilintarkastuksiin, on asianmukaiset tiedot ja kokemus heille määrätystä tehtävästä;
- d) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on otettava käyttöön riittävät toimintaperiaatteet ja menettelytavat sen varmistamiseksi, että tärkeiden tilintarkastustoimintojen ulkoistamista ei toteuteta tavalla, joka heikentäisi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sisäisen valvonnan laatua ja toimivaltaisten viranomaisien mahdollisuuksia valvoa, miten lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö täyttää tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa;

- e) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on otettava käyttöön asianmukaiset ja tehokkaat organisatoriset ja hallinnolliset järjestelyt 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen riippumattomuuteen kohdistuvien uhkien estämiseksi, havaitsemiseksi ja poistamiseksi tai hallitsemiseksi ja ilmoittamiseksi;
- f) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on otettava käyttöön riittävät menettelytavat ja normit yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten suorittamiseksi, työntekijöiden toiminnan ohjaamiseksi, valvomiseksi ja tarkastamiseksi sekä 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun tilintarkastuskansion rakenteen järjestämiseksi;
- g) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on luotava sisäinen laadunvalvontajärjestelmä varmistaakseen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen laadun. Laadunvalvontajärjestelmän on katettava vähintään f alakohdassa kuvatut menettelytavat ja normit. Jos kyseessä on tilintarkastusyhteisö, vastuun sisäisestä laadunvalvontajärjestelmästä on oltava henkilöllä, joka on pätevä toimimaan lakisääteisenä tilintarkastajana;
- h) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on käytettävä asianmukaisia järjestelmiä, resursseja ja menettelytapoja, joilla varmistetaan lakisääteisen tilintarkastustoiminnan jatkuvuus ja säännöllisyys;
- i) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on otettava käyttöön toimintaperiaate, jolla estetään sen oma tai sen työntekijöiden osallistuminen rikoksiin tai lakien rikkomiseen tehtäviensä suorittamisessa. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on myös otettava käyttöön asianmukaiset ja tehokkaat organisatoriset ja hallinnolliset järjestelyt, joilla pystytään käsittelemään ja kirjaamaan tapahtumat, joilla on tai voi olla vakavia seurauksia lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön lakisääteisen tilintarkastustoiminnan luotettavuuteen;
- j) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on noudatettava riittävää palkka- ja palkkiopolitiikkaa, joka tarjoaa riittävät suorituskannustimet tilintarkastusten laadun varmistamiseksi. Työntekijöille maksettavat korvaukset ja tulosarviointi eivät varsinkaan saa olla riippuvaisia sen tuoton määrästä, jonka lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö saa tarkastettavalta yhteisöltä;
- k) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on seurattava ja arvioitava tämän asetuksen mukaisesti käyttöön ottamiensa järjestelmien, sisäisen valvonnan ja sisäisen laadunvalvonnan mekanismien ja järjestelyjen riittävyttä ja vaikuttavuutta sekä toteutettava aiheelliset toimenpiteet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on erityisesti vuosittain arvioitava g alakohdassa tarkoitettu sisäinen laadunvalvontajärjestelmä. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä tiedot arvioinnin tuloksista ja mahdollisista sisäisen laadunvalvontajärjestelmän muuttamiseksi ehdotetuista toimenpiteistä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut toimintaperiaatteet ja menettelytavat on dokumentoitava ja niistä on tiedotettava lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön työntekijöille.

Edellä d alakohdassa tarkoitettu tilintarkastustoimintojen mahdollinen ulkoistaminen ei vaikuta lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön vastuuseen tarkastettavaa yhteisöä kohtaan.

2. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on otettava huomioon kokonsa ja toimintojensa monimutkaisuus noudattaessaan tämän artiklan 1 kohdan mukaisia vaatimuksia.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle, että tällainen vaatimusten noudattaminen on oikeassa suhteessa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön kokoon ja toimintojen monimutkaisuuteen.

7 artikla

Riippumattomuus tarkastettavasta yhteisöstä

1. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ja kaikkien, joilla on äänioikeuksia tilintarkastusyhteisössä, on oltava riippumaton tarkastettavasta yhteisöstä ja oltava osallistumatta tarkastettavan yhteisön päätöksentekoon.
2. Lakisääteinen tilintarkastaja, tilintarkastusyhteisö, niiden avainpartnerit ja työntekijät sekä muut luonnolliset henkilöt, joiden tarjoamat palvelut ovat tällaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön käytettävissä tai määräysvallassa ja jotka suoraan osallistuvat lakisääteiseen tilintarkastukseen, ja komission direktiivin 2004/72/EY³³ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut näiden lähipiiriin kuuluvat henkilöt eivät saa ostaa eivätkä myydä sellaista rahoitusvälinettä eivätkä osallistua mihinkään sellaista rahoitusvälinettä koskevaan liiketoimeen, jonka on laskenut liikkeeseen tai taannut tai jota on muutoin tukenut tarkastettava yhteisö niiden harjoittaman lakisääteisen tilintarkastustoiminnan alalla, lukuun ottamatta osuuksia hajauttamiseen perustuvissa yhteissijoitusjärjestelmissä mukaan luettuina hoidetut rahastot, kuten eläkerahastot ja henkivakuutukset.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt tai tilintarkastusyhteisöt eivät saa osallistua tai muutoin vaikuttaa tietyn tarkastettavan yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen laadintaan, jos nämä
 - a) omistavat tarkastettavan yhteisön rahoitusvälineitä, lukuun ottamatta hajauttamiseen perustuvien yhteissijoitusjärjestelmien osuuksia;
 - b) omistavat sellaisia tarkastettavaan yhteisöön yhteydessä olevan yhteisön rahoitusvälineitä, joiden omistaminen saattaa aiheuttaa tai joiden omistamisen

³³ EUVL L 162, 30.4.2004, s. 70.

saatetaan yleisesti katsoa aiheuttavan eturistiriidan, lukuun ottamatta hajauttamiseen perustuvien yhteissijoitusjärjestelmien osuuksia;

- c) ovat lähimenneisyydessä olleet sellaisessa työ- tai liikesuhteessa tai muussa sellaisessa suhteessa tarkastettavaan yhteisöön, joka saattaa aiheuttaa tai jonka saatetaan yleisesti katsoa aiheuttavan eturistiriidan.
- 4. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt tai tilintarkastusyhteisöt eivät saa tavoitella eivätkä hyväksyä rahaa, lahjoja tai palveluksia miltään sellaiselta taholta, jonka kanssa lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä on sopimussuhde.
- 5. Ammattietiikkaa koskevia, direktiivin 2006/43/EY 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti käyttöön otettuja kansallisia toimenpiteitä, jotka eivät ole 2, 3 ja 4 kohdan mukaisia, ei sovelleta.

8 artikla

Aiempien lakisääteisten tilintarkastajien taikka lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen työntekijöiden ottaminen yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöjen palvelukseen

- 1 Tilintarkastusyhteisön puolesta yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri ei saa ottaa vastaan ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut siitä, kun hän luopui lakisääteisenä tilintarkastajana tai avainpartnerina suorittamastaan tilintarkastustoimeksiannosta, seuraavia tehtäviä:
 - a) johtoon kuuluvan avainhenkilön tehtävät tarkastetussa yhteisössä;
 - b) jäsenyys tarkastetun yhteisön tarkastusvaliokunnassa tai, jos tällaista valiokuntaa ei ole, elimessä, joka suorittaa tarkastusvaliokunnan tehtäviä vastaavia tehtäviä;
 - c) jäsenyys tarkastetun yhteisön hallintoelimessä toimivaan johtoon kuulumattomana tai jäsenyys tarkastetun yhteisön valvontaelimessä.
2. Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön työntekijät sekä muut luonnolliset henkilöt, joiden tarjoamat palvelut ovat tällaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön käytettävissä tai määräysvallassa, eivät saa ottaa vastaan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä ennen kuin vähintään yksi vuosi on kulunut siitä, kun he suoraan osallistuivat lakisääteiseen tilintarkastukseen, jos heidät on henkilökohtaisesti hyväksytty lakisääteisiksi tilintarkastajiksi.

Tilintarkastuspalkkiot

1. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisestä tilintarkastuksesta maksettavat palkkiot eivät saa olla ehdollisia palkkioita.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa ehdollisilla palkkioilla tarkoitetaan tilintarkastustoimeksiannosta maksettavia palkkioita, jotka lasketaan ennalta määritetyltä, liiketoimen tai suoritetun työn tulokseen liittyvältä perustalta. Palkkioita ei pidetä ehdollisina, jos tuomioistuin tai toimivaltainen viranomais on vahvistanut ne.

2. Jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tarjoaa tarkastettavalle yhteisölle 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tilintarkastuksen liitännäispalveluja, tällaisista palveluista maksettavat palkkiot saavat olla enintään 10 prosenttia palkkioista, jotka tarkastettava yhteisö maksaa lakisääteisestä tilintarkastuksesta.

3. Jos lakisääteisen tilintarkastuksen kohteena olevalta yleisen edun kannalta merkittävältä yhteisöltä saadut kokonaispalkkiot ovat joko yli 20 prosenttia tai kahtena peräkkäisenä vuonna yli 15 prosenttia lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön saamista vuotuisista kokonaispalkkioista, tällaisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava tarkastusvaliokunnalle siitä seikasta, että tällaisten palkkioiden kokonaismäärä on tapauksen mukaan yli 20 prosenttia tai yli 15 prosenttia tilintarkastusyhteisön saamista kokonaispalkkioista, ja on aloitettava 11 artiklan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettut keskustelut. Tarkastusvaliokunnan on harkittava, onko toisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön suoritettava tilintarkastustoimeksiannon laadunvalvontatarkastus ennen kuin tilintarkastuskertomus annetaan.

Jos lakisääteisen tilintarkastuksen kohteena olevalta yleisen edun kannalta merkittävältä yhteisöltä saadut kokonaispalkkiot ovat kahtena peräkkäisenä vuonna vähintään 15 prosenttia lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön saamista vuotuisista kokonaispalkkioista, kyseisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava tällaisesta tilanteesta 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle. Jäljempänä 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön esittämien objektiivisten perusteiden pohjalta, voiko kyseinen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö jatkaa kyseisen yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisestä tilintarkastusta lisääjän, joka ei kuitenkaan saa olla kahta vuotta pidempi.

Jos tarkastettava yhteisö on vapautettu velvoitteesta perustaa tarkastusvaliokunta, tarkastettavan yhteisön on päätettävä, mistä yhteisön elimestä tai tahosta tulee lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön yhteistyökumppani tässä kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden hoitamiseksi.

Kielto tarjota tilintarkastuksen oheispalveluja

1. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö saa tarjota tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle ja sen määräysvallassa oleville yrityksille lakisääteisen tilintarkastuksen palveluja ja tilintarkastuksen liitännäispalveluja.

Jos lakisääteinen tilintarkastaja kuuluu johonkin ketjuun, tällaisen ketjun jäsenet saavat unionissa tarjota tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle ja sen määräysvallassa oleville yrityksille lakisääteisen tilintarkastuksen palveluja tai tilintarkastuksen liitännäispalveluja.

2. Sovellettaessa tätä artiklaa tilintarkastuksen liitännäispalveluilla tarkoitetaan seuraavia:

- a) välitilinpäätöksen tilintarkastus tai tarkastelu;
- b) hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien selvitysten varmennus;
- c) yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyvien seikkojen varmennus;
- d) sääntelyn edellyttämän raportoinnin varmennus tai todistaminen lakisääteisen tilintarkastuksen soveltamisalaa laajemmin finanssilaitosten sääntelyviranomaisille näiden auttamiseksi tehtäviensä hoitamisessa; esimerkiksi pääomavaatimukset tai erityiset vakavaraisuussuhteet, joiden avulla määritetään, kuinka todennäköisesti yritys täyttää jatkossakin velkasitoumuksensa;
- e) todistuksen antaminen verovaatimusten noudattamisesta, jos tällaista todistamista edellytetään kansallisessa lainsäädännössä;
- f) mitkä tahansa muut tilintarkastustyöhön liittyvät lakisääteiset tehtävät, jotka lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle asetetaan unionin lainsäädännössä.

3. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa suoraan tai välillisesti tarjota tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle eikä sen määräysvallassa oleville yrityksille tilintarkastuksen oheispalveluja.

Jos lakisääteinen tilintarkastaja kuuluu johonkin ketjuun, tällaisen ketjun jäsenet eivät saa tarjota tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle eivätkä sen määräysvallassa oleville yrityksille tilintarkastuksen oheispalveluja unionissa.

Tässä artikkelissa 'tilintarkastuksen oheispalveluilla' tarkoitetaan seuraavia:

- a) palvelut, jotka johtavat aina eturistiriitoihin:

i) tilintarkastukseen liittymättömät asiantuntijapalvelut, veroneuvonta, yleiset johtamispalvelut ja muut neuvontapalvelut;

ii) kirjanpito sekä kirjanpitoaineiston ja tilinpäätösten valmistelu;

iii) tilinpäätökseen sisältyvien taloudellisten tietojen valmisteluun ja/tai tarkastamiseen liittyvän sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan menettelyn suunnittelu ja toteutus sekä riskineuvonta;

iv) arvonmäärittäminen, käyvän arvon lausuntojen eli fairness opinion -lausuntojen antaminen tai luontoissuorituksia koskevat raportit;

v) vakuutusmatemaattiset ja oikeudelliset palvelut, mukaan lukien riita-asioiden ratkaiseminen;

vi) direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 13 kohdan b–j alakohdassa tarkoitettujen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilinpäätöstietojärjestelmien suunnittelu ja toteutus;

vii) osallistuminen asiakkaan sisäiseen tarkastukseen sekä sisäisen tarkastuksen toimintoon liittyvien palvelujen tarjoaminen;

viii) välittämiseen, kauppaan, sijoitusneuvontaan tai sijoituspankkitoimintaan liittyvät palvelut;

b) palvelut, jotka voivat johtaa eturistiriitoihin:

i) henkilöresursseihin liittyvät palvelut, myös ylimmän johdon palvelukseenotto;

ii) tukikirjeiden (comfort letters) esittäminen sijoittajille yrityksen arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä;

iii) direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 13 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilinpäätöstietojärjestelmien suunnittelu ja toteutus;

iv) mahdollisia sulautumia ja omistusosuuksien hankintaa koskevat, myyjä- tai ostajapuolelle tarjottavat yritystarkastuspalvelut (due diligence) sekä tarkastettavaa yhteisöä koskevan varmennuksen tarjoaminen muille osapuolille rahoitus- tai yritystoimintaan liittyvissä liiketoimissa.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi tarjota b alakohdan iii ja iv alakohdassa mainittuja palveluja, jos 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomais antaa siihen ennakkohyväksynnän.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi tarjota b alakohdan i ja ii alakohdassa mainittuja palveluja, jos tämän asetuksen 31 artiklassa tarkoitettu tarkastusvaliokunta antaa siihen ennakkohyväksynnän.

4. Jos sellaisen ketjun jäsen, johon yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu, tarjoaa tilintarkastuksen oheispalveluja kolmanteen maahan sijoittautuneelle, tarkastettavan yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön määräysvallassa olevalle yritykselle, asianomaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on arvioitava, vaarantaako tällainen ketjun jäsenen harjoittama palveluntarjonta lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden.

Jos asialla on vaikutuksia lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuteen, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on sovellettava varotoimia tällaisen kolmannessa maassa harjoitettavan palveluntarjonnan aiheuttamien uhkien lieventämiseksi. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi jatkaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamista ainoastaan, jos asianomainen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi 11 artiklan mukaisesti perustella sen, ettei tällainen palveluntarjonta vaikuta sen ammatilliseen harkintaan ja tilintarkastuskertomukseen.

Osallistumisen tarkastettavan yhteisön päätöksentekoon ja 3 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohdassa tarkoitettujen palveluiden tarjoamisen katsotaan aina vaikuttavan tällaiseen riippumattomuuteen.

Edellä 3 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja iv–viii alakohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjonnan on oletettava vaikuttavan tällaiseen riippumattomuuteen.

Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi pyytää toimivaltaisen viranomaisen lausuntoa tästä seikasta.

5. Jos tilintarkastusyhteisö saa yli kolmanneksen vuotuisista tilintarkastustuloistaan suurilta yleisen edun kannalta merkittävilä yhteisöiltä ja kuuluu ketjuun, joiden jäsenten vuotuiset tilintarkastustulot ovat Euroopan unionissa yhteensä yli 1 500 miljoonaa euroa, sen on täytettävä seuraavat edellytykset:
- a) se ei saa tarjota suoraan tai välillisesti yhdellekään yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisölle tilintarkastuksen oheispalveluja;
 - b) se ei saa kuulua sellaiseen ketjuun, joka tarjoaa tilintarkastuksen oheispalveluja unionissa;
 - c) yhteisöllä, joka tarjoaa 3 kohdassa lueteltuja palveluja, ei saa suoraan tai välillisesti olla yli 5:tä prosenttia tilintarkastusyhteisön pääomasta tai äänioikeuksista;
 - d) yhteisöillä, jotka tarjoavat 3 kohdassa lueteltuja palveluja, ei saa yhdessä olla suoraan tai välillisesti yli 10:tä prosenttia tilintarkastusyhteisön pääomasta tai äänioikeuksista;
 - e) tällaisella tilintarkastusyhteisöllä ei saa suoraan tai välillisesti olla yli 5:tä prosenttia sellaisen yhteisön pääomasta tai äänioikeuksista, joka tarjoaa 3 kohdassa lueteltuja palveluja.

6. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 68 artiklan mukaisesti, jotta voidaan mukauttaa tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista tilintarkastuksen liitännäispalveluista laadittua luetteloa ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tilintarkastuksen oheispalveluista laadittua luetteloa. Tällaista valtaa käyttäessään komissio ottaa huomioon tilintarkastuksessa ja tilintarkastajien ammattialalla tapahtuvan kehityksen.

11 artikla

Lakisääteisen tilintarkastuksen valmistelu ja riippumattomuuteen kohdistuvien uhkien arvioiminen

1. Ennen kuin lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ottaa vastaan yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta koskevan toimeksiannon tai jatkaa sen suorittamista, sen on arvioitava ja dokumentoitava seuraavat seikat:
- täyttääkö se 6 artiklassa säädetty sisäistä organisointia koskevat vaatimukset,
 - täyttääkö se 7, 9 ja 10 artiklassa säädetty vaatimukset,
 - onko sillä tilintarkastuksen asianmukaiseksi suorittamiseksi tarvittavat pätevät työntekijät, aika ja resurssit,
 - jos kyseessä on tilintarkastusyhteisö, onko avainpartneri hyväksytty lakisääteiseksi tilintarkastajaksi jäsenvaltiossa, joka edellyttää lakisääteistä tilintarkastusta,
 - täytyvätkö 33 artiklassa säädetty edellytykset,
 - yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön luotettavuus, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2005/60/EY soveltamista.
2. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on myös arvioitava, kohdistuuko sen riippumattomuuteen uhkia.

Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa suorittaa lakisääteistä tilintarkastusta, jos lakisääteisen tilintarkastajan, tilintarkastusyhteisön tai ketjun sekä tarkastettavan yhteisön välillä on suora tai välillinen taloudellinen, liike-, työ- tai muu sellainen suhde, jonka objektiivinen, harkitseva ja asioihin perehtynyt kolmas osapuoli voi päätellä vaarantavan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden.

Jos lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuteen kohdistuu uhkia oman työn tarkastamisen tai oman edun vuoksi, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa suorittaa lakisääteistä tilintarkastusta.

Jos lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuteen kohdistuu uhkia asianajon, läheisyyden, luottamuksen tai painostuksen vuoksi, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on sovellettava varotoimia

kyseisten uhkien lieventämiseksi. Jos nämä uhat ovat sovellettuihin varotoimiin verrattuina niin merkittäviä, että riippumattomuus vaarantuu, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa suorittaa lakisääteistä tilintarkastusta.

3. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä tiedot 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista arvioinneista ja dokumentoitava tilintarkastukseen liittyviin työpapereihin kaikki riippumattomuuteensa kohdistuvat merkittävät uhat sekä kyseisten uhkien lieventämiseksi toteutetut varotoimet.
- 4 Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on
- a) vahvistettava vuosittain kirjallisesti tarkastusvaliokunnalle riippumattomuutensa tarkastettavasta yhteisöstä;
 - b) vahvistettava vuosittain kirjallisesti tarkastusvaliokunnalle partnereiden, ylimmän johtajan ja lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan ydintiimin johtajan nimet ja vakuutettava, ettei eturistiriitoja ole;
 - c) pyydettävä tarkastusvaliokunnalta lupa, jos se haluaa tarjota 10 artiklan 3 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja tilintarkastuksen oheispalveluja tarkastettavalle yhteisölle;
 - d) pyydettävä 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulta toimivaltaiselta viranomaiselta lupa, jos se haluaa tarjota 10 artiklan 3 kohdan b alakohdan iii ja iv alakohdassa tarkoitettuja tilintarkastuksen oheispalveluja tarkastettavalle yhteisölle;
 - e) neuvoteltava tarkastusvaliokunnan kanssa riippumattomuuteensa kohdistuvista uhista sekä kyseisten uhkien lieventämiseksi toteutetuista varotoimista, jotka se on dokumentoinut 3 kohdan nojalla.

Jos tarkastettava yhteisö on vapautettu tarkastusvaliokunnan perustamisvelvollisuudesta, tarkastettavan yhteisön on päätettävä, mikä kyseisen yhteisön elin tai taho hoitaa tässä kohdassa tarkastusvaliokunnalle osoitetut tehtävät.

II OSASTO

LUOTTAMUKSELLISUUS JA SALASSAPITOVELVOLLISUUS

12 artikla

Luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus

Lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt, mukaan lukien ne, jotka eivät enää hoida tiettyä tilintarkastustoimeksiantoa, ja aikaisemmat lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt, eivät saa vedota direktiivin 2006/43/EY 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin luottamuksellisuutta ja salassapitovelvollisuutta koskeviin sääntöihin estääkseen tämän asetuksen säännösten soveltamisen.

13 artikla

Tietojen luovuttaminen kolmansien maiden tilintarkastajille ja kolmansien maiden viranomaisille

1. Kun lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö suorittaa sellaisen yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta, joka on osa konsernia, jonka emoyhtiö sijaitsee kolmannessa maassa, direktiivin 2006/43/EY 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut luottamuksellisuutta ja salassapitovelvollisuutta koskevat säännöt eivät saa estää lakisääteistä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä toimittamasta suoritettua tilintarkastustyötä koskevaa asianomaista dokumentaatiota kolmannessa maassa sijaitsevalle konsernin tilintarkastajalle, jos tällainen dokumentaatio on yksinomaisesti tarpeen emoyrityksen konsolidoidun tilinpäätöksen tilintarkastuksen valmistelemiseksi.

Tietojen siirtämisen kolmannessa maassa sijaitsevalle konsernin tilintarkastajalle on tapahduttava direktiivin 95/46/EY IV luvun ja henkilötietojen suojaa koskevien sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti.

2. Kun lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö suorittaa sellaisen yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta, joka on laskenut arvopapereita liikkeeseen kolmannessa maassa tai joka on osa konsernia, joka laatii lakisääteisen konsolidoidun tilinpäätöksen kolmannessa maassa, se voi toimittaa halussaan olevat kyseisen yhteisön tilintarkastukseen liittyvät työpaperit tai muut asiakirjat ainoastaan asianomaisten kolmansien maiden toimivaltaisille viranomaisille direktiivin 2006/43/EY 47 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

III OSASTO

LAKISÄÄTEISEN TILINTARKASTUKSEN SUORITTAMINEN

14 artikla

Lakisääteisen tilintarkastuksen laajuus

1. Suorittaessaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on toteutettava tarvittavat toimet antaakseen lausunnon siitä, antaako yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön vuositilinpäätös tai konsolidoitu tilinpäätös oikean ja riittävän kuvan asianomaisten tilinpäätössäännösten mukaisesti, ja tarvittaessa siitä, täyttääkö vuositilinpäätös tai konsolidoitu tilinpäätös 22 artiklassa tarkoitetut lakisääteiset vaatimukset.

Näihin toimiin on sisällyttävä vähintään 15–20 artiklassa säädetyt vaatimukset.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön lausunto ilmaistaan 21–25 artiklan mukaisesti.

2. Lakisääteisen tilintarkastuksen laajuuteen ei sisälly varmennusta tarkastetun yhteisön tulevasta kannattavuudesta eikä siitä, miten tehokkaasti tai tuloksellisesti johto- tai hallintoelin on hoitanut tai hoitaa vastaisuudessa yhteisön asioita, sanotun kuitenkin rajoittamatta 22 ja 23 artiklassa tarkoitettujen raportointivaatimusten soveltamista.

15 artikla

Ammatillinen skeptisyys

Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta suorittaessaan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä ammatillinen skeptisyys koko tilintarkastuksen ajan ja tiedostettava sääntöjenvastaisuuksia, myös väärinkäytöksiä tai virheitä, osoittavista tosiseikoista tai toimintatavoista johtuvan olennaisen virheellisyyden mahdollisuus huolimatta tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön aikaisemmasta kokemuksesta tarkastettavan yhteisön toimivan johdon ja yhteisön hallinnosta huolehtivien henkilöiden rehellisyydestä ja vilpittömyydestä.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä ammatillinen skeptisyys erityisesti käydessään läpi toimivan johdon tekemiä arvioita, jotka liittyvät käypään arvoon ja liikearvon arvonalenemiseen ja muihin aineettomiin ja tuleviin rahavirtoihin, joilla on merkitystä liiketoiminnan jatkuvuutta arvioitaessa.

Tässä artiklassa 'ammatillisella skeptisyydellä' tarkoitetaan asennoitumista, johon kuuluu kyseenalaistava näkemys, tarkkaavaisuus sellaisten olosuhteiden varalta, jotka saattavat antaa viitteitä virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvasta mahdollisesta virheellisyydestä, sekä tilintarkastusevidenssin kriittinen arvioiminen.

16 artikla

Työn organisoiminen

1. Jos yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö, sen on nimettävä vähintään yksi avainpartneri. Tilintarkastusyhteisön on tarjottava nimetyille partnerille / nimetyille partnereille riittävät resurssit tämän/niiden tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Keskeiset perusteet tilintarkastusyhteisön valitessa nimettävää avainpartneria / nimettäviä avainpartnereita ovat tilintarkastuksen laadun varmistaminen, riippumattomuus ja pätevyys.

Nimetyn partnerin / nimettyjen partnereiden on oltava aktiivisesti mukana lakisääteisen tilintarkastuksen tekemisessä.

2. Kun lakisääteinen tilintarkastaja suorittaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen, hänen on käytettävä toimeksiantoon riittävästi aikaa ja

osoitettava sitä varten riittävät resurssit työntekijöidensä joukosta suorittaakseen tehtävänsä asianmukaisesti.

3. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä tiedot tapauksista, joissa sen työntekijät eivät noudata tätä asetusta. Sen on myös säilytettävä tiedot tästä aiheutuneista seurauksista, myös näihin työntekijöihin kohdistetuista toimenpiteistä ja sisäisen laadunvalvontajärjestelmän muuttamiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on laadittava vuotuinen kertomus, jossa esitetään tiivistelmä tällaisista mahdollisista toteutetuista toimenpiteistä, ja esitettävä se työntekijöilleen.

Jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö pyytää ulkopuolisilta asiantuntijoilta neuvoja, sen on dokumentoitava esitetty pyyntö ja vastaanotetut neuvot.

4. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pidettävä asiakasrekisteriä. Tällaisen rekisterin on sisällettävä kustakin tilintarkastusasiakkaasta seuraavat tiedot:

- a) nimi, osoite ja toimipaikka;
- b) jos kyseessä on tilintarkastusyhteisö, avainpartneri(t);
- c) lakisääteisestä tilintarkastuksesta perityt palkkiot ja muista palveluista perityt palkkiot kullakin tilikaudella.

5. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on luotava kustakin suoritetusta lakisääteisestä tilintarkastuksesta tilintarkastuskansio. Tilintarkastuskansion on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot ja asiakirjat, joko paperisena tai sähköisessä muodossa:

- a) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sekä tarkastettavan yhteisön välinen sopimus ja sen mahdolliset muutokset;
- b) tarkastettavan yhteisön kanssa lakisääteisestä tilintarkastuksesta käyty kirjeenvaihto;
- c) tilintarkastussuunnitelma, jossa esitetään lakisääteisen tilintarkastuksen todennäköinen laajuus ja toteuttamismenetelmä;
- d) kuvaus suoritettujen tilintarkastustehtävien luonteesta ja laajuudesta;
- e) tilintarkastussuunnitelmassa vahvistettujen tilintarkastusmenettelyjen eri vaiheiden alkamis- ja loppumispäivät;
- f) suoritettujen tilintarkastusmenettelyjen keskeiset havainnot;
- g) f alakohdassa tarkoitetuista havainnosta tehdyt päätelmät;
- h) lakisääteisen tilintarkastajan tai avainpartnerin lausunto, sellaisina kuin se on esitettyä 22 ja 23 artiklassa tarkoitettujen kertomusten luonnoksissa;

- i) 11 artiklan 3 kohdan, 16 artiklan 3 kohdan, 17 ja 18 artiklan sekä 19 artiklan 6 kohdan mukaisesti säilytetyt tiedot;
- j) muut relevantit tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä 22 ja 23 artiklassa tarkoitettujen kertomusten tukena ja seurattaessa tämän asetuksen ja muiden sovellettavien oikeudellisten vaatimusten noudattamista.

Tilintarkastuskansio on suljettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua 22 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuskertomuksen allekirjoituspäivämäärästä.

6. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä tiedot lakisääteisten tilintarkastusten suorittamisesta tehdyistä mahdollisista valituksista.

17 artikla

Markkinoiden luotettavuus

1. Jos ilmenee tapahtuma, jolla on tai voi olla vakavia seurauksia lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön lakisääteisen tilintarkastustoiminnan luotettavuuteen, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on
- a) säilytettävä tiedot tapahtumasta;
 - b) toteutettava tarkoituksenmukaiset toimenpiteet tapahtuman seurausten hallitsemiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi;
 - c) tiedotettava tapahtumasta 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen on sisällettävä tapahtumaan liittyvät tosiseikat ja olosuhteet, tiedot asiaan liittyneestä henkilöstä / liittyneistä henkilöistä sekä yksityiskohdat toimenpiteistä, jotka on toteutettu ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti.

2. Jos yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö epäilee tai sillä on perustellut syyt epäillä, että sääntöjenvastaisuuksia, myös väärinkäytöksiä, osoittavia tosiseikkoja tai toimintatapoja on ilmennyt, ilmenee parhaillaan tai niihin pyritään tarkastettavan yhteisön tilinpäätökseen liittyen, sen on ilmoitettava asiasta tarkastettavalle yhteisölle ja pyydettävä sitä tutkimaan asiaa ja toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet tällaisten sääntöjenvastaisuuksien poistamiseksi ja niiden tulevan toistumisen ehkäisemiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2005/60/EY soveltamista.

Jos tarkastettava yhteisö ei tutki asiaa eikä toteuta toimenpiteitä tai jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö uskoo, että tarkastettavan yhteisön toteuttamat toimenpiteet eivät riitä poistamaan tällaisia sääntöjenvastaisuuksia, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava tällaisista sääntöjenvastaisuuksista yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä valvoville toimivaltaisille viranomaisille.

Tietojen ilmaisemista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö vilpittömässä mielessä ilmaisee ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun tosiseikan toimivaltaisille viranomaisille, eikä tästä saa aiheutua kyseiselle henkilölle seuraamusvastuuta.

18 artikla

Konsolidoitujen tilinpäätösten tilintarkastus

- 1 Jos kyseessä on sellaisen konsernin konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteinen tilintarkastus, jonka emoyhtiö on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, konsernin tilintarkastajan on
 - a) kannettava täysi vastuu 22 artiklassa tarkoitetusta tilintarkastuskertomuksesta ja 23 artiklassa tarkoitetusta tarkastusvaliokunnalle annettavasta täydentävästä kertomuksesta konsolidoidun tilinpäätöksen osalta;
 - b) osoitettava asiakirjoin se konsernin tilintarkastusta varten tehdyn tilintarkastustyön osuus, jonka on suorittanut kolmannen maan tilintarkastaja tai tilintarkastajat tai lakisääteinen tilintarkastaja tai lakisääteiset tilintarkastajat taikka kolmannen maan tilintarkastusyksikkö tai tilintarkastusyksiköt tai tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastusyhteisöt;
 - c) suoritettava tarkastus ja osoitettava asiakirjoin tarkastaneensa kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien tai lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien taikka kolmannen maan tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen konsernin tilintarkastusta varten suorittaman tilintarkastustyön. Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on konsernin tilintarkastajan säilyttämän dokumentaation perusteella voitava asianmukaisesti tarkastaa konsernin tilintarkastajan suorittama työ.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdan soveltamiseksi konsernin tilintarkastajan on hankittava kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien tai lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien taikka kolmannen maan tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen suostumus asianomaisen dokumentaation toimittamiseen konsolidoidun tilinpäätöksen tilintarkastuksen aikana, jotta se voi tukeutua kyseisen kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien tai lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien taikka kyseisen kolmannen maan tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen tekemään työhön.

2. Jos konsernin tilintarkastaja ei ole tilanteessa, jossa se pystyy noudattamaan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa, sen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet ja ilmoitettava asiasta 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tällaisiin toimenpiteisiin voi sisältyä täydentävän lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaminen, joko suoraan tai tällaisia tehtäviä ulkoistamalla, yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön asianomaisessa tytäryhtiössä.

3. Jos konsernin tilintarkastajaan kohdistetaan laaduntarkastus tai tutkinta, joka koskee sellaisen konsernin konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, jonka emoyhtiö on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, konsernin tilintarkastajan on pyydettäessä asetettava toimivaltaisen viranomaisen saataville hallussaan oleva asianomainen dokumentaatio, joka liittyy kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien tai lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien taikka kolmannen maan tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen konsernin tilintarkastusta varten suorittamaan tilintarkastustyöhön, mukaan lukien konsernin tilintarkastuksen kannalta merkitykselliset tilintarkastukseen liittyvät työpaperit.

Toimivaltaisen viranomaisen on pyydettävä lisädokumentaatiota tilintarkastustyöstä, jonka lakisääteinen tilintarkastaja tai lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastusyhteisöt on suorittanut tai ovat suorittaneet konsernin tilintarkastusta varten, asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta tämän asetuksen IV osaston III luvun nojalla.

Kun konsernin osan tilintarkastuksen suorittaa tai suorittavat kolmannen maan tilintarkastaja tai tilintarkastajat tai tilintarkastusyksikkö tai tilintarkastusyksiköt, toimivaltaisen viranomaisen on pyydettävä lisädokumentaatiota kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien taikka kolmannen maan tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden suorittamasta tilintarkastustyöstä kolmannen maan asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta direktiivin 2006/43/EY 46 artiklassa tarkoitettujen työskentelyjärjestelyjen kautta.

Poiketen siitä, mitä kolmannessa alakohdassa säädetään, kun konsernin osan tilintarkastuksen suorittaa tai suorittavat sellaisen kolmannen maan tilintarkastaja tai tilintarkastajat tai tilintarkastusyksikkö tai tilintarkastusyksiköt, joka ei ole sopinut direktiivin 2006/43/EY 47 artiklassa tarkoitetuista työskentelyjärjestelyistä, konsernin tilintarkastajan on pyydettäessä myös vastattava kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien tai tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden suorittamaa tilintarkastustyötä koskevan lisädokumentaation asianmukaisen toimittamisen varmistamisesta, mukaan lukien konsernin tilintarkastuksen kannalta merkitykselliset tilintarkastukseen liittyvät työpaperit. Kyseisen toimittamisen varmistamiseksi konsernin tilintarkastajan on säilytettävä itsellään jäljennökset kyseisestä dokumentaatiosta tai vaihtoehtoisesti sovittava kolmannen maan tilintarkastajan tai tilintarkastajien tai tilintarkastusyksikön tai tilintarkastusyksiköiden kanssa siitä, että sillä on asianmukainen ja rajoittamaton mahdollisuus tutustua pyydettäessä asiakirjoihin, tai ryhdyttävä muihin asianmukaisiin toimiin. Jos oikeudelliset tai muut esteet tekevät mahdottomaksi tilintarkastukseen liittyvien työpapereiden siirtämisen kolmannesta maasta konsernin tilintarkastajalle, tämän säilyttämässä dokumentaatiossa on oltava todiste siitä, että se on ryhtynyt asianmukaisiin menettelyihin saadakseen mahdollisuuden tutustua tilintarkastusdokumentaatioon, ja jos on kyse muista kuin kolmannen maan kansallisesta lainsäädännöstä johtuvista oikeudellisista esteistä, todiste kyseisen esteen olemassaolosta.

Sisäinen laadunvalvontatarkastus

1. Ennen kuin 22 ja 23 artiklassa tarkoitetut kertomukset annetaan, on tehtävä sisäinen laadunvalvontatarkastus sen arvioimiseksi, onko lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri kohtuudella arvioituna voinut laatia kyseisten kertomusten luonnoksissa esitetyn lausunnon ja niissä esitetyt päätelmät.
2. Sisäisen laadunvalvontatarkastuksen suorittajan on oltava sisäinen laadunvalvontatarkastaja. Tällaisen tarkastajan on oltava sellainen lakisääteinen tilintarkastaja, joka ei ole mukana suorittamassa sisäisen laadunvalvontatarkastuksen kohteena olevaa lakisääteistä tilintarkastusta.
3. Sisäistä laadunvalvontatarkastusta tehdessään tarkastajan on säilytettävä tiedot vähintään seuraavista:
 - a) suulliset ja kirjalliset tiedot, jotka lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri on toimittanut toteutettujen tilintarkastusmenettelyjen keskeisten havaintojen ja niiden perustella tehtyjen päätelmien tueksi, riippumatta siitä, onko ne toimitettu sisäisen laadunvalvontatarkastajan pyynnöstä vai ei;
 - b) tarkastetut tilinpäätösasiakirjat;
 - c) toteutettujen tilintarkastusmenettelyjen keskeiset havainnot ja niiden perustella tehdyt päätelmät;
 - d) lakisääteisen tilintarkastajan tai avainpartnerin lausunnot, sellaisena kuin ne esitetään 22 ja 23 artiklassa tarkoitettujen kertomusten luonnoksissa.
4. Sisäisessä laadunvalvontatarkastuksessa on arvioitava vähintään seuraavat osatekijät:
 - a) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuus tarkastettavasta yhteisöstä;
 - b) merkittävät riskit, jotka lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri on havainnut lakisääteisen tilintarkastuksen aikana, ja toimenpiteet, jotka se on toteuttanut näiden riskien asianmukaiseksi hallitsemiseksi;
 - c) lakisääteisen tilintarkastajan tai avainpartnerin perustelut, erityisesti olennaisuuden ja b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien riskien osalta;
 - d) mahdolliset pyynnot neuvojen saamiseksi ulkopuolisilta asiantuntijoilta ja tällaisten neuvojen noudattaminen;
 - e) tilintarkastuksen aikana tilinpäätöksessä todettujen korjattujen ja korjaamattomien virheellisyyksien luonne ja laajuus;
 - f) aiheet, joista on keskusteltu tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnan sekä johto- ja/tai valvontaelimen kanssa;

- g) aiheet, joista on keskusteltu toimivaltaisten viranomaisten ja tapauksen mukaan kolmansien osapuolten kanssa;
 - h) ilmaisevatko kansiosta valitut asiakirjat ja tiedot tilintarkastuksessa mukana olleiden työntekijöiden kantaa tyydyttävällä tavalla, ja tukevatko tällaiset asiakirjat ja tiedot lakisääteisen tilintarkastajan tai avainpartnerin lausuntoa, sellaisena kuin se esitetään 22 ja 23 artiklassa tarkoitettujen kertomusten luonnoksessa.
5. Sisäisen laadunvalvontatarkastajan on keskusteltava sisäisen laadunvalvontatarkastuksen tuloksista lakisääteisen tilintarkastajan tai avainpartnerin kanssa. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on määriteltävä menettely, jota on noudatettava, jos tarkastaja ja lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri eivät ole yksimielisiä laadunvalvontatarkastuksen tuloksista.
6. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on säilytettävä tiedot sisäisen laadunvalvontatarkastuksen tuloksista sekä pohdinnat, joihin nämä tulokset perustuvat.

20 artikla

Kansainvälisten tilintarkastusstandardien käyttö

Lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on noudatettava direktiivin 2006/43/EY 26 artiklassa tarkoitettuja kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja suorittaessaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia edellyttäen, että kyseiset standardit ovat tämän asetuksen vaatimusten mukaisia.

IV LUKU

TILINTARKASTUSRAPORTOINTI

21 artikla

Lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on esitettävä lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset seuraavissa kertomuksissa:

- 22 artiklan mukainen tilintarkastuskertomus,
- 23 artiklan mukainen tarkastusvaliokunnalle annettava täydentävä kertomus.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on esitettävä lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnalle 24 artiklan mukaisesti

ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisille 25 artiklan mukaisesti.

22 artikla

Tilintarkastuskertomus

1. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on esitettävä yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset tarkastuskertomuksessa.
2. Tilintarkastuskertomuksen on oltava kirjallinen. Siinä on vähintään
 - a) yksilöitävä yhteisö, jonka vuositilinpäätös tai konsolidoitu tilinpäätös on tarkastettu;
 - b) ilmoitettava, mistä vuositilinpäätöksestä tai konsolidoidusta tilinpäätöksestä on kyse, sekä asianomaisen tilinpäätöksen päivämäärä ja kattama ajanjakso;
 - c) jos lisäraportteja on tarkasteltu, selitettävä tällaisten tarkastelujen laajuus;
 - d) yksilöitävä, mikä tarkastettavan yhteisön taho on nimennyt lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöt;
 - e) ilmoitettava nimeämispäivämäärä ja se, kuinka kauan tilintarkastustoimeksianto on keskeytyksettä jatkunut, mukaan lukien aiemmat uusimiset ja uudelleennimeämiset;
 - f) ilmoitettava, että lakisääteinen tilintarkastus on suoritettu 20 artiklassa tarkoitettujen kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukaisesti;
 - g) yksilöitävä tilinpäätöstä laadittaessa noudatettu tilinpäätössäännöstö;
 - h) kuvattava käytettyjä menetelmiä, mukaan lukien sitä, missä määrin tase on tarkastettu suoraan ja missä määrin järjestelmätarkastuksen ja vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen perusteella;
 - i) selitettävä erot aineistolähtöisen tarkastuksen ja vaatimustenmukaisuuden tarkastuksen painottamisessa edellisvuoteen verrattuna silloinkin, jos edellisvuoden lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut joku muu lakisääteinen tilintarkastaja tai jotkut muut lakisääteiset tilintarkastajat tai jokin muu tilintarkastusyhteisö tai jotkin muut tilintarkastusyhteisöt;
 - j) esitettävä yksityiskohtaisesti, millaisia olennaisuustasoja tilintarkastuksen suorittamisessa on käytetty;
 - k) yksilöitävä ne vuositilinpäätöksen tai konsolidoidun tilinpäätöksen alat, jotka ovat olennaisen virheellisyyden riskin kannalta keskeisiä, mukaan lukien kriittiset kirjanpidolliset arviot tai mittausepävarmuutta sisältävät alat;

- l) annettava lausunto tarkastetun yhteisön tilanteesta tai, jos kyseessä on konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteinen tilintarkastus, emoyhtiön ja konsernin tilanteesta, ja erityisesti arvioitava yhteisön tai emoyhtiön ja konsernin kykyä vastata velvoitteistaan lähitulevaisuudessa ja jatkaa siten toimintaansa;
- m) arvioitava yhteisön tai, jos kyseessä on konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteinen tilintarkastus, emoyhtiön sisäistä valvontajärjestelmää, mukaan lukien lakisääteisen tilintarkastuksen aikana havaittuja merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita, sekä kirjanpito- ja laskentajärjestelmää;
- n) selitettävä, missä määrin lakisääteinen tilintarkastus oli suunniteltu havaitsemaan sääntöjenvastaisuudet, mukaan lukien väärinkäytökset;
- o) ilmoitettava ja perusteltava kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mahdolliset rikkomiset tai lainsäädännön, yhteisön perussääntöjen, tilinpäätösten laatimisperiaatteita koskevien päätösten tai muiden yhteisön hallinnon ja ohjauksen kannalta tärkeiden näkökohtien rikkomiset;
- p) vahvistettava, että tilintarkastuslausunto on yhdenmukainen 23 artiklassa tarkoitetun tarkastusvaliokunnalle annettavan täydentävän kertomuksen kanssa;
- q) ilmoitettava, ettei 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tilintarkastuksen oheispalveluja ole tarjottu ja että lakisääteinen tilintarkastaja tai lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastusyhteisöt oli tai olivat tilintarkastusta suorittaessaan koko ajan täysin riippumaton tai riippumattomia. Jos lakisääteisen tilintarkastuksen suoritti tilintarkastusyhteisö, tilintarkastuskertomuksessa on yksilöitävä kukin tilintarkastustoimeksiantoa hoitavan tiimin jäsen ja todettava, että kaikki tiimin jäsenet olivat koko ajan täysin riippumattomia eikä heillä ollut suoraa tai välillistä etua tarkastettavassa yhteisössä;
- r) ilmoitettava 10 artiklan 3 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitetut tilintarkastuksen oheispalvelut sekä se, että tarkastusvaliokunta on antanut lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle luvan tarjota niitä tarkastettavalle yhteisölle;
- s) ilmoitettava 10 artiklan 3 kohdan b alakohdan iii ja iv alakohdassa tarkoitetut tilintarkastuksen oheispalvelut sekä se, että 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on antanut lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle luvan tarjota niitä tarkastettavalle yhteisölle;
- t) annettava lausunto, jossa on selvästi esitettävä lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen näkemys siitä, annetaanko vuositilinpäätöksessä tai konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikea ja riittävä kuva ja onko se laadittu asianomaisen tilinpäätössäännösten mukaisesti ja, tarvittaessa, täyttääkö vuositilinpäätös tai konsolidoitu tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset; tilintarkastuslausunnon on oltava vakiomuotoinen, ehdollinen tai kielteinen tai, jos lakisääteinen tilintarkastaja tai lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastusyhteisöt ei ole voinut tai eivät ole voineet

antaa tilintarkastuslausuntoa, avoin; Jos lausunto on ehdollinen tai kielteinen tai jätetty antamatta, tilintarkastuskertomuksessa on selitettävä syyt tällaisen päätöksen tekemiseen;

- u) mainittava mahdolliset seikat, joihin lakisääteinen tilintarkastaja tai lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastusyhteisöt kiinnitti tai kiinnittävät erityistä huomiota liittämättä kuitenkaan lausuntoon muistutusta;
 - v) annettava lausunto siitä, ovatko vuosikertomus ja saman tilikauden vuositilinpäätös keskenään yhdenmukaiset;
 - w) yksilöitävä lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen sijoittautumispaikka.
3. Jos yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta on nimetty suorittamaan vähintään kaksi lakisääteistä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä, niiden on oltava yksimielisiä lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksista ja annettava yhteinen kertomus ja lausunto. Jos asiasta vallitsee erimielisyys, kunkin lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on annettava erillään oma lausuntonsa. Jos yksi lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö antaa ehdollisen, kielteisen tai avoimen lausunnon, kokonaislausunto on katsottava ehdolliseksi, kielteiseksi tai avoimeksi. Kunkin lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on erillisessä kohdassa selitettävä erimielisyyden syyt.
4. Tilintarkastuskertomus saa olla enintään neljän sivun tai 10 000 merkin (ilman välilyöntejä) pituinen. Se ei saa sisältää ristikkäisviittauksia 23 artiklassa tarkoitettuun tarkastusvaliokunnalle annettavaan täydentävään kertomukseen.
5. Lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on allekirjoitettava ja päivättävä tilintarkastuskertomus. Kun lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö, sen puolesta tarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien on vähintään allekirjoitettava tilintarkastuskertomus.
6. Tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsolidoituista tilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista annetun direktiivin [XXX] 35 artiklaa ei sovelleta yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastuskertomuksiin.
7. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa käyttää minkään toimivaltaisen viranomaisen nimeä siten, että tämä voitaisiin tulkita osoitukseksi tai viitteeksi siitä, että kyseinen viranomainen on hyväksynyt kyseisen tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastusvaliokunnalle esitettävä täydentävä kertomus

1. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on esitettävä täydentävä kertomus tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnalle.

Jos tarkastettavalla yhteisöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, täydentävä kertomus on esitettävä tarkastettavassa yhteisössä vastaavia tehtäviä hoitavalle elimelle.

Tarkastusvaliokunta tai vastaavia tehtäviä hoitava elin saa toimittaa täydentävän kertomuksen tarkastettavan yhteisön johto-, hallinto- tai valvontaelimelle.

Täydentävä kertomus esitetään tarkastettavan yhteisön yhtiökokoukselle, jos tarkastettavan yhteisön johto- tai hallintoelin niin päättää.

2. Tarkastusvaliokunnalle esitettävän täydentävän kertomuksen on oltava kirjallinen. Siinä on yksityiskohtaisesti ja nimenomaisesti selitettävä suoritettujen lakisääteisten tilintarkastusten tulokset ja sen/siinä on vähintään

- a) sisällettävä 22 artiklan 2 kohdan q alakohdassa tarkoitettu toteamus riippumattomuudesta;
- b) yksilöitävä päivämäärät, joina on pidetty kokoukset tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnan tai vastaavia tehtäviä hoitavan elimen kanssa;
- c) yksilöitävä mahdolliset päivämäärät, joina on pidetty kokoukset tarkastettavan yhteisön johto-, hallinto- tai valvontaelimen kanssa;
- d) kuvattava nimeämismenettelyä;
- e) kuvattava tehtävänjakoa tarkastettavan yhteisön lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien ja/tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen kesken;
- f) ilmoitettava ja perusteltava päätelmät olennaisesta epävarmuudesta, joka saattaa aiheuttaa epäilyksiä yhteisön kyvystä jatkaa toimintaansa;
- g) määriteltävä yksityiskohtaisesti, vaikuttavatko kirjanpito, laskentatoimi, kaikki tarkastetut asiakirjat, vuositilinpäätös tai konsolidoitu tilinpäätös ja mahdolliset lisäraportit asianmukaisilta;
- h) ilmoitettava ja perusteltava yksityiskohtaisesti kaikki tapahtumat, joissa vaatimuksia ei ole noudatettu, mukaan lukien muut kuin olennaiset tapahtumat sikäli kuin niiden katsotaan olevan tarkastusvaliokunnan tehtävien hoitamisen kannalta tärkeitä;
- i) arvioitava vuositilinpäätöksen tai konsolidoidun tilinpäätöksen eri eriin sovelletut arvostusmenetelmät, mukaan lukien niiden muutosten vaikutukset;

- j) esitettävä yksityiskohtaiset tiedot kaikista takauksista, tukikirjeistä (comfort letters), julkisista tukitoimista ja muista tukitoimista, joiden perusteelta toiminnan jatkuvuutta on arvioitu;
 - k) vahvistettava mukanaolo inventaarion teossa ja muussa fyysisessä varmentamisessa, jos tällaista inventaarion tekoa tai varmentamista tapahtui;
 - l) ilmoitettava ja selitettävä konsolidoinnin periaatteet, jos kyseessä on konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteinen tilintarkastus;
 - m) ilmoitettava, minkä tilintarkastustyön on tehnyt tai ovat tehneet kolmannen maan tilintarkastaja tai tilintarkastajat tai lakisääteinen tilintarkastaja tai lakisääteiset tilintarkastajat taikka kolmannen maan tilintarkastusyksikkö tai tilintarkastusyksiköt tai tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastusyhteisöt, jos kyseessä on konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteinen tilintarkastus;
 - n) todettava, onko tarkastettava yhteisö toimittanut kaikki pyydetty selitykset ja asiakirjat.
3. Jos nimettyjen lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen välillä on erimielisyyttä tilintarkastusmenettelyistä, tilintarkastussäännöistä tai muista lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen liittyvistä seikoista, syyt tällaiseen erimielisyyteen on selitettävä tarkastusvaliokunnalle esitettävässä täydentävässä kertomuksessa.
4. Lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on allekirjoitettava ja päivättävä tarkastusvaliokunnalle esitettävä täydentävä kertomus. Kun lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö, sen puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien on vähintään allekirjoitettava tarkastusvaliokunnalle esitettävä täydentävä kertomus.
5. Lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on pyynnöstä viipymättä asetettava täydentävä kertomus toimivaltaisten viranomaisten saataville.

24 artikla

Tarkastusvaliokunnan suorittama lakisääteisen tilintarkastuksen valvonta

Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tarkastusvaliokunnan on seurattava lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan tai suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien tai suorittavan tilintarkastusyhteisön tai suorittavien tilintarkastusyhteisöjen työtä.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on raportoitava tarkastusvaliokunnalle lakisääteisen tilintarkastuksen yhteydessä havaituista keskeisistä seikoista, erityisesti olennaisista heikkouksista tilinpäätösraportointiprosessiin liittyvässä sisäisessä valvonnassa. Lakisääteisen

tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on minkä tahansa osapuolen pyynnöstä keskusteltava näistä seikoista tarkastusvaliokunnan kanssa.

Tarkastusvaliokunnan on tiedotettava tarkastettavan yhteisön hallinto- tai valvontaelimelle lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksista. Tarkastusvaliokunnan on selitettävä, miten lakisääteinen tilintarkastus edisti tilinpäätösraportoinnin luotettavuutta ja mikä tarkastusvaliokunnan rooli tässä prosessissa oli.

Jos tarkastettava yhteisö on vapautettu velvoitteesta perustaa tarkastusvaliokunta, tarkastettavan yhteisön on päätettävä, mistä yhteisön elimestä tai tahosta tulee lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön yhteistyökumppani tässä artikkelissa tarkoitettujen velvoitteiden hoitamiseksi.

25 artikla

Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisille annettava kertomus

1. Rajoittamatta direktiivin 2004/39/EY 55 artiklan, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY³⁴ 53 artiklan, direktiivin 2007/64/EY 15 artiklan 4 kohdan, direktiivin 2009/65/EY 106 artiklan, direktiivin 2009/110/EY 3 artiklan ensimmäisen kohdan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY³⁵ 72 artiklan soveltamista yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavalla lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä on velvollisuus pikaisesti ilmoittaa yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä valvoville toimivaltaisille viranomaisille kyseistä yleisen edun kannalta merkittävää yhteisöä koskevista mahdollista tosiseikoista ja päätöksistä, joista se on tullut tietoiseksi lakisääteistä tilintarkastusta suorittaessaan ja jotka todennäköisesti johtavat seuraaviin:

- a) sellaisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten olennainen rikkominen, joissa säädetään tapauksen mukaan toimilupaa koskevista edellytyksistä tai jotka erityisesti koskevat tällaisten yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen toiminnan harjoittamista;
- b) yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön jatkuvan toiminnan vaarantuminen;
- c) tilinpäätösten vahvistamatta jättäminen tai varaumien esittäminen.

Lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä on myös velvollisuus ilmoittaa mahdollisista tosiseikoista tai päätöksistä, joista se on tullut tietoiseksi suorittaessaan sellaisen yrityksen lakisääteistä tilintarkastusta, jolla on läheiset siteet sellaiseen yleisen edun kannalta merkittävään yhteisöön, jonka lakisääteistä tilintarkastusta se myös suorittaa.

³⁴ EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

³⁵ EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1.

2. Luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä valvovien toimivaltaisten viranomaisten on käytävä säännöllisiä keskusteluja näiden laitosten ja yhtiöiden lakisääteistä tilintarkastusta suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen kanssa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamisen helpottamiseksi EPV ja EVLEV antavat luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä valvoville toimivaltaisille viranomaisille tarkoitettuja ohjeita asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan mukaisesti.

3. Tietojen ilmaisemista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö vilpittömässä mielessä ilmaisee 1 kohdassa tarkoitetun tosiseikan tai päätöksen 2 kohdassa tarkoitettujen keskustelujen aikana toimivaltaisille viranomaisille, eikä tästä saa aiheutua kyseiselle henkilölle seuraamusvastuuta.

VLUKU

LAKISÄÄTEISTEN TILINTARKASTAJIEN JA TILINTARKASTUSYHTEISÖJEN SUORITTAMA AVOIMUUSRAPORTOINTI JA TIETOJEN SÄILYTTÄMINEN

26 artikla

Taloudellisten tietojen ilmoittaminen

1. Tilintarkastusyhteisön, joka suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, on julkistettava direktiivin 2004/109/EY 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu vuositilinpäätöksensä viimeistään neljän kuukauden kuluttua kunkin tilikauden päättymisestä.

Lakisääteisten tilintarkastajien, jotka suorittavat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, on julkistettava vuotuinen tuloslaskelmasa.

2. Vuositilinpäätöksessä ja vuotuisessa tuloslaskelmassa on ilmoitettava kokonaisliikevaihto jaettuna palkkioihin, jotka on saatu yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen ja sellaiseen yritysryhmään kuuluvien yhteisöjen vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, joiden emoyritys on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, sekä palkkioihin, jotka on saatu muiden yhteisöjen vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, ja palkkioihin, jotka on saatu 10 artiklan 2 kohdassa määritellyistä tilintarkastuksen liitännäispalveluista.

Vuositalinpäätös tai vuotuinen tuloslaskelma on tilintarkastettava tämän asetuksen säännösten mukaisesti.

3. Jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu ketjuun, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on annettava vuositilinpäätöksessä tai vuotuisen tuloslaskelman liitteenä seuraavat lisätiedot:
- a) kunkin ketjuun kuuluvan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön nimi;
 - b) maa(t), jo(i)ssa kukin ketjuun kuuluva lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on pätevä toimimaan lakisääteisenä tilintarkastajana tai jo(i)ssa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka;
 - c) ketjuun kuuluvien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen ketjulle tuottama kokonaisliikevaihto, joka on syntynyt vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta;
 - d) ketjun tilintarkastettu konsolidoitu tilinpäätös ja, jos ketjua hallinnoi oikeushenkilö, kyseisen oikeushenkilön tilintarkastettu tilinpäätös, jotka on laadittu direktiivin 2004/109/EY 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa antaa näitä lisätietoja, jos ketjua hallinnoiva oikeushenkilö tai muu ketjun edustaja ilmoittaa kyseiset tiedot. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on tällöin ilmoitettava vuotuisen tuloslaskelman tai vuositilinpäätöksen liitteessä, mistä kyseiset tiedot ovat saatavissa.

4. Vuositilinpäätös tai vuotuinen tuloslaskelma on julkistettava lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolla, jolta sen on oltava saatavissa vähintään viiden vuoden ajan.

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille, että vuotuinen tuloslaskelma tai vuositilinpäätös on julkistettu kyseisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolla.

27 artikla

Avoimuusraportti

1. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön, joka suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, on julkistettava vuotuinen avoimuusraportti viimeistään kolmen kuukauden kuluttua kunkin tilikauden päättymisestä. Vuotuinen avoimuusraportti on julkistettava lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolla, jolta sen on oltava saatavissa vähintään viiden vuoden ajan.

On sallittava, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö päivittää julkistamansa vuotuisen avoimuusraportin. Tällöin tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on mainittava, että kyseessä on kertomuksen päivitetty versio

ja että sen alkuperäinen versio on edelleen saatavissa tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolta.

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on ilmoitettava EAMV:lle ja toimivaltaisille viranomaisille, että avoimuusraportti on julkistettu lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolla, tai ilmoitettava niille tarvittaessa, että avoimuusraportti on päivitetty.

2. Vuotuisessa avoimuusraportissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- a) kuvaus tilintarkastusyhteisön oikeudellisesta rakenteesta ja omistussuhteista;
- b) jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu ketjuun, kuvaus ketjusta ja sen oikeudellisista ja rakenteellisista järjestelyistä;
- c) kuvaus tilintarkastusyhteisön hallintorakenteesta;
- d) kuvaus tilintarkastusyhteisön sisäisestä laadunvalvontajärjestelmästä sekä hallinto- tai johtoelimen lausunto sen toiminnan tehokkuudesta;
- e) tieto siitä, milloin 40 artiklassa tarkoitettu laaduntarkastus on viimeksi tehty;
- f) luettelo yleisen edun kannalta merkittävistä yhteisöistä, joiden lakisääteisiä tilintarkastuksia lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on suorittanut edellisen tilikauden aikana, sekä luettelo yhteisöistä, joilta lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö saa yli 5 prosenttia vuotuisista tuloistaan;
- g) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön soveltamia riippumattomuuskäytäntöjä koskeva lausunto, jossa vahvistetaan myös, että riippumattomuutta koskevien säännösten noudattamista koskeva sisäinen tarkastus on suoritettu;
- h) lausunto direktiivin 2006/43/EY 13 artiklassa tarkoitettua lakisääteisten tilintarkastajien jatkuvaa koulutusta koskevista lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toimintaperiaatteista;
- i) tiedot partnereille maksettavien korvausten perusteista tilintarkastusyhteisöissä;
- j) kuvaus 33 artiklan 5 kohdan mukaista avainpartnerien vaihtoa koskevista lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toimintaperiaatteista;
- k) tarvittaessa selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä.

Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi poikkeuksellisissa olosuhteissa päättää olla ilmoittamatta ensimmäisen alakohdan f alakohdassa edellytetyjä tietoja siinä määrin kuin se on tarpeen kenen tahansa henkilön henkilökohtaiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja merkittävän uhan lieventämiseksi. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle tällaisen uhan olemassaolo.

3. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on allekirjoitettava avoimuusraportti.

Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä

1. Jos tilintarkastusyhteisö saa yli kolmanneksen vuotuisista tilintarkastustuloistaan suurilta yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä, sen on julkistettava selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys on sisällytettävä erillisenä kohtana avoimuusraporttiin.
2. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot:

a) viittaus vähintään yhteen seuraavista:

- i) hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskeva säännöstö, jota tilintarkastusyhteisön on noudatettava,
- ii) hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskeva säännöstö, jota tilintarkastusyhteisö on mahdollisesti päättänyt vapaaehtoisesti noudattaa,
- iii) tiedot kaikista tilintarkastusyhteisön soveltamista kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävistä hallinnointi- ja ohjauskäytännöistä.

Jos selvityksessä on annettu i ja ii alakohdassa tarkoitetut tiedot, tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava myös, mistä asianomaiset tekstit ovat julkisesti saatavissa. Jos selvityksessä on annettu iii alakohdassa tarkoitetut tiedot, tilintarkastusyhteisön on julkistettava hallinnointi- ja ohjauskäytäntönsä.

Jos tilintarkastusyhteisö ei ole velvollinen noudattamaan mitään hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevaa säännöstöä eikä se noudata sellaista vapaaehtoisesti, sen on mainittava tästä;

- b) jos tilintarkastusyhteisö poikkeaa a alakohdan i tai ii alakohdassa tarkoitetusta hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevasta säännöstöstä kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tilintarkastusyhteisön selvitys siitä, mistä säännöstön kohdista se poikkeaa ja minkä vuoksi. Niissä tapauksissa, joissa tilintarkastusyhteisö on päättänyt olla soveltamatta mitään a alakohdan i tai ii alakohdassa tarkoitettuja hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevia sääntöjä, sen on perusteltava valintansa;
- c) kuvaus yrityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä taloudellisen raportoinnin osalta;
- d) seuraavat tiedot:
 - i) äänioikeuksista olevat huomattavat suorat tai välilliset omistusosuudet, jotka ovat vähintään 5 prosenttia kaikista tilintarkastusyhteisössä olevista äänioikeuksista, mukaan luettuina välilliset omistusosuudet äänioikeuksista pyramidirakenteiden välityksellä sekä äänioikeuksien ristiinomistukset;

- ii) erityisten valvontaoikeuksien haltijoiden henkilöllisyys ja kuvaus näistä oikeuksista riippumatta siitä, johtuvatko kyseiset oikeudet arvopapereiden omistamisesta, sopimuksesta tai muusta perusteesta;
- iii) mahdolliset äänioikeuksia koskevat rajoitukset, mukaan luettuina sellaisia äänioikeuksien haltijoita koskevat rajoitukset, joilla on tietty prosenttiosuus äänistä tai tietty äänimäärä, ja äänioikeuksien käyttöä koskevat määräajat;
- iv) yhtiön hallinto- tai johtoelimen jäsenten nimeämistä ja vaihtamista sekä yhtiöjärjestyksen muuttamista koskevat säännöt;
- v) yhtiön hallinto- tai johtoelimen jäsenten toimivalta;
- e) jos kyseiset tiedot eivät ilmene täysin jäsenvaltioiden laeista tai asetuksista, yhtiökokouksen tai äänioikeuksien haltijoiden kokouksen toiminta ja tärkeimmät toimivaltuudet sekä kuvaus osakkeenomistajien oikeuksista tai äänioikeuksien haltijoiden oikeuksista ja siitä, miten näitä oikeuksia voidaan käyttää;
- f) hallinto-, johto- ja valvontaelinten ja niiden valiokuntien kokoonpano ja toiminta.

29 artikla

Toimivaltaisille viranomaisille annettavat tiedot

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on joka vuosi toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselleen luettelo tilintarkastetuista yleisen edun kannalta merkittävistä yhteisöistä niiltä saatujen tulojen mukaan jaoteltuna.

30 artikla

Tietojen säilyttäminen

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on säilytettävä 6 artiklan 1 kohdassa, 9 artiklan 3 kohdassa, 11 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 16 artiklan 2–6 kohdassa, 17 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 18 artiklan 1 ja 3 kohdassa, 19 artiklan 3–6 kohdassa, 22, 23 ja 24 artiklassa, 25 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 29 artiklassa, 32 artiklan 2, 3, 5 ja 6 kohdassa, 33 artiklan 6 kohdassa ja 43 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot viiden vuoden ajan kyseisten asiakirjojen ja tietojen tuottamisesta.

Jäsenvaltiot voivat edellyttää henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjensä sekä hallinnollisten menettelyjensä ja tuomioistuinmenettelyjensä mukaisesti, että lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt säilyttävät ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja tietoja vielä pidemmän ajan.

III OSASTO

YLEISEN EDUN KANNALTA MERKITTÄVIEN YHTEISÖJEN SUORITTAMA LAKISÄÄTEISTEN TILINTARKASTAJIEN TAI TILINTARKASTUSYHTEISÖJEN NIMEÄMINEN

31 artikla

Tarkastusvaliokunta

1. Jokaisella yleisen edun kannalta merkittävällä yhteisöllä on oltava tarkastusvaliokunta. Tarkastusvaliokunnan on koostuttava tarkastettavan yhteisön toimivaan johtoon kuulumattomista hallintoelimen jäsenistä ja/tai tarkastettavan yhteisön valvontaelimen jäsenistä ja/tai tarkastettavan yhteisön yhtiökokouksen nimeämistä jäsenistä tai, kun on kyse yhteisöistä, joissa ei ole osakkeenomistajia, vastaavan elimen nimeämistä jäsenistä.

Vähintään yhdellä tarkastusvaliokunnan jäsenellä on oltava tilintarkastusalan asiantuntemusta ja toisella jäsenellä laskentatoimen ja/tai tilintarkastusalan asiantuntemusta. Valiokunnan jäsenillä on kokonaisuutena katsoen oltava tarkastettavan yhteisön toiminta-alan kannalta merkityksellistä asiantuntemusta.

Tarkastusvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava riippumattomia. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on nimettävä valiokunnan puheenjohtaja, jonka on oltava riippumaton.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, yleisen edun kannalta merkittävissä yhteisöissä, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY³⁶ 2 artiklan 1 kohdan f ja t alakohdan vaatimukset, tarkastusvaliokunnalle määrätty tehtävät voidaan uskoa kokonaan hallinto- tai valvontaelimelle, jolloin ehtona on ainakin se, että kyseisen elimen puheenjohtaja ei ole myös tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, jos hän kuuluu kyseisen elimen johtajistoon.
3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, seuraavat yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt voivat päättää, ettei niillä ole tarkastusvaliokuntaa:
 - a) yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt, jotka ovat direktiivin 83/349/ETY 1 artiklassa tarkoitettuja tytäryrityksiä, jos ne noudattavat konsernitasolla kyseisen artiklan 1–4 kohdan vaatimuksia;
 - b) yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt, jotka ovat direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 kohdassa määritellyjä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) tai

³⁶

EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64.

direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyjä vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja;

- c) yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt, joiden ainoana tarkoituksena on laskea liikkeelle komission asetuksen (EY) N:o 809/2004³⁷ 2 artiklan 5 kohdassa määriteltyjä omaisuusvakuudellisia arvopapereita;
- d) direktiivin 2006/48/EY 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut luottolaitokset, joiden osakkeita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi minkään jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla direktiivin 2004/39/EY 4 artiklan 1 kohdan 14 alakohdassa tarkoitettussa merkityksessä ja jotka ovat jatkuvasti tai toistuvasti laskeneet liikkeelle ainoastaan säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuja velkapapereita, edellyttäen että kaikkien tällaisten velkapapereiden yhteenlaskettu nimellisarvo on alle 100 000 000 euroa ja että kyseiset luottolaitokset eivät ole julkistaneet direktiivin 2003/71/EY mukaista esitettä.

Edellä b ja c alakohdassa tarkoitettujen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen on julkistettava syyt, joiden perusteella ne eivät katso tarvitsevänsä tarkastusvaliokuntaa tai tarkastusvaliokunnan tehtäviä hoitavaa hallinto- tai valvontaelintä.

- 4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, jolla on tarkastusvaliokunnan tehtäviä vastaavia tehtäviä hoitava elin, joka on perustettu ja joka toimii sen jäsenvaltion voimassa olevien säännösten mukaisesti, jossa tilintarkastuksen kohteena oleva yhteisö on rekisteröity, voi päättää, että sillä ei ole tarkastusvaliokuntaa. Tällöin kyseisen yhteisön on ilmoitettava, mikä elin vastaa näistä tehtävistä ja millainen on sen kokoonpano.
- 5. Tämän rajoittamatta hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenten tai tarkastettavan yhteisön yhtiökokouksessa nimettyjen muiden jäsenten vastuuta, tarkastusvaliokunnan on muun muassa
 - a) seurattava taloudellisen raportoinnin prosessia ja annettava suosituksia tai ehdotuksia sen luotettavuuden varmistamiseksi;
 - b) seurattava yrityksen sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta;
 - c) seurattava vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteistä tilintarkastusta ja valvottava tilintarkastuskertomuksista laadittujen luonnosten täydellisyyttä ja luotettavuutta 22 ja 23 artiklan mukaisesti;
 - d) tarkasteltava ja seurattava 5–11 artiklan mukaista lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta ja erityisesti 10 artiklan mukaista oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhteisölle;

³⁷

EUVL L 149, 30.4.2004, s. 1.

- e) vastattava lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen valintamenettelystä ja suositeltava nimettäviä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä 32 artiklan mukaisesti.
- f) annettava tapauskohtaisesti lupa siihen, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tarjoaa tarkastettavalle yhteisölle tämän asetuksen 10 artiklan 3 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja palveluja.

32 artikla

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen nimeäminen

1. Sovellettaessa direktiivin 2006/43/EY 37 artiklaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen suorittamaan lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen nimeämiseen sovelletaan tämän artiklan 2–5 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

Sovellettaessa direktiivin 2006/43/EY 37 artiklan 2 kohtaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisessä kohdassa tarkoitettujen vaihtoehtoisten järjestelmien tai sääntöjen käytöstä.

2. Tarkastusvaliokunnan on annettava tarkastettavan yhteisön hallinto- tai valvontaelimelle suositus lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen nimeämisestä. Tarkastusvaliokunnan on perusteltava suosituksensa.

Jollei ole kyse 33 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesta tilintarkastustoimeksiannon uusimisesta, suosituksessa on oltava vähintään kaksi tilintarkastustoimeksiantoa koskevaa vaihtoehtoa, ja tarkastusvaliokunnan on ilmaistava asianmukaisin perustein, mitä vaihtoehtoa se pitää parhaimpana.

Jos on kyse 33 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesta tilintarkastustoimeksiannon uusimisesta, tarkastusvaliokunnan on suosituksensa laatimiseksi otettava huomioon 40 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut suositeltavaa lakisääteistä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä koskevat havainnot ja päätelmät, jotka toimivaltainen viranomainen on julkistanut 44 artiklan d alakohdan mukaisesti.

Suosituksessaan tarkastusvaliokunnan on ilmoitettava, että suositus on vapaa kolmannen osapuolen vaikutuksesta ja ettei tarkastusvaliokunnalta ole edellytetty 7 kohdassa tarkoitetun sopimuslausekkeen noudattamista.

3. Jollei ole kyse 33 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesta tilintarkastustoimeksiannon uusimisesta, tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tarkastusvaliokunnan suositus on laadittava tarkastettavan yhteisön järjestämän valintamenettelyn jälkeen noudattaen seuraavia perusteita:
 - a) tarkastettavalla yhteisöllä on oltava vapaus pyytää ketä tahansa lakisääteistä tilintarkastajaa tai mitä tahansa tilintarkastusyhteisöä tekemään lakisääteisiä tilintarkastuspalveluja koskevan ehdotuksen sillä ehdolla, että 33 artiklan 2 kohtaa noudatetaan ja että vähintään yksi pyynnön kohteina olevista tilintarkastajista tai tilintarkastusyhteisöistä on sellainen, joka ei ole saanut yli

15:tä prosenttia tilintarkastuspalkkioidensa kokonaismäärästä suurilta yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä kyseisessä jäsenvaltiossa edellisen kalenterivuoden aikana;

- b) tarkastettavalla yhteisöllä on oltava vapaus valita, millä tavoin pyynnön kohteina oleviin lakisääteisiin tilintarkastajiin tai tilintarkastusyhteisöihin otetaan yhteyttä, eikä sitä saa vaatia julkistamaan tarjouskilpailua *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja/tai kansallisissa virallisissa julkaisuissa tai sanomalehdissä;
- c) tarkastettavan yhteisön on laadittava tarjouspyyntöasiakirjat pyynnön kohteina olevia lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä varten. Tarjouspyyntöasiakirjoissa tilintarkastajille ja tilintarkastusyhteisöille on selostettava tarkastettavan yhteisön liiketoiminta ja suoritettavan lakisääteisen tilintarkastuksen tyyppi. Tarjouspyyntöasiakirjojen on sisällettävä avoimet ja syrjimättömät valintaperusteet, joita tarkastettava yhteisö käyttää arvioidessaan lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen tekemiä ehdotuksia;
- d) tarkastettavalla yhteisöllä on oltava vapaus määritellä valintamenettely, ja se voi käydä menettelyn aikana suoria neuvotteluja kiinnostuneiden tarjoajien kanssa;
- e) jos 35 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset edellyttävät kansallisen lainsäädännön tai unionin lainsäädännön mukaisesti, että lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on noudatettava tiettyjä laatuvaatimuksia, nämä vaatimukset on sisällytettävä tarjouspyyntöasiakirjoihin;
- f) tarkastettavan yhteisön on arvioitava lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen tekemät ehdotukset tarjouspyyntöasiakirjoissa ennalta määriteltyjen valintaperusteiden mukaisesti. Tarkastettavan yhteisön on laadittava valintamenettelyn päätelmistä raportti, joka tarkastusvaliokunnan on vahvistettava. Tarkastettavan yhteisön ja tarkastusvaliokunnan on otettava huomioon mahdolliset 40 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut, hakijana olevaa lakisääteistä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä koskevat tarkastusraportit, jotka toimivaltainen viranomainen on julkistanut 44 artiklan d alakohdan mukaisesti;
- g) tarkastettavan yhteisön on pystyttävä osoittamaan 35 artiklassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle, että valintamenettely on ollut tasapuolinen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta valintamenettelystä vastaa tarkastusvaliokunta.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan soveltamiseksi 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on julkistettava kyseisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä laadittu luettelo, joka on päivitettävä vuosittain. Toimivaltaisen viranomaisen on käytettävä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen 28 artiklan mukaisesti antamia tietoja laatiessaan tarvittavia laskelmia.

4. Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä, jotka täyttävät direktiivin 2003/71/EY 2 artiklan 1 kohdan f ja t alakohdan vaatimukset, ei saa vaatia soveltamaan 4 kohdassa tarkoitettua valintamenettelyä.

5. Hallinto- tai valvontaelimen ehdotuksen, joka esitetään tarkastettavan yhteisön yhtiökokoukselle tai sen jäsenten kokoukselle lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen nimeämiseksi, on sisällettävä tarkastusvaliokunnan esittämä suositus.

Jos hallinto- tai valvontaelimen ehdotus poikkeaa tarkastusvaliokunnan suosituksesta, ehdotuksessa on perusteltava, minkä vuoksi tarkastusvaliokunnan suositusta ei ole noudatettu.

6. Jos on kyse luottolaitoksesta tai vakuutusyrityksestä, hallinto- tai valvontaelimen on toimitettava ehdotusluonnoksensa 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle. Jäljempänä 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla toimivaltaisella viranomaisella on oltava veto-oikeus suosituksessa ehdotettuun valintaan. Tällainen vastustus on perusteltava asianmukaisesti.

Jos toimivaltainen viranomainen ei anna tarkastusvaliokunnan suosituksen toimittamisen jälkeen vastausta ennalta määrätyn määräajan kuluessa, tätä on pidettävä suosituksen hiljaisena hyväksymisenä.

7. Mahdolliset yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön ja kolmannen osapuolen väliset sopimusehdotukset, joilla rajoitetaan kyseisen yhteisön yhtiökokouksen tai jäsenten kokouksen direktiivin 2006/43/EY 37 artiklan mukaisesti tekemä valinta tiettyihin luokkiin kuuluviin tai tietyissä luetteloissa mainittuihin lakisääteisiin tilintarkastajiin tai tilintarkastusyhteisöihin, jotka voivat suorittaa yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen, ovat mitättömiä.

Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön on ilmoitettava 35 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille kolmannen osapuolen mahdollisista yrityksistä määrätä tällainen sopimusehdote tai muulla tavoin vaikuttaa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valintaa koskevaan yhtiökokouksen päätökseen.

8. Jos tarkastettava yhteisö on vapautettu tarkastusvaliokunnan perustamisvelvollisuudesta, tarkastettavan yhteisön on päätettävä, mikä kyseisen yhteisön elin tai taho hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtävät tässä artiklassa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

9. Jäsenvaltiot voivat päättää, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen on tietyissä olosuhteissa nimettävä vähimmäismäärä lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä, ja vahvistaa nimettyjen tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen välisiä suhteita koskevat edellytykset.

Jos jäsenvaltio asettaa tällaisen vaatimuksen, sen on ilmoitettava siitä komissiolle ja EAMV:lle.

10. Jotta voidaan helpottaa tarkastettavan yhteisön tehtävää järjestää valintamenettely lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön nimeämiseksi, EPV, EVLEV ja EAMV antavat yhteisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä osoitetut ohjeet

3 kohdassa tarkoitetuista valintamenettelyn perusteista asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan, asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaisesti.

33 artikla

Tilintarkastustoimeksiannon kesto

1. Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön on nimettävä lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ensimmäistä tilintarkastustoimeksiantoa varten, jonka on oltava vähintään kahden vuoden pituinen.

Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö saa uusia tämän toimeksiannon ainoastaan yhden kerran.

Kahden yhdistetyn toimeksiannon enimmäiskesto saa olla kuusi vuotta.

Jos kuusi vuotta jatkuvan toimeksiannon ajaksi on nimetty kaksi lakisääteistä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä, kunkin lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toimeksianto saa kestää enintään yhdeksän vuotta.

2. Kun 1 kohdassa tarkoitettu toimeksiannon enimmäiskesto on saavutettu, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tai mikä tahansa unionin alueella oleva sen ketjun jäsen, johon se kuuluu, saa suorittaa kyseisen yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen vasta vähintään neljän vuoden kuluttua.
3. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö voi poikkeuksellisesti pyytää 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulta toimivaltaiselta viranomaiselta lupaa nimetä lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö uudelleen lisätoimeksiantoa varten. Jos nimettäviä lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä on kaksi, tämä kolmas toimeksianto saa kestää enintään kolme vuotta. Jos nimettäviä lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä on yksi, tämä kolmas toimeksianto saa kestää enintään kaksi vuotta.
4. Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisesta vastaavien avainpartnereiden on lakattava osallistumista tarkastettavan yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen seitsemän vuoden kuluttua nimeämispäivästä. Avainpartnerit voivat jälleen osallistua tarkastettavan yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen vähintään kolmen vuoden kuluttua.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on perustettava asiamukainen vaiheittainen kiertojärjestelmä vastuullisimmassa asemassa olevalle henkilöstölle, joka osallistuu lakisääteiseen tilintarkastukseen, mukaan luettuina ainakin lakisääteisiksi tilintarkastajiksi rekisteröidyt henkilöt. Kiertojärjestelmä on toteutettava vaiheittain, ja sen kohteena on oltava yksittäiset henkilöt eikä koko ryhmä. Sen on oltava oikeassa suhteessa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toiminnan laajuuteen ja ulottuvuuteen.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, että tällaista järjestelmää sovelletaan ja mukautetaan kyseisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toiminnan laajuuteen ja ulottuvuuteen tehokkaasti.

5. Jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö korvataan toisella lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä, entisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on annettava tulevalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle tehtävien luovutuskansio. Luovutuskansioon on sisällyttävä tarkastettavaa yhteisöä koskevat tiedot, joita on kohtuullista pitää tarpeellisina tarkastettavan yhteisön liiketoiminnan luonteen ja sisäisen organisaation ymmärtämiseksi sekä lakisääteisen tilintarkastuksen jatkuvuuden ja sen seikan varmistamiseksi, että tulevat tilintarkastukset ovat vertailukelpoisia aiempina vuosina suoritettujen tilintarkastusten kanssa.

Entisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on myös annettava tulevalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle mahdollisuus tutustua 23 artiklassa tarkoitettuihin, edellisinä vuosina tarkastusvaliokunnalle annettuihin täydentäviin kertomuksiin ja kaikkiin 25 ja 27 artiklan mukaisesti toimivaltaisille viranomaisille toimitettuihin tietoihin.

Entisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, että tällaiset tiedot on toimitettu tulevalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle.

6. EAMV laatii teknisten sääntelystandardien luonnokset 6 kohdassa tarkoitetun tehtävien luovutuskansion sisältöön liittyvien teknisten vaatimusten määrittämiseksi.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä 6 kohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.

34 artikla

Lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen erottaminen ja eroaminen

1. Tarkastettavan yhteisön ja lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön erottamisesta tai eroamisesta toimikauden aikana ja esitettävä sille asianmukaiset perusteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2006/43/EY 38 artiklan 1 kohdan soveltamista.

Jos jäsenvaltio on 35 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimennyt muita toimivaltaisia viranomaisia tämän asetuksen III osaston soveltamiseksi, tällaisen toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava nämä tiedot 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle.

2. Tarkastusvaliokunnan, yhden tai useamman osakkeenomistajan ja 35 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on voitava nostaa kanne kansallisessa tuomioistuimessa lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen erottamiseksi, kun siihen on asianmukaiset perusteet.

Sovellettaessa direktiivin 2007/36/EY 6 artiklan 2 kohtaa sitä on sovellettava myös ensimmäisessä alakohdassa kuvattuja valtuuksia käyttäviin osakkeenomistajiin.

Jos tarkastettava yhteisö on vapautettu tarkastusvaliokunnan perustamisvelvollisuudesta, tarkastettavan yhteisön on päätettävä, mikä kyseisen yhteisön elin tai taho hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtävät tätä kohtaa sovellettaessa.

IV OSASTO

YLEISEN EDUN KANNALTA MERKITTÄVIEN YHTEISÖJEN LAKISÄÄTEISTÄ TILINTARKASTUSTA SUORITTAVIEN TILINTARKASTAJIEN JA TILINTARKASTUSYHTEISÖJEN TOIMINTOJEN VALVONTA

I LUKU

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

35 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimivaltainen viranomainen, joka vastaa tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamisesta sekä sen varmistamisesta, että tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan.

Toimivaltaisen viranomaisen on oltava jokin seuraavista:

- a) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen;
 - b) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 4 kohdan h alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen;
 - c) direktiivin 2006/43/EY 32 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat päättää, että vastuu sen varmistamisesta, että tämän asetuksen III osaston kaikkia säännöksiä tai osaa niistä sovelletaan, uskotaan seuraavissa säännöksissä tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille soveltuvien osien:
- a) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 1 kohta;
 - b) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 4 kohdan h alakohta;
 - c) direktiivin 2006/48/EY 40 artikla;
 - d) direktiivin 2009/138/EY 30 artikla;

- e) direktiivin 2007/64/EY 20 artikla;
 - f) direktiivin 2009/110/EY 3 artiklan 1 kohta;
 - g) direktiivin 2004/39/EY 48 artikla;
 - h) direktiivin 2009/110/EY 97 artikla;
 - h) direktiivin 2011/61/EU 44 artikla.
3. Jos toimivaltaisia viranomaisia on 1 ja 2 kohdan nojalla nimetty useampia kuin yksi, nämä viranomaiset on organisoitava siten, että niiden välinen tehtävienjako on selvä.
 4. Edellä olevat 1, 2 ja 3 kohta eivät rajoita jäsenvaltion mahdollisuutta ottaa käyttöön erillisiä oikeudellisia ja hallinnollisia järjestelyjä merentakaisen Eurooppaan kuuluvien alueiden osalta, joiden ulkosuhteista kyseinen jäsenvaltio vastaa.
 5. Toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava asianmukainen henkilöstö, jolla on riittävät valmiudet ja asiantuntemus, sekä asianmukaiset resurssit tässä asetuksessa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi.
 6. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toisilleen ja asiaa koskevien, asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 säännösten mukaisesti EPV:lle, EVLEV:lle ja EAMV:lle sekä komissiolle toimivaltaisten viranomaisten nimeämisestä tämän asetuksen soveltamiseksi.

EAMV kokoaa ja julkistaa kyseiset tiedot.

36 artikla

Riippumattomuusvaatimukset

Toimivaltaisten viranomaisten ja kaikkien viranomaisten, joille 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tehtäviä, on oltava riippumattomia lakisääteisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä.

Kyseisten viranomaisten hallintoon ei saa osallistua sellainen henkilö, joka on kolmen edellisen vuoden aikana

- a) suorittanut yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia;
- b) ollut äänioikeutettu tilintarkastusyhteisössä;
- c) ollut tilintarkastusyhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen;
- d) ollut tilintarkastusyhteisön palveluksessa tai muussa sidossuhteessa siihen.

Toimivaltaisten viranomaisten rahoituksen on oltava turvattu, eivätkä lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt saa millään tavalla asiattomasti vaikuttaa kyseisten viranomaisten rahoitukseen.

37 artikla

Salassapitovelvollisuus

Salassapitovelvollisuutta sovelletaan kaikkiin, jotka ovat tai ovat olleet toimivaltaisten viranomaisten tai sellaisten viranomaisten palveluksessa, joille 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tehtäviä, mukaan luettuina asiantuntijat, joiden kanssa tällaiset viranomaiset ovat tehneet toimeksiantosopimukset. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa ilmaista toiselle henkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin tässä asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien tai jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla.

38 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Hoitaessaan tämän asetuksen mukaisia tehtäviään jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tai muut viranomaiset eivät saa puuttua tilintarkastuskertomusten sisältöön, sanotun kuitenkin rajoittamatta 40 ja 41 artiklan soveltamista.
2. Voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kansallisen lainsäädännön mukaisesti kaikki tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat valvonta- ja tutkintavaltuudet. Niiden on käytettävä valtuuksiaan millä tahansa seuraavista tavoista:
 - a) suoraan;
 - b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
 - c) omalla vastuullaan siirtämällä valtuudet elimille, joille tehtävät on siirretty 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - d) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.
3. Voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä toimivaltaisilla viranomaisilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti oltava valvontatehtävänsä yhteydessä valtuudet
 - a) tutustua kaikkiin tehtäviensä hoitamisen kannalta merkityksellisiin asiakirjoihin niiden muodosta riippumatta sekä saada tai ottaa niistä jäljennös;
 - b) vaatia tietoja keneltä tahansa henkilöltä ja tarvittaessa kutsua henkilö kuultavaksi tietojen saamiseksi;
 - c) suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia, myös ilmoittamatta niistä;
 - d) vaatia lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen käsittelemiä puhelin- ja tietoliikennetietoja;
 - e) viedä asioita tuomioistuimeen syytetoimia varten;

- f) pyytää asiantuntijoita tekemään tarkastuksia tai tutkimuksia;
- g) toteuttaa 61 artiklassa tarkoitetut hallinnolliset toimenpiteet ja seuraamukset.

Toimivaltaiset viranomaiset saavat käyttää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia ainoastaan suhteessa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin; henkilöihin, jotka osallistuvat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toimintaan; tarkastettaviin yhteisöihin, niiden sidosyrityksiin ja asianomaisiin kolmansiin osapuoliin; kolmansiin osapuoliin, joille yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittavat lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt ovat ulkoistaneet tiettyjä toimintoja tai toimintaa; sekä henkilöihin, jotka muulla tavoin liittyvät tai ovat yhteydessä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin.

- 4. Edellä 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettu puhelin- ja tietoliikennetietoja koskeva pyyntö edellyttää oikeusviranomaisen lupaa.
- 5. Jos kansallisessa lainsäädännössä edellytetään tai sallitaan, että direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettu osuuskunta tai direktiivin 86/635/EY 45 artiklassa tarkoitettu vastaava yhteisö on voittoa tuottamattoman tilintarkastusyhteisön jäsen, 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen voi päättää, että tämän asetuksen tiettyjä säännöksiä ei sovelleta tällaisen yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen, edellyttäen, että lakisääteinen tilintarkastaja, joka suorittaa kyseisen lakisääteisen tilintarkastuksen, sekä henkilöt, jotka saattavat olla sellaisessa asemassa, että he voivat vaikuttaa kyseiseen lakisääteiseen tilintarkastukseen, noudattavat tämän asetuksen I luvussa säädettyjä riippumattomuuden periaatteita. Päätettäessä tällaisista poikkeustilanteista, joissa tämän asetuksen tiettyjä säännöksiä ei sovelleta, 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa kuultava kyseisen osuuskunnan valvontaviranomaista tai vastaavaa tahoa.

Edellä 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun valvontaviranomaisen on ilmoitettava EAMV:lle tällaisista poikkeustilanteista, joissa tämän asetuksen tiettyjä säännöksiä ei sovelleta. Sen on toimitettava EAMV:lle luettelo tämän asetuksen säännöksistä, joita ei ole sovellettu 5 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen lakisääteiseen tilintarkastukseen, ja ilmoitettava syyt, joiden perusteella poikkeus kyseisten säännösten soveltamisesta on myönnetty.

- 6. Tämän artiklan mukaisten valvonta- ja tutkintavaltuuksien käytössä käsiteltyjen henkilötietojen käsittely on suoritettava direktiivin 95/46/EY mukaisesti.

39 artikla

Yhteistyö muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa kansallisella tasolla

Edellä olevan 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyn toimivaltaisen viranomaisen ja soveltuvin osin minkä tahansa viranomaisen, jolle kyseinen toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tehtäviä, on tehtävä kansallisella tasolla yhteistyötä seuraavien kanssa:

- a) toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymisestä ja rekisteröinnistä direktiivin 2006/43/EY mukaisesti;
- b) 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut viranomaiset riippumatta siitä, onko ne nimetty tätä asetusta sovellettaessa toimivaltaisiksi viranomaisiksi;
- c) direktiivin 2005/60/EY 21 ja 37 artiklassa tarkoitetut rahanpesun selvittelykeskukset ja toimivaltaiset viranomaiset.

II LUKU

LAADUNVARMISTUS, TUTKIMUKSET, MARKKINOIDEN SEURANTA, VALMIUSSUUNNITELMAT JA TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN TEHTÄVIEN AVOIMUUS

40 artikla

Laadunvarmistus

1. Tässä artiklassa tarkoitetaan
 - a) 'tarkastuksilla' lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä koskevia laaduntarkastuksia, joita tarkastaja johtaa ja jotka eivät ole 41 artiklassa tarkoitettuja tutkimuksia;
 - b) 'tarkastajalla' tarkastuksen suorittajaa, joka täyttää tämän artiklan 3 kohdan toisen alakohdan a alakohdan vaatimukset ja on toimivaltaisen viranomaisen palveluksessa;
 - c) 'asiantuntijalla' luonnollista henkilöä, jolla on erityisasiantuntemusta finanssimarkkinoista, taloudellisesta raportoinnista, tilintarkastuksesta tai muilta tarkastuksiin liittyviltä aloilta, lakisääteisinä tilintarkastajina toimivat henkilöt mukaan luettuina.
2. Edellä 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on perustettava tehokas tilintarkastuksen laadunvalvontajärjestelmä.

Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavia lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä koskevia laaduntarkastuksia vähintään joka kolmas vuosi.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on vastattava laadunvarmistusjärjestelmästä ja muodostettava se tavalla, joka tekee siitä riippumattoman suhteessa tarkastusten kohteena oleviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin.

Toimivaltaisella viranomaisella on seuraavat tehtävät, joita ei saa siirtää millekään laskentatoimen tai tilintarkastuksen alalla toimivalle yhdistykselle tai elimelle:

- a) tarkastusmenetelmien hyväksyminen ja muuttaminen, mukaan luettuina tarkastus- ja seurantakäsikirjat, raportointimenetelmät ja määräaikaisten tarkastusohjelmat;
- b) tarkastus- ja seurantaraporttien hyväksyminen ja muuttaminen;
- c) tarkastajien hyväksyminen ja nimeäminen kuhunkin tarkastukseen.

Toimivaltaisen viranomaisen on varattava laadunvarmistusjärjestelmää varten riittävät resurssit.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että käyttöön otetaan asianmukaiset henkilöstön, kuten tarkastajien, riippumattomuutta ja puolueettomuutta sekä tarkastusjärjestelmän hallintoa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Tarkastajia nimetessään toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava seuraavia perusteita:

- a) tarkastajilla on oltava asianmukainen ammattialan koulutus sekä tarvittavaa kokemusta lakisääteisen tilintarkastuksen ja taloudellisen raportoinnin alalta ja laaduntarkastuksiin pätevöittävä erityiskoulutus;
- b) tarkastajana ei saa toimia henkilö, joka toimii lakisääteisenä tilintarkastajana tai työskentelee lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön palveluksessa tai on muulla tavalla sidoksissa lakisääteiseen tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön;
- c) henkilö ei saa toimia lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tarkastuksessa tarkastajana ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut siitä, kun kyseinen henkilö on lakannut olemasta kyseisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön osakas tai työntekijä tai muulla tavoin sidoksissa lakisääteiseen tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön;
- d) tarkastajien on vakuutettava, että tarkastettavan lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön ja heidän itsensä välillä ei ole eturistiriitoja.

Toimivaltainen viranomainen voi tehdä asiantuntijoiden kanssa toimeksiantosopimukset yksittäisten tarkastusten suorittamisesta, jos sillä ei ole riittävästi tarkastajia. Asiantuntijat voivat myös avustaa toimivaltaista viranomaista silloin, kun se on tarkastuksen asianmukaisen suorittamisen kannalta olennaista. Toimivaltaisten viranomaisten ja asiantuntijoiden on tällaisissa tapauksissa

noudatettava tämän kohdan vaatimuksia. Asiantuntijoiden on oltava riippumattomia ammatillisista yhdistyksistä ja elimistä.

5. Tarkastuksiin on sisällyttävä

- a) tilintarkastusyhteisön tai lakisääteisen tilintarkastajan sisäisen laadunvalvontajärjestelmän rakenteen arviointi;
- b) menettelyjen riittävä vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastuskansioiden tarkastaminen sisäisen laatuvalvontajärjestelmän tehokkuuden todentamiseksi;
- c) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön 27 artiklan mukaisesti julkaiseman viimeisimmän vuosittaisen avoimuusraportin sisällön arviointi ottaen huomioon tämän kohdan a ja b alakohdan mukaiset tarkastushavainnot.

Tarkastuksessa on tarkastettava ainakin seuraavat lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sisäiset laadunvalvontaperiaatteet ja -menettelyt:

- a) se, noudattaako lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö sovellettavia tilintarkastus- ja laadunvalvontastandardeja ja etiikkaa ja riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, mukaan luettuina direktiivin 2006/43/EY IV lukuun ja tämän asetuksen 5–10 artiklaan liittyvät vaatimukset, sekä kyseisen jäsenvaltion relevantteja lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä;
- b) käytettyjen resurssien määrä ja laatu, mukaan luettuna direktiivin 2006/43/EY 13 artiklassa säädettyjen jatkuvaa koulutusta koskevien vaatimusten noudattaminen;
- c) 9 artiklassa säädettyjen tilintarkastuspalkkioita koskevien vaatimusten noudattaminen.

Tilintarkastuskansioista vähintäänkin huomattava osa on valittava lakisääteisen tilintarkastuksen puutteellista suorittamista koskevan riskianalyysin perusteella vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi.

Toimivaltaisten viranomaisten on myös tarkasteltava säännöllisesti menetelmiä, joita lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt käyttävät suorittaessaan lakisääteistä tilintarkastusta.

Tarkastusten on oltava asianmukaisia ja oikeassa suhteessa niiden kohteena olevan tilintarkastusyhteisön tai lakisääteisen tilintarkastajan toiminnan laajuuteen ja monimutkaisuuteen.

6. Tarkastuksissa tehty havainnot ja päätelmät, joiden perusteella suositukset annetaan, mukaan luettuina avoimuusraporttiin liittyvät havainnot ja päätelmät, on ilmoitettava tarkastetulle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle ja niistä on keskusteltava näiden kanssa ennen tarkastusraportin viimeistelyä.

Tarkastetun lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on noudatettava tarkastusten perusteella annettuja suosituksia toimivaltaisen viranomaisen

vahvistaman kohtuullisen määräajan kuluessa. Määräaika ei saa olla yli 12 kuukautta, jos suositukset koskevat tilintarkastusyhteisön sisäistä laadunvalvontajärjestelmää.

7. Tarkastuksesta on laadittava raportti, jossa on esitettävä laaduntarkastuksen tärkeimmät päätelmät.

41 artikla

Tutkimukset

Edellä 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on perustettava tehokkaat tutkintajärjestelmät yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastusten puutteellisen suorittamisen havaitsemiseksi, korjaamiseksi ja ehkäisemiseksi.

Jos toimivaltainen viranomainen tekee asiantuntijoiden kanssa toimeksiantosopimukset yksittäisten tehtävien suorittamisesta, sen on varmistettava, ettei näiden asiantuntijoiden ja tutkimusten kohteina olevien lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen välillä ole eturistiriitoja.

42 artikla

Markkinoiden seuranta

1. Edellä 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on säännöllisesti seurattava markkinoiden kehitystä yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille tarjottavien lakisääteisen tilintarkastuksen palvelujen alalla.

Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti arvioitava

- a) suuresta keskittymisestä johtuvia riskejä, mukaan luettuina markkinaosuuksiltaan suurten tilintarkastusyhteisöjen kaatuminen, lakisääteisen tilintarkastuksen palvelujen häiriintyminen tietyllä sektorilla tai eri sektoreilla, riskin jatkuva kasaantuminen markkinoilla ja finanssialan yleiseen vakauteen kohdistuvat vaikutukset;
 - b) tarvetta toteuttaa toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi.
2. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX [kahden vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta] ja sen jälkeen vähintään kahden vuoden välein laadittava tästä asiasta raportti ja toimitettava se EAMV:lle, EPV:lle ja EVLEV:lle.

EAMV, EPV ja EVLEV käyttävät kyseisiä raportteja laatiessaan yhteisen kertomuksen tilanteesta unionin tasolla. Kertomus toimitetaan komissiolle, Euroopan keskuspankille ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

Valmiussuunnitelmat

1. Edellä olevan 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava ainakin niitä tilintarkastusyhteisöjä, jota kuuluvat kussakin jäsenvaltiossa kuuden suurimman tilintarkastusyhteisön joukkoon suurten yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten osalta, laatimaan valmiussuunnitelma sellaisten tapahtumien varalta, jotka saattavat uhata kyseisen tilintarkastusyhteisön toiminnan jatkuvuutta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 52 artiklan soveltamista.

Toimivaltaisen viranomaisen on julkistettava luettelo ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista tilintarkastusyhteisöistä ja päivitettävä se vuosittain. Sen on käytettävä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen 28 artiklan mukaisesti antamia tietoja sen laskemiseen, mitkä ovat kuusi suurinta tilintarkastusyhteisöä.

2. Valmiussuunnitelmissa on yksilöitävä toimenpiteet, joiden tavoitteena on välttää häiriöt lakisääteisen tilintarkastuksen palvelujen tarjoamisessa yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille, estää muihin samaan ketjuun kuuluviin tai kuulumattomiin tilintarkastusyhteisöihin kohdistuvat leviämisvaikutukset, jotka johtuvat vastuu- tai maineriskeistä, sekä estää riskin rakenteellisen kasaantumisen jatkuminen markkinoilla.

Valmiussuunnitelmissa on ilmoitettava,

- a) minkä tasoinen vastuu kuhunkin partneriin kohdistuu tilintarkastusyhteisössä;
 - b) missä määrin oikeudellinen vastuu voi levitä muihin samaan ketjuun kuuluviin tilintarkastusyhteisöihin kansallisella tasolla, unionin tasolla ja kansainvälisellä tasolla.
3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat erityisesti vaatia, että valmiussuunnitelmissa yksilöidään toimenpiteet, joilla valmistaudutaan kyseisen tilintarkastusyhteisön hallittuun konkurssiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta sovellettavien kansallisten maksukyvyttömyyslakien soveltamista.
 4. Kyseisten tilintarkastusyhteisöjen on toimitettava valmiussuunnitelmansa toimivaltaisille viranomaisille näiden asettaman määräajan kuluessa. Valmiussuunnitelmat on tarvittaessa saatettava ajan tasalle.

Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa hyväksyä tai vahvistaa valmiussuunnitelmia virallisesti. Ne voivat kuitenkin antaa valmiussuunnitelmista tai niiden luonnoksista lausunnon, jos tilintarkastusyhteisö kuulee niitä ennakolta.

44 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten avoimuus

Toimivaltaisten viranomaisten on noudatettava avoimuuden periaatetta ja julkistettava ainakin

- a) tässä asetuksessa säädettyjä tehtäviä koskevat vuotuiset toimintaraportit;
- b) tässä asetuksessa säädettyjä tehtäviä koskevat vuotuiset työohjelmat;
- c) vuotuinen raportti laadunvarmistusjärjestelmän kokonaistuloksista. Raportissa on oltava tiedot annetuista suosituksista, suositusten perusteella toteutetuista jatkotoimista, toteutetuista valvontatoimista ja määrätyistä seuraamuksista. Lisäksi siinä on oltava määrälliset tiedot ja muut keskeiset tuloksia koskevat tiedot taloudellisista resursseista ja henkilöstöstä sekä laadunvarmistusjärjestelmän tehokkuudesta ja toimivuudesta;
- d) 40 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tarkastuksissa tehdyt havainnot ja päätelmät.

III LUKU

TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ JA SUHTEET EUROOPAN VALVONTAVIRANOMAISIIN

45 artikla

Yhteistyövelvollisuus

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä toistensa kanssa yhteistyötä, jos se on tarpeen tämän asetuksen soveltamiseksi, mukaan luettuina tapaukset, joissa tutkittavana oleva toiminta ei riko kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevaa lainsäädäntöä tai viranomaismääräyksiä.

46 artikla

EAMV

1. Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö on järjestettävä EAMV:n puitteissa.

EAMV perustaa tätä tarkoitusta varten asetuksen (EU) N:o 1095/2010 41 artiklan mukaisen pysyvän sisäisen komitean. Sisäinen komitea on muodostettava siten, että sen jäseninä ovat ainakin tämän asetuksen 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset. Direktiivin 2006/43/EY 32 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset on kutsuttava osallistumaan sellaisiin sisäisen komitean kokouksiin, joissa käsiteltävät asiat liittyvät lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymiseen ja rekisteröintiin sekä suhteisiin kolmansien

maiden kanssa, jos kyseiset asiat ovat merkityksellisiä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen kannalta.

EAMV tekee yhteistyötä EPV:n ja EVLEV:n kanssa asetuksen (EU) N:o 1095/2010 54 artiklalla perustetun Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitean puitteissa.

EAMV ottaa tarvittaessa vastatakseen kaikista päätöksellä 2005/909/EY perustetun Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten asiantuntijaryhmän (EGAOB) nykyisistä ja keskeneräisistä tehtävistä.

2. EAMV antaa toimivaltaisille viranomaisille lausuntoja tässä asetuksessa säädettyissä tapauksissa. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava nämä lausunnot huomioon ennen tämän asetuksen mukaisen lopullisen päätöksen tekemistä.
3. Jotta voidaan helpottaa tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamista, EAMV antaa tarvittaessa ohjeita asetuksen (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaisesti seuraavista asioista:
 - a) 22 artiklassa tarkoitetun kertomuksen sisältöä ja esittämistä koskevat yhteiset vaatimukset;
 - b) 23 artiklassa tarkoitetun kertomuksen sisältöä ja esittämistä koskevat yhteiset vaatimukset;
 - c) 24 artiklassa tarkoitettua tarkastusvaliokunnan suorittamaa valvontatoimintaa koskevat yhteiset vaatimukset;
 - d) 27 artiklassa tarkoitetun raportin, myös 28 artiklassa tarkoitetun selvityksen, sisältöä ja esittämistä koskevat yhteiset vaatimukset ja parhaat käytännöt;
 - e) 33 artiklassa tarkoitettua vaiheittaista kiertojärjestelmää koskevat yhteiset vaatimukset ja parhaat käytännöt;
 - f) tilintarkastajien erottamista ja erityisesti 34 artiklassa tarkoitettuja asianmukaisia perusteita koskevat yhteiset vaatimukset ja parhaat käytännöt;
 - g) tämän asetuksen mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten vastuulla olevat noudattamisen valvontaa koskevat käytännöt ja toimet;
 - h) 40 artiklassa säädettyjä laaduntarkastuksia koskevat yhteiset vaatimukset ja parhaat käytännöt ottaen erityisesti huomioon
 - i) lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toiminnan sekä toimintaperiaatteiden erilainen laajuus ja ulottuvuus;
 - ii) niiden laatuvaatimusten, toimintaperiaatteiden ja menettelyjen yhtenevyys, joita lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen ketjujen jäsenet noudattavat;
 - i) 41 artiklassa säädettyjen tutkimusten suorittamista koskevat yhteiset vaatimukset ja parhaat käytännöt;

- j) 48 artiklassa säädettyä tietojenvaihtoa koskevat menettelyt;
- k) 49 artiklassa säädettyä laaduntarkastuksiin liittyvää yhteistyötä koskevat menettelyt ja yksityiskohtaiset säännöt;
- l) 51 artiklassa säädettyjä yhteisiä tutkimuksia ja tarkastuksia koskevat menettelyt ja yksityiskohtaiset säännöt;
- m) 53 artiklassa säädettyjen kollegioiden operatiivinen toiminta, mukaan luettuina kollegioiden kokoonpanon määrittäminen, neuvonantajien valintaa, kollegioiden toimintaa koskevia kirjallisia järjestelyjä ja kollegioiden välisiä koordinoitujärjestelyjä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

EAMV kuulee EPV:ta ja EVLEV:ta ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ohjeiden antamista.

4. EAMV laatii viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX *[neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]* ja sen jälkeen vähintään kahden vuoden välein kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta.

EAMV kuulee EPV:ta ja EVLEV:ta ennen kertomuksensa julkistamista.

Kertomuksessa, joka laaditaan viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX *[kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*, EAMV arvioi tilintarkastusmarkkinoiden rakennetta.

Tätä kertomusta varten EAMV tarkastelee lakisääteisiä tilintarkastajia koskevien jäsenvaltioiden siviilioikeudellisten vastuujärjestelmien vaikutuksia tilintarkastusmarkkinoiden rakenteeseen.

Kertomuksessa, jonka EAMV laatii viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX *[neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*, tarkastellaan, onko 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla riittävät valtuudet ja asianmukaiset resurssit tehtäviensä suorittamiseen.

Kertomuksessa, jonka EAMV laatii viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX *[kuuden vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä]*, tarkastellaan seuraavia asioita:

- a) tilintarkastusmarkkinoiden rakenteen muutokset;
- b) rajatylittävän toiminnan mallien muutokset, mukaan luettuina muutokset, jotka johtuvat direktiivillä xxxx/xx/EU direktiivin 2006/43/EY II lukuun tehdyistä muutoksista;
- c) väliarviointi tilintarkastuksen laadun paranemisesta ja tämän asetuksen vaikutuksista sellaisiin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jotka ovat yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä.

Kertomuksessa, joka laaditaan viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX *[kahdentoista vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*, EAMV arvioi tämän asetuksen vaikutuksia.

5. Komissio antaa ennen X päivää Xkuuta 20XX [*kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta*] EAMV:n kertomusten ja muun asianmukaisen näytön perusteella kertomuksen lakisääteisiin tilintarkastajiin sovellettavien, vastuun määräytymistä koskevien kansallisten sääntöjen vaikutuksista tilintarkastusmarkkinoiden rakenteeseen. Komissio toteuttaa kyseisen kertomuksen pohjalta toimet, joita se pitää saamiensa tulosten perusteella asianmukaisina.

47 artikla

Kotijäsenvaltioperiaate

1. Jäsenvaltioiden on noudatettava kotivaltiojäsenvaltioperiaatetta, jonka mukaan sääntelystä ja valvonnasta vastaa jäsenvaltio, joka on hyväksynyt lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ja jonka alueella tarkastettavalla yhteisöllä on sääntömääräinen kotipaikkansa.
2. Konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta edellyttävä jäsenvaltio ei saa asettaa lakisääteisen tilintarkastuksen osalta rekisteröintiä, laaduntarkastusta, tilintarkastusstandardeja, ammattietiikkaa eikä riippumattomuutta koskevia lisävaatimuksia lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle, joka suorittaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen tytäryrityksen lakisääteisen tilintarkastuksen.
3. Jos yrityksen arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi muun jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla kuin missä yrityksellä on sääntömääräinen kotipaikkansa, jäsenvaltio, jonka alueella arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi, ei saa asettaa lakisääteiseen tilintarkastuksen osalta rekisteröintiä, laaduntarkastusta, tilintarkastusstandardeja, ammattietiikkaa eikä riippumattomuutta koskevia lisävaatimuksia lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle, joka suorittaa kyseisen yrityksen vuositilinpäätöksen tai konsolidoidun tilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen.

48 artikla

Tietojenvaihto

1. Edellä 35 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava toisilleen ja asianomaisille Euroopan valvontaviranomaisille tiedot, joita tarvitaan niiden tämän asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseen.
2. Saadessaan toiselta toimivaltaiselta viranomaiselta tai Euroopan valvontaviranomaiselta tietopyynnön toimivaltaisen viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä toteutettava tarvittavat toimenpiteet pyydettyjen tietojen kokoamiseksi. Jos pyynnön saanut toimivaltainen viranomainen ei pysty toimittamaan pyydettyjä tietoja ilman aiheetonta viivytystä, sen on ilmoitettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle viivytyksen syyt.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat kieltäytyä toimittamasta pyydettyjä tietoja seuraavissa tilanteissa:
- a) tietojen toimittaminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen tai olla kansallisten turvallisuussääntöjen vastaista;
 - b) pyynnössä tarkoitettuja tekoja ja lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä koskeva oikeudenkäynti on jo pantu vireille pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaisissa;
 - c) pyynnön saaneen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat jo antaneet pyynnössä tarkoitettuja tekoja ja tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä koskevan lainvoimaisen tuomion.

Edellä olevan 1 kohdan nojalla tietoja saavilla toimivaltaisilla viranomaisilla tai Euroopan valvontaviranomaisilla on oikeus käyttää saamiaan tietoja ainoastaan tässä asetuksessa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi sekä näiden tehtävien hoitamiseen nimenomaisesti liittyvän hallinto- tai oikeudenkäyntimenettelyn yhteydessä, sanotun kuitenkin rajoittamatta näillä viranomaisilla oikeudenkäynneissä olevien velvollisuuksien täyttämistä.

4. Toimivaltaiset viranomaiset voivat toimittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvonnasta vastaaville toimivaltaisille viranomaisille, keskuspankeille, Euroopan keskuspankkijärjestelmälle ja Euroopan keskuspankille, näiden toimiessa rahapolitiikasta vastaavina viranomaisina, sekä Euroopan järjestelmäriskikomitealle niiden tehtävien hoitamista varten tarkoitettuja luottamuksellisia tietoja. Tällaisia viranomaisia tai elimiä ei saa estää toimittamasta toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita nämä saattavat tarvita tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi.

49 artikla

Laaduntarkastuksiin liittyvä yhteistyö

1. Toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimenpiteet laaduntarkastuksiin liittyvän tehokkaan yhteistyön varmistamiseksi unionin tasolla.
2. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta sellaiseen ketjuun kuuluvia lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä koskeviin laaduntarkastuksiin liittyvää apua, joka harjoittaa merkittävää toimintaa kyseisessä jäsenvaltiossa.

Toimivaltaisen viranomaisen, joka esittää tällaisen pyynnön, on ilmoitettava siitä EAMV:lle. Jos tutkimuksella tai tarkastuksella on rajatylittäviä vaikutuksia, toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää EAMV:ta huolehtimaan tutkimuksen tai tarkastuksen koordinoinnista.

3. Jos toimivaltainen viranomainen saa toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta pyynnön osallistua sellaiseen ketjuun kuuluvia lakisääteisiä

tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä koskevaan laaduntarkastukseen, joka harjoittaa merkittävää toimintaa kyseisessä jäsenvaltiossa, sen on annettava pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle lupa osallistua tällaiseen laaduntarkastukseen.

Pyynnön esittäneellä toimivaltaisella viranomaisella ei ole oikeutta saada tietoja, jotka saattaisivat vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen tai olla kansallisten turvallisuussääntöjen vastaisia.

50 artikla

Eurooppalainen laatutodistus

1. EAMV ottaa käyttöön eurooppalaisen laatutodistuksen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavia lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä varten.

Eurooppalaisen laatutodistuksen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) eurooppalaisen laatutodistuksen myöntää EAMV, ja se on voimassa koko unionissa;
- b) unionissa toimivat tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt, jotka täyttävät asetetut vaatimukset, voivat hakea eurooppalaista laatutodistusta;
- c) EAMV julkistaa eurooppalaisen laatutodistuksen saantia koskevat vaatimukset. Vaatimusten on perustuttava tilintarkastusten laatuun sekä direktiivin 2006/43/EY 30 artiklassa ja tämän asetuksen 40 artiklassa tarkoitetuista laadunvarmistusjärjestelmistä saatuihin kokemuksiin;
- d) EAMV perii eurooppalaista laatutodistusta hakevilta lakisääteisiltä tilintarkastajilta ja tilintarkastusyhteisöiltä maksut laatutodistuksen myöntämisestä tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetun delegoidun säädöksen mukaisesti. Maksuilla on katettava kokonaan todistuksen myöntämisestä EAMV:lle aiheutuvat menot sekä korvaukset mahdollisista kustannuksista, joita toimivaltaisille viranomaisille voi aiheutua tämän artiklan mukaisten tehtävien hoitamisesta;
- e) EAMV perustelee todistuksen myöntämisen tai hakemuksen hylkäämisen;
- f) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on jatkuvasti täytettävä todistuksen ensimmäisen myöntämisen edellytykset;
- g) EAMV:lla on oikeus tutkia uudelleen kaikkia lakisääteisille tilintarkastajille tai tilintarkastusyhteisöille myönnettyjä todistuksia toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. Laaduntarkastusten tulokset otetaan huomioon;

- h) EAMV:lla on oikeus peruuttaa eurooppalainen laatutodistus, jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei enää täytä sen myöntämisedellytyksiä;
- i) EAMV pitää kirjaa todistuksen saaneista lakisääteisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä;
- j) eurooppalainen laatutodistus on luonteeltaan vapaaehtoinen eikä ole edellytyksenä sille, että lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt voivat suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, tulla hyväksytyiksi toisessa jäsenvaltiossa direktiivin 2006/43/EY 14 artiklan mukaisesti tai tulla tunnustetuiksi toisessa jäsenvaltiossa mainitun direktiivin 3 a artiklan mukaisesti.

2. EAMV laatii teknisten sääntelystandardien luonnokset sellaisen menettelyn määrittelemiseksi, jota yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on noudatettava saadakseen eurooppalaisen laatutodistuksen. Teknisten standardien on oltava seuraavien periaatteiden mukaiset:

- a) EAMV:lle toimitettavat hakemukset on laadittava siinä jäsenvaltiossa hyväksytyllä kielellä, jossa lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on hyväksytty, tai kansainvälisellä rahoitusallalla yleisesti käytetyllä kielellä.

Jos eurooppalaista laatutodistusta hakee tilintarkastusyhteisöjen ryhmä, se voi valtuuttaa yhden jäsenistään toimittamaan kaikki hakemukset kyseisen ryhmän puolesta;

- b) EAMV toimittaa hakemuksesta jäljennöksen niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joita hakemus koskee;
- c) niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, joita todistushakemus koskee, on yhdessä tutkittava hakemus 53 artiklassa tarkoitetussa toimivaltaisten viranomaisten kollegiossa. Tutkimuksessa on selvitettävä, onko hakemus täydellinen ja täyttääkö se todistuksen myöntämisedellytykset. Tutkimuksessa on käytettävä yksittäistä hakijaa koskevista laaduntarkastuksista saatuja tietoja;
- d) sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, jota hakemus koskee, on annettava EAMV:lle lausunto siitä, voidaanko hakijalle myöntää todistus;
- e) EAMV tekee hakemusta koskevan päätöksen;
- f) EAMV vahvistaa yksityiskohtaiset menettelyvaiheet ja määräajat.

Jäsenvaltioita, joita hakemus koskee, ovat ii alakohtaa sovellettaessa ainakin seuraavat jäsenvaltiot:

- jos hakijana on lakisääteinen tilintarkastaja, jäsenvaltio(t), jo(i)ssa kyseinen lakisääteinen tilintarkastaja on hyväksytty direktiivin 2006/43/EY 3 artiklan mukaisesti, ja soveltuvin osin jäsenvaltio(t), jo(i)ssa kyseinen lakisääteinen tilintarkastaja on hyväksytty mainitun direktiivin 14 artiklan mukaisesti, ja/tai

jäsenvaltio(t), jo(i)ssa lakisääteinen tilintarkastaja suorittaa sopeutumisaikaa direktiivin 2006/43/EY 14 artiklan mukaisesti;

- jos hakijana on tilintarkastusyhteisö, jäsenvaltio(t), jo(i)ssa kyseinen tilintarkastusyhteisö on hyväksytty direktiivin 2006/43/EY 3 artiklan mukaisesti, ja soveltuvin osin jäsenvaltio(t), jo(i)ssa kyseinen tilintarkastusyhteisö on tunnustettu mainitun direktiivin 3 a artiklan mukaisesti, ja/tai jäsenvaltio(t), jo(i)ssa kyseisellä tilintarkastusyhteisöllä on sen määräysvallassa olevia yrityksiä, sidosyrityksiä tai emoyritys.

3. EAMV toimittaa 2 kohdassa tarkoitetut teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään *[kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]*.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä 2 kohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä delegoituja säädöksiä 68 artiklan mukaisesti 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen maksujen määrittämiseksi.

Delegoiduissa säädöksissä määritetään erityisesti maksutyypit, perusteet maksujen perimiselle, maksujen määrä ja maksutavat sekä se, miten EAMV korvaa toimivaltaisille viranomaisille kustannukset, joita niille voi aiheutua tämän artiklan mukaisten tehtävien hoitamisesta.

Lakisääteiseltä tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä perittävän maksun määrän on katettava kaikki hallinnolliset kustannukset.

51 artikla

Tutkimuksiin ja paikalla tehtäviin tarkastuksiin liittyvä yhteistyö

1. Jos toimivaltainen viranomainen päättää, että tämän asetuksen säännösten vastaista toimintaa harjoitetaan tai on harjoitettu toisen jäsenvaltion alueella, sen on ilmoitettava päätelmästä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman seikkaperäisesti. Toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet. Sen on annettava asiasta ilmoittaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle tieto lopputuloksesta ja mahdollisuuksien mukaan myös merkittävistä välivaiheista.

2. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää, että toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen suorittaa omalla alueellaan tutkimuksen.

Lisäksi se voi pyytää, että sen omaa henkilöstöä saa olla läsnä kyseisen toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen henkilöstön suorittaessa tutkimusta, paikalla tehtävät tarkastukset mukaan luettuina.

Toimivaltaisen viranomaisen, joka esittää tällaisen pyynnön, on ilmoitettava EAMV:lle kaikista ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetuista pyynnöistä.

Tutkimus tai tarkastus suoritetaan sen jäsenvaltion kokonaisvalvonnassa, jonka alueella se suoritetaan. Jos tutkimuksella tai tarkastuksella on rajatylittäviä vaikutuksia, toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin pyytää EAMV:ta huolehtimaan tutkimuksen tai tarkastuksen koordinoinnista.

3. Pyynnön saanut toimivaltainen viranomainen voi seuraavissa tapauksissa kieltäytyä suorittamasta 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti pyydettyä tutkimusta tai sallimasta 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti pyydettyä toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen henkilöstön läsnäoloa henkilöstönsä suorittamien toimenpiteiden aikana:
 - a) tällainen tutkimus tai paikalla tehtävä tarkastus voi vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen;
 - b) pyynnössä tarkoitettuja tekoja ja henkilöitä koskeva oikeudenkäynti on jo pantu vireille pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaisissa;
 - c) pyynnön saaneen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat jo antaneet pyynnössä tarkoitettuja tekoja ja henkilöitä koskevan lainvoimaisen päätöksen.

52 artikla

Valmiussuunnitelmiin liittyvä yhteistyö

Jos tilintarkastusyhteisöt, joita 43 artiklan vaatimus koskee, kuuluvat ketjuun, jolla on ainakin unionin laajuinen ulottuvuus, toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä EAMV:n kanssa yhteistyötä sen varmistamiseksi, että ketju-ulottuvuus otetaan huomioon erilaisissa kansallisissa vaatimuksissa.

Toimivaltaisten viranomaisten on annettava 43 artiklan 4 kohdan mukaisesti saadut valmiussuunnitelmat EAMV:n ja muiden toimivaltaisten viranomaisten saataville.

EAMV ei hyväksy tai vahvista valmiussuunnitelmia virallisesti mutta voi antaa niistä lausunnon.

53 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten kollegio

1. Toimivaltaisten viranomaisten kollegioita voidaan perustaa helpottamaan sellaisten 40, 41, 50, 51, 52 ja 61 artiklassa tarkoitettujen tehtävien hoitamista, jotka koskevat yksittäisiä lakisääteisiä tilintarkastajia, tilintarkastusyhteisöjä tai niiden ketjuja.
2. Kun kyse on yksittäisistä lakisääteisistä tilintarkastajista, tilintarkastusyhteisöistä tai niiden ketjuista, toimivaltaisten viranomaisten kollegiot perustaa kotijäsenvaltion viranomainen.

Kollegio muodostuu kotijäsenvaltion toimivaltaisesta viranomaisesta ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista, jos

- a) kyseinen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tarjoaa lakisääteisen tilintarkastuksen palveluja yleisen edun kannalta merkittäville yhteisöille kyseisen jäsenvaltion lainkäyttöalueella; tai
- b) tilintarkastusyhteisöön kuuluva sivukonttori on perustettu kyseisen jäsenvaltion lainkäyttöalueelle.

Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimittava neuvonantajana.

3. Kun kyse on yksittäisistä ketjuista, toimivaltaisten viranomaisten kollegiot perustaa EAMV yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

Kollegio muodostuu niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista, joissa kyseinen ketju harjoittaa merkittävää toimintaa.

4. Toimivaltaisten viranomaisten kollegion jäsenten on valittava neuvonantaja 15 työpäivän kuluessa siitä, kun kollegio on perustettu käsittelemään tiettyä ketjua. Jos asiasta ei päästä yhteisymmärrykseen, neuvonantajan nimittää EAMV.

Kollegion jäsenten on tarkasteltava neuvonantajan valintaa uudelleen vähintään joka viides vuosi sen varmistamiseksi, että valittu neuvonantaja on yhä soveltuvin tehtäväänsä.

5. Neuvonantajan on toimittava kollegion kokousten puheenjohtajana, koordinoitava kollegion toimia ja varmistettava tehokas tietojenvaihto kollegion jäsenten välillä.
6. Neuvonantajan on kymmenen työpäivän kuluessa valinnastaan laadittava kollegiota varten seuraavia seikkoja koskevat kirjalliset koordinoitijärjestelyt:

- a) toimivaltaisten viranomaisten välillä vaihdettavat tiedot;
- b) tapaukset, joissa toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan;
- c) tapaukset, joissa toimivaltaiset viranomaiset voivat siirtää valvontatehtäviä 54 artiklan mukaisesti.

7. Jos 6 kohdassa tarkoitetuista kirjallisista koordinoitijärjestelyistä ei päästä yhteisymmärrykseen, kollegion jäsen voi antaa asian EAMV:n käsiteltäväksi. Neuvonantajan on otettava EAMV:n kirjallisista koordinoitijärjestelyistä antama lausunto asianmukaisesti huomioon ennen näiden järjestelyjen lopullisen tekstin hyväksymistä. Kirjalliset järjestelyt on esitettävä yhdessä asiakirjassa, joka sisältää täydelliset perustelut kaikille tapauksille, joissa EAMV:n antamasta lausunnosta poiketaan merkittävästi. Neuvonantajan on toimitettava kirjalliset koordinoitijärjestelyt kollegion jäsenille ja EAMV:lle.

54 artikla

Tehtävien siirtäminen

Kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi siirtää minkä tahansa tehtävänsä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tämän suostumuksella. Tehtävien siirtäminen ei vaikuta siirtävän toimivaltaisen viranomaisen vastuuseen.

55 artikla

EAMV:een liittyvä luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus

1. Salassapitovelvollisuutta sovelletaan kaikkiin, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet EAMV:n palveluksessa tai sellaisten henkilöiden palveluksessa, joille EAMV on siirtänyt tehtäviä, mukaan luettuina asiantuntijat, joiden kanssa EAMV on tehnyt toimeksiantosopimukset. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa ilmaista toiselle henkilölle tai viranomaiselle, jollei niiden ilmaiseminen ole tarpeen oikeudenkäyntiä varten.
2. Tämän artiklan 1 kohta ja 37 artikla eivät estä EAMV:ta ja toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta luottamuksellisia tietoja. Näin vaihdettuja tietoja koskee salassapitovelvollisuus, jota sovelletaan toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa oleviin tai olleisiin henkilöihin.
3. Kaikki EAMV:n, toimivaltaisten viranomaisten ja muiden viranomaisten ja elinten välillä tämän asetuksen mukaisesti vaihdetut tiedot on katsottava salassa pidettäviksi, paitsi jos EAMV, toimivaltainen viranomainen tai muu asianomainen viranomainen tai elin ilmoittaa tietoja toimittaessaan, että kyseiset tiedot saa ilmaista, tai jos tietojen ilmaiseminen on tarpeen oikeudenkäyntiä varten.

56 artikla

Henkilötietojen suojaaminen

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä 95/46/EY niissä tämän asetuksen nojalla suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn.
2. EAMV:n, EPV:n ja EVLEV:n tämän asetuksen yhteydessä suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan asetusta (EY) N:o 45/2001.

IV LUKU

YHTEISTYÖ KOLMANSIEN MAIDEN VIRANOMAISTEN SEKÄ KANSAINVÄLISTEN JÄRJESTÖJEN JA ELINTEN KANSSA

57 artikla

Tietojenvaihtoa koskeva sopimus

1. Toimivaltaiset viranomaiset ja EAMV voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ainoastaan, jos ilmaistavien tietojen salassapito taataan kyseisissä kolmansissa maissa vähintään 37 ja 55 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava kyseisten toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitoa.

Jos tietojenvaihtoon liittyy henkilötietojen siirtoa kolmanteen maahan, jäsenvaltioiden on noudatettava direktiiviä 95/46/EY ja EAMV:n asetusta (EY) N:o 45/2001.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä koskeviin laaduntarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten tai muiden kyseeseen tulevien elinten kanssa. EAMV osallistuu tähän yhteistyöhön.

EAMV osallistuu valvontakäytäntöjen lähentämiseen kolmansien maiden vastaavien käytäntöjen kanssa.

3. Jos yhteistyö tai tietojenvaihto koskee lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevia, tilintarkastukseen liittyviä työpapereita tai muita asiakirjoja, sovelletaan direktiivin 2006/43/EY 47 artiklaa.

58 artikla

Kolmansilta mailta saatujen tietojen ilmaiseminen

Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tai EAMV saa ilmaista kolmansien maiden toimivaltaisilta viranomaisilta saamansa tiedot ainoastaan, jos se on saanut nimenomaisen suostumuksen tiedot toimittaneelta toimivaltaiselta viranomaiselta, ja tiedot saa soveltuvien osin ilmaista ainoastaan sellaista tarkoitusta varten, johon kyseinen toimivaltainen viranomainen on suostunut, tai jos tietojen ilmaiseminen on tarpeen oikeudenkäyntiä varten.

59 artikla

Kolmansille maille toimitettujen tietojen ilmaiseminen

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai EAMV:n on edellytettävä, että kolmannen maan toimivaltainen viranomainen, jolle ne ovat ilmoittaneet tietoja, saa ilmaista kyseiset tiedot kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kolmansille osapuolille tai viranomaisille ainoastaan sen toimivaltaisen viranomaisen nimenomaisella ennakosuostumuksella, joka on toimittanut kyseiset tiedot, edellyttäen, että tiedot ilmaistaan ainoastaan niihin tarkoituksiin, joihin kyseinen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tai EAMV on antanut suostumuksensa, tai että tietojen ilmaiseminen on tarpeen oikeudenkäyntiä varten.

60 artikla

Yhteistyö kansainvälisten järjestöjen ja elinten kanssa

EAMV tekee yhteistyötä kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja laativien kansainvälisten järjestöjen ja elinten kanssa.

V OSASTO

HALLINNOLLISET SEURAAMUKSET JA TOIMENPITEET

61 artikla

Hallinnolliset seuraamukset ja toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on annettava säännöt hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä, joita sovelletaan liitteessä yksilöityjen tämän asetuksen säännösten rikkomisten yhteydessä niistä vastuussa oleviin henkilöihin, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Säännöissä vahvistettujen seuraamusten ja toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
2. Jäsenvaltioiden on annettava 1 kohdassa tarkoitetut säännöt komissiolle ja EAMV:lle tiedoksi viimeistään [24 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]. Niiden on viipymättä ilmoitettava komissiolle ja EAMV:lle näiden sääntöjen myöhemmistä muutoksista.
3. Tämä artikla ja 62–66 artikla eivät rajoita kansallisten rikosoikeudellisten säännösten soveltamista.

Seuraamusvaltuudet

1. Tätä artiklaa sovelletaan liitteessä yksilöityihin tämän asetuksen säännösten rikkomisiin.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa rikkomisissa toimivaltaisilla viranomaisilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti valtuudet määrätä ainakin seuraavia hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia, sanotun kuitenkin rajoittamatta 38 artiklan mukaisia toimivaltaisten viranomaisten valvontavaltuuksia:
 - a) määräys, jossa rikkomisesta vastuussa olevaa henkilöä vaaditaan lopettamaan rikkominen ja olemaan toistamatta sitä;
 - b) toimivaltaisten viranomaisten verkkosivuilla julkistettava lausuma, jossa ilmoitetaan rikkomisesta vastuussa oleva henkilö ja rikkomisen luonne;
 - c) väliaikainen kieltö, jonka mukaan lakisääteinen tilintarkastaja, tilintarkastusyhteisö tai avainpartneri ei saa suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia ja/tai allekirjoittaa 22 artiklassa tarkoitettuja tilintarkastuskertomuksia ja joka on voimassa koko unionissa, kunnes rikkominen on lopetettu;
 - d) tilintarkastuskertomuksen ilmoittaminen sellaiseksi, joka ei täytä 22 artiklan vaatimuksia, kunnes rikkominen on lopetettu;
 - e) väliaikainen kieltö, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön jäsen tai yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön hallinto- tai johtoelimen jäsen ei saa hoitaa tehtäviä tilintarkastusyhteisöissä tai yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisöissä;
 - f) hallinnolliset taloudelliset seuraamukset, jotka ovat enintään kaksi kertaa niin suuret kuin rikkomisella saadut voitot tai vältetyt tappiot, jos ne voidaan määrittää;
 - g) jos on kyse luonnollisesta henkilöstä, enintään 5 000 000 euron suuruiset hallinnolliset taloudelliset seuraamukset tai niissä jäsenvaltioissa, joissa euro ei ole virallinen valuutta, vastaava arvo kansallisena valuuttana tämän asetuksen voimaantulopäivänä;
 - h) jos on kyse oikeushenkilöstä, hallinnolliset taloudelliset seuraamukset, jotka ovat enintään 10 prosenttia sen vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta edellisenä tilikautena; jos kyseinen oikeushenkilö on direktiivin 83/349/ETY 1 ja 2 artiklan määritelmien mukainen emoyrityksen tytäryritys, vuotuisena kokonaisliikevaihtona on perimmäisen emoyrityksen konsolidoidun tilinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto edellisenä tilikautena.
3. Jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaisille viranomaisille muita seuraamusvaltuuksia 2 kohdassa mainittujen lisäksi ja säätää mainitussa kohdassa vahvistettuja suuremmista hallinnollisista taloudellisista seuraamuksista.

63 artikla

Seuraamusten tehokas soveltaminen

1. Päättyessään hallinnollisten seuraamusten ja toimenpiteiden tyypistä toimivaltaisen viranomaisten on otettava huomioon kaikki asiaan kuuluvat olosuhteet, seuraavat mukaan luettuina:
 - a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
 - b) vastuussa olevan henkilön vastuun aste;
 - c) vastuussa olevan henkilön taloudellinen vahvuus, jota osoittavat vastuussa olevan yrityksen kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuosiansiot;
 - d) vastuussa olevan henkilön saamien voittojen tai välttämien tappioiden suuruus, jos ne ovat määritettävissä;
 - e) vastuussa olevan henkilön halukkuus tehdä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tarvetta varmistaa kyseisen henkilön saamien voittojen tai välttämien tappioiden palautukset;
 - f) vastuussa olevan henkilön aiemmat rikkomiset.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon myös muita tekijöitä, jos tällaisia tekijöitä on määritetty kansallisessa lainsäädännössä.

2. EPV, EVLEV ja EAMV antavat yhdessä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan, asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaisesti toimivaltaisille viranomaisille osoitetut ohjeet yksittäistapauksissa kansallisen lainsäädännön puitteissa sovellettavien hallinnollisten toimenpiteiden ja seuraamusten tyypeistä ja hallinnollisten taloudellisten seuraamusten suuruudesta.

64 artikla

Seuraamusten ja toimenpiteiden julkistaminen

Jokainen tämän asetuksen rikkomisesta määrätty hallinnollinen toimenpide tai seuraamus on julkistettava ilman aiheetonta viivytystä, mukaan luettuina tiedot ainakin rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä rikkomisesta vastuussa olevien henkilöiden nimet, jollei niiden julkistaminen vakavasti vaaranna finanssimarkkinoiden vakautta. Jos julkistaminen aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille, toimivaltaisten viranomaisten on julkistettava seuraamukset ilman nimiä.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava EAMV:lle tämän asetuksen rikkomisen johdosta määräytyistä seuraamuksista tai toteutetuista toimenpiteistä.

Seuraamusten julkistamisessa on kunnioitettava Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia, erityisesti oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen ja oikeutta henkilötietojen suojaan.

65 artikla

Muutoksenhaku

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisen viranomaisen tämän asetuksen nojalla tekemiin päätöksiin voidaan hakea muutosta.

66 artikla

Rikkomisista ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on luotava tehokkaat mekanismit, joilla kannustetaan raportoimaan toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen rikkomisesta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin mekanismeihin on sisällyttävä ainakin seuraavat:
 - a) erityismenettelyt rikkomisia koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten;
 - b) mahdollisista tai todellisista rikkomisista ilmoittavien henkilöiden asianmukainen suojeleminen;
 - c) mahdollisesta tai todellisesta rikkomisesta ilmoittavaa henkilöä ja rikkomisesta syytettyä henkilöä koskevien henkilötietojen suojaaminen direktiivissä 95/46/EY säädettyjen periaatteiden mukaisesti;
 - d) asianmukaiset menettelyt, joilla varmistetaan rikkomisesta syytetyn henkilön oikeus puolustukseen ja oikeus tulla kuulluksi ennen häntä koskevan päätöksen tekoa sekä oikeus käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja häntä koskevia päätöksiä tai toimenpiteitä vastaan.
3. Tilintarkastusyhteisöjen ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen on vahvistettava asianmukaiset menettelyt työntekijöitään varten, jotta nämä voivat ilmoittaa tämän asetuksen rikkomisista sisäisesti erityisen kanavan kautta.

67 artikla

Tietojenvaihto EAMV:n kanssa

1. Toimivaltaisten viranomaisten ja oikeusviranomaisten on toimitettava EAMV:lle vuosittain yhdistetyt tiedot kaikista 61, 62, 63, 64, 65 ja 66 artiklan mukaisesti määrätyistä hallinnollisista toimenpiteistä, seuraamuksista ja sakoista. EAMV julkistaa nämä tiedot vuosikertomuksessaan.

2. Kun toimivaltainen viranomainen julkistaa hallinnolliset toimenpiteet, seuraamukset ja sakot, sen on ilmoitettava tästä samanaikaisesti EAMV:lle.

VI OSASTO

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET, KERTOMUKSET SEKÄ SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

68 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyn edellytyksin.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 10 artiklan 6 kohdassa ja 50 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä määräämättömäksi ajaksi *[tämän asetuksen voimaantulopäivästä alkaen]*.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 10 artiklan 6 kohdassa ja 50 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevien 10 artiklan 6 kohdan ja 50 artiklan 4 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole *[kahden kuukauden]* kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan *[kahdella kuukaudella]*.

69 artikla

Kertomus

Komissio laatii viimeistään X päivänä Xkuuta 20XX *[viiden vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä]* kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Kertomuksessa otetaan asianmukaisesti huomioon 46 artiklan 4 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettu EAMV:n laatima kertomus.

Siirtymäsäännös

1. Poiketen siitä, mitä 32 ja 33 artiklassa säädetään, seuraavia vaatimuksia sovelletaan [tämän asetuksen voimaantulopäivänä] voimassa oleviin sopimuksiin, jotka koskevat lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoamista yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille:
 - a) kaikkia tilintarkastussopimuksia, jotka on tehty ennen XX päivää XXkuuta XXXX [komission ehdotuksen hyväksymispäivä] ja jotka ovat edelleen voimassa [tämän asetuksen voimaantulopäivänä], sovelletaan enintään neljän tilivuoden ajan [tämän asetuksen voimaantulopäivästä];
 - b) kaikkia tilintarkastussopimuksia, jotka on tehty XX päivän XXkuuta XXXX [komission ehdotuksen hyväksymispäivä] jälkeen mutta ennen XX päivää XXkuuta XXXX [tämän asetuksen voimaantulopäivä] ja jotka ovat edelleen voimassa, sovelletaan enintään viiden tilivuoden ajan XX päivästä XXkuuta XXXX [tämän asetuksen voimaantulopäivästä];
 - c) jos tämän kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettujen tilintarkastussopimuksien voimassaolo päättyy tai tällainen sopimus sanotaan irti, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö voi uusia sen yhden kerran saman lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön kanssa ilman, että sovelletaan 31 artiklan 3 kohtaa. Uusitun sopimuksen enimmäiskesto saa olla
 - i) yksi vuosi, jos kyseinen tilintarkastaja on tarjonnut tarkastettavalle yhteisölle palveluja jo yli 100 peräkkäisen vuoden ajan;
 - ii) kaksi vuotta, jos kyseinen tilintarkastaja on tarjonnut tarkastettavalle yhteisölle palveluja jo 51–100 peräkkäisen vuoden ajan;
 - iv) kolme vuotta, jos kyseinen tilintarkastaja on tarjonnut tarkastettavalle yhteisölle palveluja jo 21–50 peräkkäisen vuoden ajan;
 - v) neljä vuotta, jos kyseinen tilintarkastaja on tarjonnut tarkastettavalle yhteisölle palveluja jo 11–20 peräkkäisen vuoden ajan;
 - vi) viisi vuotta, jos kyseinen tilintarkastaja on tarjonnut tarkastettavalle yhteisölle palveluja enintään 10 peräkkäisen vuoden ajan.

Tilintarkastussopimusta voidaan c alakohdassa säädettyistä perusteista poiketen soveltaa ensimmäisen sellaisen tilikauden loppuun, joka päättyy [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].

Jos kansallisissa säännöissä vahvistetaan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ja tarkastettavan yhteisön sopimussuhteen enimmäiskestoksi yhdeksän vuotta ja edellytetään, että tarkastettava yhteisö valitsee toisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön, kun enimmäiskesto on saavutettu, tilintarkastussopimusta voidaan poiketen siitä, mitä a–c alakohdassa säädetään, soveltaa kyseisen enimmäiskeston ajan.

2. Edellä olevaa 33 artiklaa sovelletaan kaikkiin tilintarkastussopimuksiin, jotka on tehty [...] *[tämän asetuksen voimaantulopäivä]* jälkeen mutta ennen [...] *[kaksi vuotta tämän asetuksen voimaantulon jälkeen]*.

Edellä olevaa 32 artiklan 3 kohtaa sovelletaan tällaiseen sopimukseen vasta sen jälkeen, kun ensimmäisen uusitun sopimuksen voimassaolo on päättynyt tai tällainen sopimus on sanottu irti.

71 artikla

Kansalliset säännökset

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimet tämän asetuksen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi.

72 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan *[kaksi vuotta sen voimaantulosta]* alkaen.

Edellä olevaa 32 artiklan 7 kohtaa sovelletaan kuitenkin [...] *[tämän asetuksen voimaantulopäivästä]* ja 10 artiklan 5 kohtaa sovelletaan [...] *[kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä]*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

I Lakisääteisten tilintarkastajien, tilintarkastusyhteisöjen tai avain partnereiden suorittamat rikkomiset

A. Eturistiriitoihin, toiminnan järjestämistä koskeviin tai toimintaa koskeviin vaatimuksiin liittyvät rikkomiset

1. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 6 artiklan 1 kohtaa, jollei se ota käyttöön riittäviä toimintaperiaatteita ja menettelyjä, joilla varmistetaan mainitun artiklan 1 kohdan a–k alakohdassa säädettyjen, toiminnan järjestämistä koskevien vähimmäisvaatimusten noudattaminen.
2. Tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri rikkoo 8 artiklan 1 kohtaa, jos se ottaa vastaan johtoon kuuluvan avainhenkilön tehtäviä tarkastettavassa yhteisössä ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut siitä, kun se luopui lakisääteisenä tilintarkastajana tai avainpartnerina suorittamastaan tilintarkastustoimeksiannosta.
3. Tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri rikkoo 8 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, jos se ryhtyy tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnan tai vastaavan elimen jäseneksi ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut siitä, kun se luopui lakisääteisenä tilintarkastajana tai avainpartnerina suorittamastaan tilintarkastustoimeksiannosta.
4. Tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai avainpartneri rikkoo 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa, jos se ryhtyy tarkastettavan yhteisön toimivaan johtoon kuulumattomaksi hallintoelimen jäseneksi tai valvontaelimen jäseneksi ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut siitä, kun se luopui lakisääteisenä tilintarkastajana tai avainpartnerina suorittamastaan tilintarkastustoimeksiannosta.
5. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 9 artiklan 2 kohtaa, jollei se varmista, että tarkastettavalle yhteisölle tarjottavat tilintarkastuksen liitännäispalvelut ovat enintään 10 prosenttia tarkastettavan yhteisön lakisääteisestä tilintarkastuksesta maksamista palkkioista.
6. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 10 artiklaa, jos se tarjoaa tarkastettavalle yhteisölle muita palveluja kuin lakisääteisen tilintarkastuksen palveluja tai tilintarkastuksen liitännäispalveluja.

B. Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen liittyvät rikkomiset

7. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 16 artiklan 3 kohtaa, jollei se säilytä tietoja tapauksista, joissa sen työntekijät eivät noudata tämän asetuksen säännöksiä, tai laadi vuotuista kertomusta toimenpiteistä, jotka on toteutettu kyseisten säännösten noudattamisen varmistamiseksi.

8. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 16 artiklan 4 kohtaa, jollei se pidä asiakasrekisteriä, joka sisältää saman kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetut tiedot.
9. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 16 artiklan 5 kohtaa, jollei se luo kustakin suoritetusta lakisääteisestä tilintarkastuksesta tilintarkastuskansiota, joka sisältää saman kohdan a–j alakohdassa tarkoitetut tiedot.
10. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 17 artiklan 1 kohdan c alakohtaa, jollei se ilmoita 36 artiklassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle tapahtumasta, jolla on tai voi olla vakavia seurauksia sen lakisääteisen toiminnan luotettavuuteen.
11. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 17 artiklan 2 kohtaa, jollei se ilmoita yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä valvovalle toimivaltaiselle viranomaiselle tehdyistä tai yritetyistä väärinkäytöksistä, jotka liittyvät tarkastettavan yhteisön tilinpäätökseen.
12. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 19 artiklaa, jollei se varmista, että sisäinen laadunvalvontatarkastus suoritetaan mainitun artiklan 2–6 kohdan vaatimusten mukaisesti.

C. Tilintarkastusraportointiin liittyvät rikkomiset

13. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 22 artiklaa, jollei se toimita tilintarkastuslausuntoa, joka on laadittu mainitun artiklan 2, 3, 4, 5 ja 7 kohdan vaatimusten mukaisesti.
14. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 23 artiklaa, jollei se toimita tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnalle täydentävää kertomusta, joka on laadittu mainitun artiklan 2–5 kohdan vaatimusten mukaisesti.
15. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 25 artiklaa, jollei se viipymättä ilmoita yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä valvoville toimivaltaisille viranomaisille kyseistä yleisen edun kannalta merkittävää yhteisöä koskevista tosiseikoista tai päätöksistä, joista se on tullut tietoiseksi lakisääteisistä tilintarkastusta suorittaessaan ja jotka saattavat liittyä 25 artiklan ensimmäisen kohdan a–c alakohdassa mainittuihin rikkomisiin.

D. Ilmoittamista koskeviin säännöksiin liittyvät rikkomiset

16. Tilintarkastusyhteisö rikkoo 26 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa yhdessä 26 artiklan 4 kohdan kanssa, jollei se julkista verkkosivustollaan direktiivin 2004/109/EY 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vuositilinpäätöstään viimeistään neljän kuukauden kuluttua kunkin tilivuoden päättymisestä ja aseta sitä saataville vähintään viiden vuoden ajaksi.
17. Lakisääteinen tilintarkastaja rikkoo 28 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa yhdessä 27 artiklan 1 kohdan kanssa, jollei se julkista verkkosivustollaan vuotuista tuloslaskelmaansa ja aseta sitä saataville vähintään viiden vuoden ajaksi.

18. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 26 artiklan 2 kohtaa, jollei se ilmoita vuotuisessa tuloslaskelmassaan tai vuositilinpäätöksessään palkkioita, jotka on saatu yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen ja sellaiseen yritysryhmään kuuluvien yhteisöjen vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, joiden emoyritys on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, erotettuina palkkioista, jotka on saatu muiden yhteisöjen vuositilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, ja palkkioista, jotka on saatu 10 artiklassa määritellyistä tilintarkastuksen liitännäispalveluista.
19. Ketjuun kuuluva lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 26 artiklan 3 kohtaa, jollei se anna tuloslaskelman tai vuositilinpäätöksen liitteenä 26 artiklan 3 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuja tietoja silloin, kun ei sovelleta mainitun kohdan toisessa alakohdassa säädettyä poikkeusta.
20. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 27 artiklaa, jollei se julkista oikea-aikaisesti tai lainkaan avoimuusraporttia, joka sisältää myös mainitun artiklan 2 kohdassa säädetyt tiedot ja, tapauksen mukaan, 28 artiklassa säädetyt tiedot.
21. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 29 artiklaa, jollei se toimita joka vuosi 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselleen luetteloja tarkastetuista yleisen edun kannalta merkittävistä yhteisöistä niiltä saatujen tulojen mukaan jaoteltuna.
22. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 30 artiklan 1 kohtaa, jollei se säilytä 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja tietoja.

E. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen suorittamaan lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen nimeämiseen liittyvät rikkomiset

23. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 33 artiklan 2 kohtaa, jos se suorittaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tilintarkastuksen 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kahden peräkkäisen toimeksiannon päättymisen jälkeen ennen neljän vuoden ajanjakson päättymistä.
24. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 33 artiklan 6 kohtaa, jollei se esitä täydellistä tehtävien luovutuskansiota tulevalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle tilintarkastustoimeksiannon päättyessä.

F. Laadunvarmistukseen liittyvät rikkomiset

25. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö rikkoo 40 artiklan 6 kohtaa, jollei se noudata tarkastuksissa annettuja suosituksia toimivaltaisen viranomaisen asettamassa määräajassa.

II Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen suorittamat rikkomiset

A. Lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen nimeämiseen liittyvät rikkomiset

1. Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö rikkoo 31 artiklan 1 kohtaa, jollei se perusta tarkastusvaliokuntaa ja/tai nimeä vaadittua määrää riippumattomia jäseniä ja/tai nimeä vaadittua määrää sellaisia jäseniä, joilla on laskentatoimen ja/tai tilintarkastusalan asiantuntemusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 31 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan soveltamista.
2. Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö rikkoo 32 artiklan 1 kohtaa, jollei se nimeä lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä 32 artiklan 2–6 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.
3. Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö rikkoo 33 artiklaa, jos se ottaa saman lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön palvelukseensa pidemmäksi ajanjaksoksi kuin 33 artiklassa säädetään.
4. Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö rikkoo 34 artiklaa, jos se erottaa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ilman asianmukaisia perusteita.